

JON

Jon siya wɪnkika ta yokwowa. Jon siya Jisis siir mi kɪgna mɪriiyan inkam nwɪr ɪeya mi ta yokwowa siya iikam whiekakim simiirim wɪnkika ɪki hinda tɪnda nwowim tiki nu iirar. Mi siya minam wɪnkikin iikam whiekakim wi ha nwoki aingwowim Jisis siya Adi Komii siir yɪnisimkin mi sima wi siiram nwoki aingwo tɪbmii kɪnim mi kwoin miyikin omwaiwaiyayokiyokiiyin siir nwoki haiyim. Jon siya miyim simiir bi winboinkikin, siya yayim, siya boinim simiirara boinkim. Iriig.

Bidi bidiniyarɪn inkamɪn ha nwokin mi krimiirɪn wi yai miyik miyik siya boinmimauuwi

¹ Bidi bidiniyarɪn iya Adi Komii krimiir Wanɪn siya nu iir nonkwokwokin mi yio ti inkam nwirin yipiki yai miyik miyik krimiir boinmimauuwanɪn yio ha nwokin. Mi yaiya siyairgin. Siya Adi Komii saika nwokin mi sowa nwisairarin nwiruwar nwowiskiko mi siya ini siir hiriinanar swoki owin. ² Mi bidi bidiniyarɪn iya dimin whirki niki imbiyam karamaeyar niki owa mi yio siya Adi Komii saika hirin saiirar nwokin. ³ Ti inkamɪn siyairgin digworaekwo whiekakim simiir bwamki bwamin. Mi Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiirin hiriinan saiirsi nonkwokwokin. Dimin whirki saisar bi nimbiyamkin. Ningaki, ningakinga. ⁴ Tiki inkamɪn siyairgin digworaekwo whiekakim omwai waiyaiyim simiir bwamki bwamin. Mi

ti omwai waiyaiyim yim iikam krimiir pae nuyanan ywowim ya iikam imiir whinkinsiis haiginiuwika, sima Adi komii siir ninokninkinim mi omwai nwoki waiyam. Ya ini paeya siyu kigimok apiya ini hiriinan yuyakiya. ⁵ Mi ti inkamin mi siir yai aeya hinda tinda pi paenan sowar nuyakii. Mi ti dimin biyeyim nibwomambwonan iikam krimiir mhi kwoinawokaiyim, ti diminin paenan nuyaiyin siir niimuim wi dig nwo rani. Ningaka, ningaka.

⁶ Inkam nwirin Adi Komii siya nikropkiyin dimin taeminim iikam krimiir boinmimauuwam, siir inigin Jonkin. Siya Adi Komii siir yaiyan inkamkin ⁷ Siya minam nitkin, ti inkamin siir yai aiir boinmimauuniyim iikam imiir yipiki paenan nuyaeiyn mi sima Jon siir yai aiir wakaei mi sima ti inkam iiramim wa nwoki aingwo tibmii kinim. ⁸ Mi yio siyarim, ti inkamin paenan nuyaeiyn si rani. Ningaka. Yio siya ti inkam komiiyin dimin whirki kimbu karam nwowim, yipiki paenan nuyaeiyn siir yai aiir boinmimauuwam nitkin, iikam whiekak imiir. ⁹ Mi ti inkamin paenan nuyaeiyn siya nu tiriir bidi yitin iikam imiir whinkinsiis haiginiuwam mi ta hiriinana saiirsika yipikim ti tir nwowim sima wi nwoki inokninkinim Adi Komii siirin.

¹⁰ Mi bidi bidiniyarim, Adi Komii siya nu tiran digworaekwo whiekakim siirsiyar nonkwokwokikin. Mi siya ti nu iir nitin mi iikam whiekakim sima ti inkam iirin ha bi naingwokim, digworaekwo whiekakim siyar nonkwokwokikim. Ningaka. ¹¹ Mi siya ti nuin siyar nonkwokwowim siir nitin mi siirgisiirar

iikamim Isrel hiranim, sima saika bi nomboinkim.

¹² Mi iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyim mi ha naingwo tibmii kinim, siya simiirin ha boini, ini ywowim sima Adi Komii siir yinisisim mi owi.

¹³ Sima Adi Komii siir yinisim yopii adim simiir naokainakiyim simiirsi bi nwokim. Nningaka. Sima Adi Komii siir yinisim minki nwokim, siir kwoinkar tirkikin mi sima siir yinisisim asi nwokim.

¹⁴ Mi ti inkamin nua tiriir nitin, siya ini inkam krimiir hiriinanar yauni oniyin. Mi krima siir dimin kirie kirieyim paenan nuyaeyim simiir bidi kigim, siya inkam bimbuiwigi bimbuiwi rani. Siya ini Adi Komii siir hiriinanar swoki owin mi siya iikam imiir bi kimbuwikin. Mi siya bi swoki iksisaemiminikin. Nningaki, nningaka. Yaimwo boinan inkamkin. Siya yai iyopan inkam tani. Siya ti hiriinan siyu kibikibiyim simiir asi tirkin. Dimusi rani, Adi Komii siir yinisim nwirki nwiruwan, iya siir naokaina, siirin hiriinanar naokainakikin.

¹⁵ Jon siya simiirin ti inkamin siir boinmauu wakaekin. Siya hiniina boinkin, ti inkamin bii kara boinin kimiir, yio siyairgin. Mi ti inkamin kariir mhoiya nitin, kariir kouwin ini siya ywowin. Dimusi rani, bidi bidiniyarin siya ha nwokin. Kariir bi niki aokainakin.

¹⁶ Mi iikam krima Adi Komii siir dimin miyyik miyyikim simiir asi haigim. Dimusi rani, ti inkamin, Adi Komii siir dimin miyyik miyyikim ini siya nonkwowin. Mi siya ti dimin miyyik miyyikim krimiirin wi hiriyyar hauunanaei.

¹⁷ Adi Komii krimiir Wanin siya siyu komiiyim

Mosesni hauugikin mi yio siya kimidiniya krimiir swoki kwahauu, krɪma wakaeyokna apam. Mi krimiirin Jisis Krai sarasar hauu iskii naingwobumbu komiia mi siyiin, siyi miyiki miyik sibgu tiri ikin. Mi siya krimiirin siir yai miyika saiir warar mi inkin hauugi. ¹⁸ Inkam nwirmin nwirminkin Adi Komii siir bi swoki kigmiminkin. Niingaki, niingaka. Inkamin nwirki nwiruwairgin, saika kingiin nwowin. Yio Adi Komii siir yinisim ieyarigin mi krimiirin siyar nanaakinkii haiginiugin Adi Komii siirin hiniin, siya paningin? Mi krɪma siirin wa nwoki inokninkinim. Iriig.

Jonin, iikam baptais haiginiuwiyin siya simiirin ha boinkin, siya yipikin

(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)

¹⁹ Isrel simiir biyan kamim, pris imiirin mi Livaimi pugana saiir kam ikim, yipiki pris imiir whindiraerariyim Adi Komii siir omaka aiir, simiirin sima yikropki, Jon siiram. Mi sima siir hiriir ha nimbiyamim mi sima siir ini sriiyu, kira dimu mi miriigin, ha? ²⁰ Mi siya dimin whir bi nimpriokikin. Siya ini hiriir haknoudninkinswokiyin. Mi siya boin, kara ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin Isrel simiir iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwam, Mesaia, kara si rani. Niingaka. ²¹ Mi sima siirin hiniina srii mi kira ti inkamin Isrel simiir iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwanin siya karamaeki niuwi mi kira yipikin, ha? Mi kira tari Ilaijakin, ha? Mi Jon siya ina yowarki boinkiyin. Niingaka. Kara Ilaija rani. Mi sima siirin ina swoki sriiyim mi kira ti profet inkamin krɪma nwowinin nitam siya, ha?

Mi siya ina swoki owarkii boinkiyin, kara si rani. Nüngaka. ²² Mi sima siirin ina swoki sriigiyim mi kira tari yipikin, ha? Kríma ti kamim krimiir níropkiyim simiirin hiniina nini boiniuwam tiri, kira ti si. Mi kira krimiir boinki hiniin, kira yipikin, ha? ²³ Mi Jon siya simiirin hiniina boinki,

Kara ti si. Kara inkamin maeyau siiyin nu apa hir kauwok boinamnankiyin siya hiniin, iikam kima siyiun sibgu kisísop diríraerarkwokin. Biyan Inkam Komii siiram siya napnaniyam.

Biya profet Aisaia siya yokwo komii saiirin hiniina winboinkikin.

²⁴ Mi Farisimi iikamim yipiki ninokninkin komiigakim Mosesni siyi si ninokninkinim mi siir sibgu apim, ti kam imiirin sima níropkikim Jon siiramín, iki sriipai sriipaiyim sim nini sriiyuwam.

²⁵ Mi sima Jon siirin hiniina boin mi kira ti inkamin Adi komii siya nimbingiyin Isrelmi iikamim simiir whinkinsis haiginiuwam kira siya karamaeki niuwi mi kira ti inkamin Ilaija siya karamaeki mi iuwi mi kira ti profet inkamin kríma nwokwokin siya karamaeki mi iuwi mi kira iikam imiirin op dimusi baptais haiginiugin, ha? ²⁶ Mi Jon siya hiniina yowarkii boinki mi kara iikam imiirin op arar baptais haiginiuwi. Inkam nwirin ini kímaka waraurar nitapiyokin mi wim kima siir mi inokninkin tani. ²⁷ Yio siya ini kariir mhoiyya nitin. Mi siya inig komiigakin, kariir kouwin ini siya ywowin. Mi an kara inkam paepríkab nüngakin mi kara iga siya niiya saiir uridin wa kara waisi hakrani. Nüngaka.

²⁸ Mi ti diminim yim om Betani hir

nimbiamkim, Jodan iegbid mirmiiya maeyauwa op Jon siya baptais haiginuwa iikam imiir. Iriig.

Jisis siya ini krimiir sibsibnan ywowin krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam

²⁹ Mi iigwira, Jon siya Jisis siir kigwinin siya siiram napniyin mi siya iikam imiir boinki, kima ti kigwin, i inkamin nitin. Siya ini sibsibnan ywowin siirin Adi Komii siya nikropkikin krimiir dimin biye biyeyim krima tirim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam naowim. ³⁰ Yio ti inkamin biya kara kimiir niki boinin hinin, inkamin kariir mhoiya nitin kariir kouwin ini siya ywowin. Mi ti inkamin siyairgin. Dimusi rani, siya bidibidiniyar nwokin Adi saikan kariir apua kariir bi niki aokainakin. ³¹ Biya kara siirin ha bi ninokninkinkin, siya pindankin mi kara iikam imiirin op baptais haiginuwim. Ti tapa kara tira sair hiriinan, Isrel kimiir iikamin simiir nusiimauwam. Mi kima wi ha nwoki inokninkinin siya yipikin.

³² Mi Jon siya digworaekwo whiekakim siya kigim simiirin ina boinmimauu digim. Mi karar kigwin Adi Komii siir naeyuin inmabnan siinanaiiniyin, Adi Komii siir om hirankin mi ini siirar yauni siinatkiniiyin. ³³ Mi biyarin kara ti inkam iir bi ninokninkinkin, Adi Komii siya nimbingiyin iikam whiekakim simiir whinkinsiis haiginuwam. Ningaka. Kariirin Adi Komii siya nimbingikin iikam imiirin op baptais haiginuwam. Mi siya kariirin hinina boinki, kira wi Adi Komii siir naeyu iir kigwini, siya siinanaiini mi siya wi inkam nwirin siir piu

nasiinatkinii. Mi ti inkamin yio iikam imiirin wi Adi Komii siir naeyiu iirarar baptais haiginuwi. Mi siirin wi siyar tirkii, iikamim simiir mhi kwoinau kwirii idwokaiyam. ³⁴ Jon siya hiniina boinkin, an kara siir bidi kigin mi kara kimiirin pi ha boini, siya Adi Komii siir yinisimkin friig.

Jisis siya kamim siir kigna miriitim nwiiya yikiuna

³⁵ Mi igwir nugakin, Jon siya siir kigna mirii inkam nwiso sowaka nwoyakwoko Jodan iegbid.

³⁶ Mi ta maeyau aiirarin siyar kigwin Jisis siya pi napni. Mi siya ina boinin ti inkamin siya ini sib-sibnan ywowin, siirin Adi Komii siya nikropkikin, iikam imiir whindiriraeram naowam. ³⁷ Mi siir kigna miriyo inkam nwiso sowa hiriinan wakaeyo mi sowa ini Jisis siir mhoiiyar yamo.

³⁸ Mi Jisis siya ha niyaekaowinin mi siyar kigwin sowa siir mhoiiyar niti. Mi siya sowiirin ina sriiwinin, kowa dimu diminim kigi, ha?

Mi sowa ina yowarkii boino siirin, Rabai, kira papi nwokaiigin. [Ti inigin siir inig mwoki mwowin, iikam nowomwarkaiyuwigin.]

³⁹ Mi siya sowiir yai aka hiniina yowarkii boin, kowai winikignaki. Mi sowa ini saikar yinkin amo, siir maeyauwa siya whwonkaiiya saiir nini kignakiyam. Mi sowa saika hirar nwoninaekwowako, ini ii aeyar digiriba. [Bieyin nad bidi ywowin ii kwiinanairga.]

⁴⁰ Inkam nwirin siir inigin Endrukun, siya Saimon Pitani nomousimkin. Ti inkam nwiso Joni yai wakaeyo mi Jisis siir mhoiia ha namo sowiir nwir ieya. ⁴¹ Mi biri kimiminkikin Endru siya

ina yamsauwɪn siir yaowaeyɪn Saimon Pita siiram. Mi siya nini kigiɪwɪn mi siya siir ini boinɪu, krira Mesaia siir bidi kigo. [Mi inkamɪn siir inig mwokimwown, Kraiskɪn, inkamɪn Adi Komii siya nikropkiyɪn iikam imiir whinkinsiis haiginiuwam] ⁴² Mi ti siya boina siir saiir mhoiia mi siya Saimon siirɪn ina yikiunamɪn Jisis siiram. Mi Jisis siya siir kigwinɪn mi siya siirɪn hiniina boin, kira Saimonkin, kira Joni yinisimkin. Mhoiia kiriir inigin wi Sifas kisina dapi. [Ti inigin siir inig mwoki mwown Pitain. Grik simiir yaigina ha dapikin siiya.]

Jisis siya Filip Nataniel sowiiram nikiunakin

⁴³ Mi igwira Jisis siya nu haimii whirin Galili hiriir namam tirin mi siya Filip siir kigin mi siya kimidiniya siir boin, kira kanakar wit. ⁴⁴ Filipin yio om Betsaida hiran inkamkin. Endru Pita sima iripa om whiruwankim. ⁴⁵ Filip siya ha namɪn mi siya Nataniel siir nini kigiɪwɪn mi siirɪn hiniina ini boinɪu, ti inkamɪn biia Moseskin si winboinkiyɪn, Yokwo Komii saiir, siirɪn krira bidi kigin. Mi profet kamɪm yim iripi hiriinan siirar mi win boinkikin. Yio Jisiskɪn, Josepni yinisimin, om Nasaret hiranin siya. ⁴⁶ Mi Nataniel siya siir boinki, ti om Nasaretin dimin kibi whirki bi swoki imbiyamiminkin. Nɪngaka. Mi Filip siya siir yai aka hiniina yowarkii boin, kira unkini kignaki siirɪn.

⁴⁷ Mi Jisis siya Nataniel siir kigwinɪn, siya siiram namɪn mi siya siirɪn hiniina boinwin, kima hoimgakin ti Isrelan inkam kibiya siir kigwin, siya bi niksisaeikin mi siya yaimir bi

nwowikin. Nɔngaka. ⁴⁸ Mi Nataniel siya siir yai aka hɛnɛna yowarkɛ boɛn, kira kariirin panɛn panɛna ninoknɛnkɛn, ha? Mi Jisis siya siir yai aka hɛnɛna swoki owarkɛ boɛn, kara kinaka nwo karamaeki wɛndi, kara kiriirin iya Filip siya niki ikɛuna karamaeyar niki owɛn, kara kiriirin pae pigɛn siir mi hɛrar niki idwowɛn saiirar ninoknɛnkɛn. ⁴⁹ Mi Nataniel siya siir yai aka hɛnɛna yowarkɛ boɛn, inkamɛn iikam nowom-warkaiyɛuwɛyɛn, kara kiriirin ina ninoknɛnkɛn, kira Adi Komii siir yɛnisɛmkɛn. Mi kira wɛ Isrel simiir iikamɛn simiir kɛgɛrkakan inkam nwowi. ⁵⁰ Mi Jisis siya siir yai aka hɛnɛna yowarkɛ boɛnki, kira ha naɛngwo tɛbmɛi kɛngɛn, kara Adi Komii siir yɛnisɛmkɛn mi ta yaiya kara boɛna kiriir hɛnɛn kara kiriirin pae pigɛn siir mi hɛr kɛgɛn, kira siir mi hɛr nidwowɛn mi kira ha naɛngwo tɛbmiigikɛn, aniya? Ya tariingɛna, ya dimɛn komii rani, mhoiya kira wɛ dimɛn kɛrie komii komii kasa kɛgɛ rani. Yɛm tɛriigɛnɛm ini saiir haɛburɛm. ⁵¹ Mi siya simiirin ina swoki boɛnkiyɛn, kara kimiirin yaimwower boɛni, mhoiya wɛ kɛmar kɛgi Adi Komii siir omɛn ninomor kou hɛranɛn siir anowɛn haiwaokɛyɛn. Mi Adi Komii siir paekwosɛmɛm wɛ kɛmar mi kɛgi ini haɛmɛi tamɛi wokɛuun apɛuunɛm kariir kɛgam, Bɛiyan Inkam Komiiyɛn siiram. Iriig.

2

Inkam nwɛrɛn om Kena hɛr nonkwonakɛn mi op nɛnga saiirɛn Jisis siya tɛrkiya ini op waina yɛmbiyama

¹ Mi i kwoɛmaka wigkamwo om Kena nu haɛmɛi Galili hɛrano pɛ nonkwonam tɛrko. Mi Jisis siir

apua ya hir warar ninkin oka. ² Mi sima mi Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim simiiram warar yinkin ikuuna. Ta sowa nonkwonaina saiir kignakiyim. ³ Mi mhoiia sima wain opa ha kwiya swokiyim mi Jisis siir apua kimidiniya siir boin. Wain opa sima bidi kwiya swokiya, haimii simki bi swoki omaigikin. Ningaka. ⁴ Mi Jisis siya saiir yai aka hiniina yowarkii boin, wig, kira kariir kipi boin, hiriinan tiramin, yio kariirar diminkin. Kariir iya bi niki imbinika, kara kanakana nisisi mauunana hiniin kara yipikin. ⁵ Mi siir yopiiya ti kamim ti digworaekwo imiir diriraerarim simiirin hiniin asi boinka, diminin pi siya boini, kima tiram mi kima pa tir.

⁶ Mi Isrel simiir iikamim sima winboinkiyin, siyiu whirin siya hiniina boinkin. Iya sima nae naeyam tiriyim, biyyin inop tiki diu mi mhoiia dae. Mi sima kamhau komii komiiyim Judamiyim iriiyar ira nwowi mi ti kamhau iriiyar irim sima irira opim 20 galans mi 30 galans minanar pi ywowin. ⁷ Mi Jisis siya simiir boinki, wara kamhau imiirin op kunaokaigi. Mi sima ha kunaokaiyim ini yaigiyai gi yaki inkikiniyim. ⁸ Mi iya sima ha kunaokai digiyim mi siya simiirin ina boinkiyim, kima op nhirim ti inkamin ta wigwas naeya saiir kigriraowin siiram tiki tibna kunanam. Mi ta Jisis siya boina saiir mhoiia sima opa ina tibna kuna hainamim siir hauuwam. ⁹ Mi ti inkamin siya ta opa Jisis siya tirkiya wain nikpitmaigiya saiir kwiya kiuwin, op wain nimbiniyama mi siya bi ninokninkinkin, sima ta opa papi namisi haiga. Mi ti kamim ta op aiir nonkwo diriraerarim yim sima ina ninokninkinim, maeyauwa sima haiya.

Mi ti inkamın ta wigwas nae aiir kigriraowiyin, ina yikiugiyin ti inkamın wig nonkwonain si-irram, ¹⁰ nim krıma hinına tirikim, iikam imiirın biı pi wain kibiki kibi iirar hauu kwiyaı. Mi iıya sima hoimgak kwiyaenanaekiıym mi iki wainın biyerıgsım nwowiyin yipi hainıngi hauu kwiyaı. Mi nikıra hırıinan bi tirkin. Nikıra wain kibiki kibiyin kimidiniya mhoıya hauu iikam ima kwiyaeyamın.

¹¹ Ya tariigına ya dimın kirıe komiıya Jisıs siya tira biıgi biı saeya. Siya ta saiirın om Kena nu haımii Galili hir nwowın siir hir tirkin. Mi ta iıya siya siir kirıe komiıya mi siir dimın miıyık miıyıkım Adi Komii siya hauuwın siir, siya kamım siir kigna miriıym simiirın saiir nısiımauugin. Mi wa ha nwoki aingwo tıbmii kınım Jisıs siya Adi Komii siir yınisımkin. ¹² Mi ta saiir mhoıya Jisıs siya mi siir apu aeya mi siir nomousisım ima mi kamım siir kigna mirii ikim, sima ina yamım om whirın siir Kapaneam. Mi sima ii nhirim hirar mi o. İriig.

Jisıs siya iikamım Adi Komii siir omaka aiir haiginım digworaekwo iikam nhirkim sainam simiir nhinikriropkikin

(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

¹³ Mi Juda simiir iikamım wou sima nikwo aeyana Pasova ini kingiin nwowa. Mi Jisıs siya om Jerusalem hiriir asi namkin. ¹⁴ Mi iıya siya Adi Komii siir omaka aiir nouapnınopkainamın mi siyar kig iikamım sima bulmakau, sibsib mi ipiıyın, sim haiginı iikam nhirkim sainım. Mi yım sima umır pi simiirsıyar mi haii. Mi siyar kig, ti kamım sima kam nhirim nu whiranım simakar

nɪdwokaiyokaii, ipii kwɪruwar Isrel sɪmiirgi sɪmiir umɪra saɪirgisaiir nɪnowana haiyam. ¹⁵ Mi siya ti hiriinan digworaekwowim sɪmiir kɪgin mi siya uridin ha haiyin, kimidiniya brouwisidnan yonkwokwo mi siya ina nhinkii pɪryimyknamin sibsib, bulmakau minim sɪmiir mi kamim umir nɪnowana haiyim sɪmiir warar. Mi siya sɪmiirin ina yinkinaeyokiyok pɪryimyknanianiamin. Mi hii minim sɪmiir warar yinkin iriid nhimnhinkiiyam mi sɪmiir umirim ini maeyau maeyau iswapiyar ywowamim. ¹⁶ Mi siya iikamim yipiki ipiyin min haiginim iikam nhirim sima sainam siya sɪmiir boinki, ti kimiir ipiyin minim ti hainaniam. Kara pi boriisopi kima kariir Adin siir omaka saiirin hiniin tirim. Maeyaua iikamim ninkiniuwiya dimin taemin wokiyok sainiya saiir hiriinan nwowim. ¹⁷ Mi kamim siir kigna miriiyim sima yai kwira Yokwo Komii sima mwan kiga, saiir swoki aingwowarkaigi. Saeya hiniina boinka, Adi Komii, kariir kwoin komiiyin kiriir omaka aiir sibgu kigriraowam naingwowi, kara ha naingwowi, saeya wadie hiriiyar dwo.

¹⁸ Mi ta siya tirkiya saiir mhoiia Isrel sɪmiir kaunselin sɪmiir baiyan kamim ina yitim. Mi sima ha nitim siiram mi kimidina siir ini boini mi kiriirin Adi Komii siya nwowaiginuwi inig komiigak hiriinan tiram mi panao kira pi dimin kirie komii whir tir krimiir whwonkam idain, krimiir niisiimauwam. ¹⁹ Mi Jisis siya sɪmiir yai aka hiniina yowarkii boin, kima ta Adi Komii siir omaka aiir nininkii mi kara saiirin wi ti kwoimuwar swoki kwamirii ninikougii. ²⁰ Mi sima siir yai aka hiniina yowarkii boin, ta Adi Komii

siir omaka saiir miriia biewiyim kamnwis iriyyar whira miriiga. Mi nikira ha boinkin, saiirin wi i kwoimuwar kwamirii ninikougii wi dig nwo rani. ²¹ Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir bi boinkin. Nningaka. Siya siir piu aiirar boinkin. ²² Mi mhoiia kamim sima Jisis siir nisomaokiyim mi siya ha naonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo ie hirankin. Mi kamim siir kigna miriyyim sima yaiya biia Jisis siya boina saiir swoki aingwowaikaigiyim mi sima hanningi yaingwo tibmii kungi Adi Komii siir yayim biia sima winkyim Yokwo Komiini simiiramin. Ya ta yaiya ya Jisis siir yaimwo aeyairga.

Jisis siya iikami kwoin bidi yinokninkinin

²³ Mi Jisis siya om komii Jerusalem hirar niki owin, Judami iikamim simiir i komiia wou nikwo aeiya Pasova mi ta maeyau aiirarin iikam kasa rani, dimin kirie komii komiyyim Jisis siya tirim simiir kigim. Mi ti dimin hiriinanin sima kigim iikam kasa rani, naingwo tibmii kungiyim siirim. ²⁴ Mi Jisis siya simiir naingwo tibmiikun aiir bi naingwo tibmugikin. Nningaka. Mi ti hiriinan saiirsika siya, hinin paninsi yaingwosi siirin simiir in hauuwim. Dimusi rani, siya iikam simiir kwoin imiir bidi yinokninkin kinin. ²⁵ Siya iikamim simiir kwoin imiirin bidiyar yinokninkinin. Mi siirin inkam nwirki bi haiburgin iki iikamim simiir kwoin imiir ninokninkinim mi sima siirin wi inkam nwirki swoki boinmauu rani, iikam simiir kwoin imiirin. Nningaka. Iriig.

3

Jisis siya Nikodimas saika boinaigin

¹ Inkam nwirin siir inigin Nikodimaskin, siya Isrel simiir iikamim simiir kigriraowiyim biyan inkamim simiir nwirkin siya Farisi inkamkin. ² Mi igwir niyaka siya Jisis siiram yamwii. Mi kimidiniya siir ini boinu, inkamin iikam nowomwarkaiyuwiyin, krma bidi yinokninkinim, kiriirin Adi Komii siyar nikrop iuungikin dimin kirie komii komii krimiir niisiimauuwam. Inkamki simiir tirim wi dig nwo rani, Adi Komii siya siir whinkinsiis haiginu karamae nwowi ti dimin iiram. Nngaka. ³ Mi Jisis siya siir yai aka hinina yowarkii boin, kara kiriirin pi ha boini ta yaiya yaimwowainga. Inkamin yinisimnan yaeya swoki aokaina karamae nwowi siya wi Adi Komii siya kigirkakiyim digworaekwo whiekakim wi simiir kig rani. Nngaka. ⁴ Mi Nikodimas siya siir yai aka hinina yowarkii boin, inkamin waibiyie niki owiyin mi siya wi panina swoki ami siir yopiini mhinawuin, siir swoki aokainakiyim, ha? ⁵ Mi Jisis siya siir yai aka ina swoki owarkii boinkiyin Kara kiriirin yaimwowar boinki, inkamin op baptais karamae nwowi mi Adi Komii krimiir Wanin siir naeyuin siirin kwoin rirmiyya nwowiyin siir hauu karamae nwowi siya wi dig nwo rani, Adi Komii siya kigirkakiyim siir digworaekwo whiekakim simiir kigim. ⁶ Mi inkamin siir yopiigi naokainakiyyin yio nu tiranar inkamkin mi yipiki inkamin Adi Komii siir naeyuin kwoin win siya hauuwiyin, yio

siya wɪ inkam wɪn nwowi. ⁷ Kira ta yaiya kara boɪnkiya kɪrɪɪr saɪɪrsi kɪpɪ nanaaki Adɪ Komii siir naeyɪuɪn kɪrɪɪrɪn wɪ kwoɪn wɪn siyar hauu haigɪniɪwi. ⁸ Opuda ya hɪndankɪ pa hugnani mɪ tɪndankɪ pa mɪ hugnani. Mɪ kira saeya hugiyɪm pa wakaɛi mɪ kira saɪɪrɪn ha nɪnoknɪnkɪn tani saeya pɪndankɪ hugnaniya mɪ ɪni pɪnda hugnama. Adɪ Komii siir naeyɪuɪn ɪni ta saɪɪr hɪrɪɪnan ywowɪn. Krɪma nɪnoknɪnkɪn tani siya dɪmɪn taɛmɪn ɪmiɪrɪn panɪn panɪna tɪrɪ mɪ iɪkam ɪmiɪrɪn panɪn panɪn whɪnkɪnsɪs haigɪniɪwi. ⁹ Mɪ Nikodimas siya Jisis siir swokɪ sɪɪl, tɪ dɪmɪn hɪrɪɪnanɪn wɪ panɪna nɪmbiyami, ha? ¹⁰ Mɪ Jisis siya siir yai aka hɪniɪna yowarkɪ boɪnki, kira inkam komiiyairgɪn mɪ kira iɪkamar mɪ owomwarkaiyɪuwikɪn mɪ kɪrɪɪr nɪnoknɪnkɪna ɪkɪ digworaekwo whɛkakɪm sɪmiɪr nɪnoknɪnkɪna ɪni Isrɛl sɪmiɪr iɪkamɪm sɪmiɪr nɪnoknɪnkɪna saɪɪr haɪbura. Mɪ kira tɪ digworaekwo ɪmiɪr nɪnoknɪnkɪn karamaɛ dɪmɪsi nwokɪn, ha? ¹¹ Kara kɪrɪɪrɪn yaimwower boɪnkɪi, nɪm krɪma dɪmɪnɪn krɪmar nɪnoknɪnkɪnim mɪ krɪmar kɪgɪm sɪmiɪrarar boɪnikɪm. Mɪ wɪm kɪma ɪnɔkɪnɔkɪn tɪ yayɪm krɪma boɪniyɪm pɪ yaewan sɪmiɪr kɪndiyɪuwani. ¹² Mɪ kira tɪ digworaekwoɪm nuaniɪm kara kɪrɪɪr boɪnmɪmauuɪm tɪ dɪmɪn hɪniɪnim yɪnɪsɪmnan yopɪɪgɪ swokɪ aokainaki mɪ opud kira sɪmiɪram naɪngwo tɪbmɪi kɪn karamaɛ nwowi mɪ kira wɪ panɪna naɪngwo tɪbmɪi kɪni kara Adɪ Komii siir omɪn nɪnomor kou hɪr nwowɪn siir digworaekwowɪm sɪmiɪr boɪnmɪmauuɪ, ha? ¹³ Mɪ karaɪrgɪn Adɪ Komii siir omɪn siir hɪran inkamɪn, karaɪrgɪn inkamɪn Adɪ Komii siir omɪn nɪnomor kou hɪr nwowɪn siir hɪrankɪ nɪuunaiɪniyɪn. Kanakanaɪrgɪn Adɪ Komii saɪkar

nwowin siir om iir bɔdi bɔdiniyar.

¹⁴ Ini Moseski si nonkwokwowin mipugin mi paeyaka ha nɔkin koginankiigiyin ini siir hiriinan ywowin, maeyau siiyin nu apa nɔnga saiir hir. Mi ti hiriinan siyiun iikamim sima kariirin nɔnomor kouan inkamin paeyin hiiniya nɔrioninkinin saikar wi hiriinanar mi inkin irinu inansiingii. ¹⁵ Mi iikam whiekakim kariirim naingwo tibmii kɔni sima wi omwai Adi Komii saikar waiyayokiyokiikaeyami inokɔinokin.

¹⁶ Adi Komii krɔmiir Wanin siya iikam whiekakim nuanim simiiram naingwokwonanaeikin mi siya siir yinisim nwɔrkinwɔruwan siir asi nikropkikin. Mi yipiki siiram naingwo tibmii kɔni sima wi nao rani mi wi kigugu iguski rani. Nɔngaka. Sima wi omwai hiriyar waiyayokiyokiikaeyami Adi Komii krɔmiir Wanin saikar ¹⁷ Adi Komii krɔmiir Wanin siya siir yinisim iirin iikamim nuanim simiir hidam bi nikrop iuungikin. Nɔngaka. Siya minam nitkin iikamim nuanim simiir nanmaiwarkainam naowam.

¹⁸ Mi yipiki Adi Komii siir yinisimin siiram naingwo tibmii kɔni Adi Komii siya siirin wi warar nɔnkin hid rani mi siya wi maeyaua paeki nwowa wi saiir wara nam tani. Nɔngaka. Mi yipiki Adi Komii siir yinisimin siiram naingwo tibmii kɔn karamae nwowin siirin Adi Komii siya bɔdi hidin. Dimusi rani, siya ti Adi Komii siir yinisim nwɔrki nwɔruwan siiram bi naingwo tibmiigin. ¹⁹ Adi Komii siya iikam imiirin hinina hidgin, kariir yayim ini bieki whwoyanan ywowim. Kara ti nu iirin minam nitkin Adi Komii siir dimin taeminim simiir nɔsiimauuwim mi sima Adi Komii siir dimin miyik miyikim simiiram bi naingwokim,

sima nuan dimin biyeyim simiiramar naingwo kripkaigim. Dimusi rani, sima dimin biye tiram naingwokim. ²⁰ Mi yipikin siyu biye tiriyim, yim Adi Komii siir yinisimin paenan niuyaeiyin yim siir io omomkin. Sima Adi Komii siir yinisimin siir siyu iir sibgu apim pi boriisopi. Dimusi rani, dimin taemin biyeyim sima tiriyim wi si nhinkisi. ²¹ Mi yipiki siyu miyyik tiram naingwowim yim Adi Komii siir yinisimkim bienan whwoyaeiyim kariiram wit. Mi siya iikam imiirin siyu miyyikin Adi Komii siya naingwoin siya tiram wi simiir nwoki isiimauuim. Iriig.

Jon siya ha boinkin Jisis siya yipikin

²² Mi ta saiir mhoiya Jisis siya mi kamim siir kigna miriyyim sima om komii Jerusalem siir haiburgigim mi sima omisim whirin nu Judia hir nwowin siir yam. Mi sima ii nhirim hirar ywo mi sima iikam imiirin op ina baptais haiginiuwim. ²³ Mi Jonin yio iriipi hiriinan iikam imiirin op ina mi baptais haiginiuwim om Inon Selim kingiin hir. Dimusi rani, ta maeyau aiirin op kasa rani mi iikamim siirin minam nini kignikim siya op simiir baptais haiginiuwim. ²⁴ Herot siya Jon siir bi niki hugripkiikikaigin maeyaua mi biye miriia saiir.

²⁵ Mi Jon siir kigna mirii kam nhirim sima Judami inkam nwirin Isrelanin saikar ninkinwamwarkii boinkim. Sima op baptaisni siyuin siir ninkinwamwarkii boinkin. ²⁶ Mi sima asi nitkim Jon siir kigniyam. Mi sima siir boin, inkamin iikam nowomwarkaiyuwiyin, kira ina ninokninkinin inkamin kinaka nwowin Jodan iegbid mirmii hirin siirin kira krimiir

boinin. Tariinanin siya iikam kasa bi baptais haiginiugin. Mi iikam whiekakim ini siiramar ninantionanamim mi sima krimiiram nit rani. ²⁷ Mi Jon siya simiir yai aka hinina yowarki boin, inkamin dimin whirin siir kwoin aargi bi swoki haigin, kiriirin siyar bidi boinki pi kira hai. ²⁸ Kima bidiyar wakaeyim yaiyim kara boinim, kara ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin iikam imiir whinkinsiis haiginiuwam si rani. Ningaka. Yio siya ini kariir mhoiya nitin. An kara biya minam nami, hindara boinimauuami sima siir nwoki inokninkinim. ²⁹ Inkamin wig nonkwonaeyin ta wiga ya siirgisiirairga. Mi Jisis siya ini ti inkamin siir hiriinan ywowin mi nim krima iikamim yipiki siiram naingwo tibmiiyim nim krima ini siir wignan ywowim. Mi iya siyar wakaewiniyim siir nwirin ini nitin mi siya pi maigimairga nwowini. Mi siya dimin taeminim siya boinim simiir wakaeyim siya pi maigimairga nwowi. Kariir hiriinan ta maigimairga komigak kara mi owa saiir hiriinan. Kara Jisis siir nwirkin. Kara siir yai aiir wakaesibwinin kara hikak bi nwowinkin, kara ini maigimairgar ywowinin. Kara hik kamaeka iikamim siiram ninantionanamim simiiramin. Ningaka. ³⁰ Mi kara ha naingwowi siir inigin kougikouwa damki mi an kara ha mi aingwowi kariir inigin yio nuginuwa dokwokopoukimaigik.

Siya yipikin ninomor kouanki nitin.

³¹ Jisis siya Adi Komii siir omin siir hiranki nitkin mi nuan iikamim simiirin ini siyar haiburim. Mi yipikin nuanki nitim, yio ini nuan digworaekwowim simiiraramar naingwowin. Mi yipikin Adi Komii siir omin siir hiranki niti, yio wi

digworaekwo whiekakim simiir haiburi. ³² Dimin taeminim siya kigim mi siya wakaeyim siya simiir asi boinmimauugin. Mi inkam nwirkin simiir bi swoki wakaeyokna diriraerarkin. Ningaka. ³³ Mi yipiki siir yai aiir sibgu wakaeyokna api, yio hindara nanaakninkii haiginuwi ta Adi Komii siir yaiya ya yai kaimwoka. ³⁴ Mi inkamin yipiki Adi Komii siya nimbingiyin mi ha nikropkiyin, siya wi Adi Komii siir boinmimauuwi. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyuin siirin siya bidi yinkiniukikaiyin mi siirin siyar whinkinsiis haiginuwi ta mi aiir miriyamin. ³⁵ Adin siya siir yinisimin siiramin pranaepranae bi naingwokwonanaeikin. Mi siya pi siirar mi kigninkini digworaekwo whiekakim simiir kigirkakamin. ³⁶ Mi yipiki Adi Komii siir yinisimin siiram naingwo tilmii kani, siya wi inigakar nwoyokiyokii inokinokin. Mi yipiki siiram wakaeyokna karamae nwowiyin siya wi omwai waiyayokiyoki rani, inokinokin. Ningaka. Adi Komii siya siirin wi io prasae nwo rani. Mi siya siirin wi hiriyar nonkwoninwoimwurninkin kripkaii. Iriig.

4

Jisis siya nu haimeii Sameria hiran wiga saikar boinaigin

¹ Farisi kamim Mosesni siyiu komii siir napiyim, simar wakae, iikam whiekakim ini Jisis siiramar yamim, simiirin op siya baptais haiginuwam. Mi Jon siirin ini siya haiburin. ² [Simiirin Jisis siyar bi baptais haiginugin. Ningaka. Simiirin kamim siir

kigna m̄riiyim sima baptais haiginiugim.] ³ M̄i iya Jisis siya h̄riinan wakaeyin, Farisi kamim sima b̄di yinokninkinim m̄i siya nu h̄aimii Judia siir asi haiburgigin. M̄i nu h̄aimii Galili h̄iriir asi swoki amkin. ⁴ M̄i iya siya ti siyiun nu h̄aimii Galiliya namiyin siirar niki apamin m̄i siir kwoinin Adi Komii siya swoki h̄urworwokaigi, siyiun nu h̄aimii Sameria namiyin siir napriokinamim.

⁵ M̄i siya omisim wh̄rin nu h̄aimii Sameria h̄iranin siir yimbiam. Ti omin siir inigin Saikakin. Ti omin ini nu maeyaua Jekopki si hauuwa siir yinisim iir Josepni numirim ini saiir kingiin h̄ir nwowin. ⁶ M̄i ti aeyaweyin op sima kunaeyin ta maeyau aiir nwowin, siirin Jekop siyar nopgikin. M̄i Jisis siya piugi piyaokin m̄i siya ti aeyaweyin saika kingiin h̄ir ini idwo m̄i ta iya ya nabiebopwoka.

⁷ M̄i Jisis siya h̄irar niki idwowin m̄i wig ira Sameria h̄irana ina yita op kunanakiyam, ti aeyawie iir. M̄i Jisis siya kimidiniya saiir boinki, kira kariirin op kuna hauugi, kara kwiyaeyam. ⁸ [M̄i kamim siir kigna m̄riiyim yim ini om komi-ya h̄iriir yamim nae sainam.] ⁹ M̄i Jisis siya saiirin h̄riinan boinkiyin m̄i ta Samerian wiga ina yowarkii boina, ni kira Isrelan inkamkin m̄i ankara Samerian wiga m̄i kira kariiramim opam dimuam boinkin, kira kwiyaeyam, ha? [Isrel simiir iikamim mobmir mob minim Same-rian iikamim kr̄ma nae kwiyaeyim simiirara bi ningigir ae kwiyaekim. Sima ha naingwo tibmii k̄ini wi Adi Komii siya pi boinisi yim miyik rani.] ¹⁰ M̄i Jisis siya saiir yai aka hinina yowarkii boin m̄i kira diminim Adi Komii siya

prihauuwiyim kiriir mi kira kariir mi inokninkini ti opam kiriiram sriiyin mi kira kariiram in pi op miyika iikam imiir whinkinsiis haiginiuwaiya omwai Adi Komii saika waiyayokiyokiiyam pi sairam nwoki sriiyim. ¹¹ Mi ta wiga siir yai aka hiniina yowarkii boin, inkam komii, kira two karamaeka mi tiki aeyawieyin siir opa kingiin kingiin nwomai rani. Mi kira ta op aiirin pi panin panina haii, iikam imiir hauuwam simiir whinkinsiis haiginiuwam, omwai sima waiyayokiyokiiyim, ha? ¹² Ti aeyawieyin krimiir brougaeyin Jekop siyar hauugigin krimiirin mi siya mi siir yinisisim ikim yim sima siirar mi kwiyaekim. Mi siir bulmakau sibsibim yim iriipi hiriinan ta op airar mi kwiyaekim. Mi kira ha naingwowi, kira ini Jekop siir haiburin, ha? ¹³ Mi Jisis siya saiir yai aka hiniina yowarkii boin, iikamim ta op aiir kwiyaeyim, yim wi kwoinkar swoki haei. ¹⁴ Mi yipiki kara hauuwi ta op aiir, yio wi kwoinki haei rani. Niingaka. Mi taka opa kara hauuwana, siir whinkinsiis haiginiuwam, ya wi sinkai rani, ya wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami inokiinokin. ¹⁵ Mi ta wiga saeya ina swoki boinkiya siirin. Inkam komii, kira wara op hiriinana kariir whauugi mi mhoiia kariir kwoinin wi haei karamae nwoki owim. Mi kara wi tiriir swoki it rani, op kulanakiyam in.

¹⁶ Mi Jisis siya saiir boinki, kira kiriir kam iir tini ikiunaki. ¹⁷ Mi ta wiga siir yai aka hiniina yowarkii boin, kara kam karamaeka. Mi Jisis siya saiir yai aka hiniina yowarkai boin, kira kaimwowar boini, kira kam karamaeka. ¹⁸ Biya kiriirin kamim iriyyara iki onkwona mi wara

kamın kinaka nwowın yio kırıir kamkí kam tani. Ta kırıir yaiya ini kaimwowar ywowa. ¹⁹ Mi wig saeya siir boinki, inkam komii, kara ini hainíngi yinoknínkínkiya, kára profet inkamkín. ²⁰ Krimíir brougaeyim yim síma Adi Komii siir iníg iírín iripa tí mhiu iír haingiriyú hainanikim. Mi wim kima Isrelan iikamim, wim kima ha boini, kríma Adi Komii siir iníg iírín om komii Jerusalem hirarar hainan iski.

²¹ Mi Jisis siya saiir yai aka hiniina yowarkii boinki, wig, kára kariir yaiya kaimwo saiir dwoki. figwira saeya nimbini, kríma Adi Komii siir inigin wí tí mhiu iír hainan tani mi wí om komii Jerusalem hir mi hainan tani. Niingaka. ²² Mi wim kima Samerian iikamim, wim kima diminim kima kíg karamae nwowiyim simiiram hainanikim. Mi nim kríma diminim kríma kignínoknínkinim simiiram hainanikim. Dimusi rani, Adi Komii siir miíya iikam nanmaiwarkainaeiya Juda iikam krímiir hiriir nimbínika. ²³ Mi iíya ta ii aeya nimbiamana ini kingiin nwowa. Mi iikamim yipiki naingwo tíbmií kúngikínim mi Adi Komii krímiir Wanin siir naeyúin siya simiir whínkinsiis haigínúwí mi síma siir inígí iníg iírín siyú miíyiki miíyik iírar hainani mi Adi Komii siya tí hiriinan iikamim siiram naingwo tíbmií kúniyim mi siir iníg iírígí iír hainaniyim simiiram naingwowikín. ²⁴ Adi Komii siya píu karamaekín, siya ini siir naeyúin siir hiriinan ywowin. Mi yipiki siir iníg iír hainani, síma wí daingwo tíbmií kún. Síma wí píu ara kipi hainan, síma simiir mhií kwoinim warar hauu iuguski.

²⁵ Mi wig saeya siir boín, kara bidi yinoknínkína

Mesaia siya wɪ sipi niti, inkamɪn Adi Komii siya nɪmbingiyɪn krɪmɪir whɪnkɪnsiis haigɪniuwam, sɪma dapiyɪn Kraiis. Mi iya siya niti, siya krɪmɪirin wɪ dimɪn kasakasa nowomwarkaiyɪu rani. ²⁶ Mi Jisis siya saiir yai aka hɪniina yowarkɪi boin, karaigin, kraisin, ti kinakar boinin.

²⁷ Mi iya siya saika niki boinaiyɪn mi kamɪm siir kɪgna mɪriiyɪm ɪna yimbiniyɪm. Mi iya sɪma hɪriinan kɪgɪm sɪma ɪni mouni hanɪna si-inkaokiyɪm. Dimusi rani, siya ta wig anaka boinaigin. Mi siirin inkam nwɪrki bi swoki boinkin hɪniin, kira dimu dimɪnim naingwowi? Mi kira saika dimuam boinkin?

²⁸ Mi ta wiga saiir op twowa ɪni hɪrar kwaiburgika. Mi saeya ɪna iwɪtama oma hɪriir. Mi saeya iikam ɪmɪirin dimɪn taemɪnim siya boinɪm saiir sɪmiirar ɪni boinoudnɪnkɪniɪu. ²⁹ Mi saeya kɪmidiniya sɪmiir ɪni boiniɪu, kɪma unki it, iki inkamɪn dimɪn taemɪnim kara tirɪm biya sɪmiir haknoudnɪnkinɪn, tari Kraiis siya piyamisi owɪn? ³⁰ Mi sɪma om hɪr haiburgigɪm mi sɪma ɪna yamɪm Jisis siir kignakiyam.

³¹ Mi iya ta wiga saeya om hɪrar niki owa mi kamɪm siir kɪgna mɪriiyɪm sɪma naeyɪm siiram ha nonkwowɪm mi ɪna boinɪm, inkamɪn nowomwarkaiyɪuwiyɪn, kira nae ti ae. ³² Mi siya sɪmiir yai aka hɪniina yowarkɪi boin, kara biɪdi yaeyɪn, naeyɪn kɪma nɪnoknɪnkin karamae nwowɪn siir. ³³ Mi kamɪm siir kɪgna mɪriiyɪm sɪma, sɪma sɪmar yɪnsrii ansriina. Mi siiramɪn nae inkam nwɪrki hainanikin, ha? ³⁴ Mi Jisis siya sɪmiir yai aka hɪniina yowarkɪi boin, kariir naeyɪn yio hɪniingɪn, kara ti inkamɪn kariir nɪkropkiyɪn kara siir kwoin

iiirarar dap. Mi kara miya siya nimbingsiya kariir saiir dankabimbidiigi.

³⁵ Wim kima hiniina boinikim, bwanim pi whiia nwokii mi sasaeyim pi sasae wai haninggin nwokii. Mi kima pi hainii ningugu haii. Mi kara kimiirin pi hiniina boinkii, kima iki numiran sasaeyim simiir kigi, sima sasae wai bidi ywowim. Kima simiirin hindara ti inguguae. ³⁶ Mi inkamin numiran sasaeyim simiir ningugu haiiyin, iikam nhirkim sim sainam yio ini ti inkamin, hinda tinda namiyin, iki iikamim simiir kwoin imiir kiyaiyam ini siir hiriinan ywowin. Mi sima ha sibgu wakaeyoknaei mi wa nwoki aingwo tibmii kinim. Mi inokinokin sima wi omwaiyar nwoki waiyayokiyokikaeyamim. Mi inkamin ti sasae imiir ninkinin mi inkamin ti sasaeyim wai nwowiyim simiir ningugu haiiyin, sowa nwisairarin pi maigimaigra nwoswowi. Mi yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuiyim mi yipiki iikamim simiir kwoin imiir kiyaiiyim, Adi Komii siir yai aiir wakaeyim, yim ini ti inkam nwiso sowiir hiriinan ywowo. ³⁷ Ta yaiya ya kaimwowaigra. Inkam nwirin yio hindara niyokninkinami mi nwirin yio wi hindara ningugu haiyami. ³⁸ Ta kara nikropkiya kimiirin ya numirim inkam nhirkim niyokninkinim simiir sasae imiir ningugu hainan ywowa. Ti numirim yim inkam nhirkim niyokninkinim. Ya ini biigi bi sima boinmimauuwa kariir yai win kibiya iki iikam nhirim simiir, ini saiir hiriinan ywowa. Mi wim kima ti yai win kibi kibiym iki iikamim biya naingwo tibmiiyim wi simiir swoki boinmimauuwami.

³⁹ Mi mhoiia nu haĩmii Sameria hiran iikamĩm sima Jisis siiramĩn ina yaingwo tibmiiyĩm. Whisarii rani, sima ta wiga saiir yai aiir wakaekĩm. Saeya hĩĩĩna boĩnka, siya dimĩn taemĩnim biia biia kara tirĩm mi tariinan mi tir ikĩm, siya simiirĩn ini hĩriiyar haknoudnĩnkĩn digiyĩn. ⁴⁰ Mi iikam whiekakĩm om Saika nu haĩmii Sameria hiranĩm sima Jisis siiram ha nitĩm mi sima kimidiniya siir srii siya simaka hir mi owĩm. Mi Jisis siya sima iiyĩm kwĩsa ywo.

⁴¹ Mi iikam whiekakĩm siir yai aiir wakaeyĩm sima ina yaingwo tibmii kũĩnĩm. Dimusi rani, sima siirgĩsiir yayiar wakaekĩm. ⁴² Mi sima ta wig aiir boĩn, tariinanĩn krĩma siir yai aiiramĩn bĩdi yaingwo tibmii kũngiyĩm. Krĩma yayia kira boĩna krĩmiir saiir bi naingwo tibmii kũngĩm. Nĩngaka. Krĩma asi naingwo tibmii kũni krĩma krĩmiir wũngi wũngar wakaekĩm. Mi krĩma bĩdi yĩnoknĩnkĩnkĩyĩm siya Kraiskĩn, nuan iikam whiekakĩm krĩmiir nanmaiwarkainain inkamĩn siya. Iriig.

Jisis siya gavmani mii miriyyĩn inkam nwĩrĩn siir yĩnisĩm iir haiswonĩskiigikĩn

⁴³ Jisis siya hapaiirĩn iyo kwĩsa ywo. Mi mhoiia siya hir haĩburgigĩn mi ini nu haĩmii Galili hĩriiyar swoki amin. ⁴⁴ Jisis siyarĩn, hĩĩĩna boĩnkĩn, siir oman iikamĩm sima profet inkamĩn siirĩn ha bi naingwowikĩm siya inkam komiigĩn mi inĩgakin. Nĩngaka. Sima hĩĩĩna bi naingwowikĩm. ⁴⁵ Mi iia Jisis siya siir oma hĩriir swoki amin mi Galili hiran iikamĩm sima siiramĩn ini maĩrgĩmaĩrga ywowĩnĩm. Dimusi rani, dimĩn taemĩnim siya

tirim Judami ii komiia wou nikwo aeiya Pasova om komii Jerusalem hir sima bidi kigmimikim.

⁴⁶ Mi Jisis siya om Kena nu haimii Galili hiriir swoki amin, omin opa siya tirkiya wain nikpitmaigiya siir. Mi om Kapaneam hir nwowin gavmani inkam komii nwirin siir yinisim yinkamiyinin makakin. ⁴⁷ Mi siya wakae Jisis siya nu Juda hir bidi haiburgigin mi siya nu haimii Galili tirii nitam tari. Mi siya ha namin Jisis siiram mi kimidiniya siir ini boinu, saika namim om Kapaneam hiriir siir yinisim iir nini haiswoniskiiyuwim. Siir yinisimin ini nao kingiin nwowin. ⁴⁸ Mi Jisis siya siir boinki mi kima, kara dimin kirie komii komii tir karamae nwowi mi kima wi kariiram naingwo tilmii kin tani. Ningaka. ⁴⁹ Mi ti inkam komiyyin siya hinina boinki, Biyan Inkam Komii, kira kanakar wit, kariir yinisim iir kignakiyam. Yinisim ieya naonamin yio miyyik rani. ⁵⁰ Mi Jisis siya siirin ina yikropkiyin, kira ti am kariir yinisimin wi omwaiyar swoki waiyai. Mi ti inkamin siya Jisis siir yai aiir wakaeyin mi ina yamin. ⁵¹ Mi iya siya ha swoki haiyug apnamin mikamim siir miriyyim, sima siirin siyu hir yapiyiskaiwin. Mi sima boin siirin, kariir yinisimin ini wadieyar swoki owin. ⁵² Mi siya kimidiniya simiir srii, paki hinin iya wadie sae nwokikin kariir yinisimin, ha? Mi sima siir boin, siir piu huua kinya ii nabe bopwo digika. ⁵³ Mi ta yaiya sima boina siir, saiir mhoiia mi siir adin ina swoki aingwokiyyin yaiya Jisis siya boina ii nabe bopwo hinin kariir yinisimin wi omwaiyar swoki waiyai. Mi siya mi siir yinwig ima simaniyyin ini hiriyyar yaingwo tilmii kin

swokiyim Jisis siiram.

⁵⁴ Mi ya tariigina ya dimin kirie komii kwisaka aeya, Jisis siya tira iikam imiir niisiimauuam, iya siya nu haimii Judia hir haiburgigin mi ha nap-namin nu haimii Galiliya hiriir. friig.

5

Jisis siya inkam nwirin whinausim kwira Betesda dapiya saiir hir haiswoniskiigin

¹ Mi tiriiginim yim dig nwokiyim mi Juda simiir ii komii kwira nae iripa haingiriyiu aeiya ina yimbiyama. Mi Jisis siya asi swoki amkin om komii Jerusalem hiriirin. ² Mi om komii Jerusalem hirin anowin napninopkainamiyin iikamkim sim kiyaininopkainamiyin sibsib siir kingiin hirin whinausim kwira ini hir nwowa. Mi iikamim sima Hibru simiir yaigina hinina dapikim Betesda. Mi ta whinausima saiir kingiin hirin iuruwim iriiyara nwowi iikamkim sim nidwowam. ³ Mi iikam whiekakim makak makakim ini hirar ninidwodwokaowim. Iikamim nhwokwisaeyim mi iikamim igrib indib niimwowaeyao minkin kipiiyim mi iikamim kiu min naoninsimsiririu ikim. Sima minam ninidwodwokaowi Adi Komii siir paekwosimin siya tirkiyim op aiirin imigak nwokiyam. ⁴ Mi ii nhirim Adi Komii siir paekwosimin iki siya niunainiiyim mi ta whinausima pi imig iga siya nauni inunii. Mi inkamin iki biigi bii natmainamiyin ta opa Adi Komii siir paekwosim ieya tiriya mi ta siir ma pa digi. ⁵ Mi inkam nwirin iuru hir nidwowin biewiyim maki siya niiyim kam nwir iuur iriiyar whoimgim (38). ⁶ Mi Jisis siya

ti inkamın siir kigin siya hir whinin mi siya ina yinokninkinkiyin siya maki kwokiyaeya bi niigin. Mi Jisis siya siirin hiniina boinki, kira hiniina naingwowi kira wadie swoki okiyim, aniya? ⁷ Mi ti inkamın maki niinanaekaigiyin siya siir yai aka hiniina yowarkii boin, Biyan Inkam Komii, iya Adi Komii siir paekwosim ieya tirkiyim ta op aiirin mi kariirin inkamki haidunamam whaowae ta whinausima saiir aowa hiriirin. Mi kariirin pi nhirkim swoki haiburi, bi pi sima natmaidunami.

⁸ Mi Jisis siya siir boinki, kira dinsiin okwoki mi kiriir nibmir aiir hai mipa dapnam. ⁹ Mi biri kimiminkikin, ti inkamın siir ma ina digiya mi siya ini siir nibmir aiirar yinsiin hainamin. Taka iya ya Judami ii komiia piu siisiya Sabat, iya dimin taemin sima tir kamae nwowiya saeya. ¹⁰ Mi siya nibmir ha hainamin mi gavmani inkamim sima ti inkamın Jisis siya nwowaiginiugiyin wadie siir sriwin, tapa Judami ii komiia piu siisiya Sabat, dimin taemin tir karam nwowiya saeya mi kira wara kiriir nibmira saiir dimusi hainanikin. Moses siir siyiuin hiriinanin siirin igbidgak bidi ywowin. ¹¹ Mi siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, inkamın wadie kariir nwowaiginiugiyin kariirin siya nokmwın haigikin ta kariir nibmir aiir ninsiin hainaniyamın. ¹² Mi sima kimidiniya ti inkam iir swoki kwasrii, yipikin kiriir boinkiyin ta kiriir nibmir aiir hainaniyamın, ha? ¹³ Mi ti inkamın wadie Jisis siya nwowaiginiugiyin siya bi ninokninkinkikin ti inkam iirin. Dimusi rani, Jisis siya siir bidi haiburgigin mi siya paninsi yinokninkinkisi, iikam kasakiwaeyao hir nokwowim.

14 Mi mhoiia Jisis siya siirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hir kigin mi siya kimidiniya siir boin, waka, kira mhoiia wi dimin whir kipi swoki tir. Ningaka. Kira hiriinan tiri mi ta hika mhoiia kira haii, ya wi hika biya kira haiya wi saiir haiburi. 15 Mi ti inkamin ha namn siya kimidiniya Juda simiir inkam komii komiiyim simiir ini boinu, ti inkamin wadie kariir nwowaiginiugiyin yio Jisis siyargin. 16 Mi ti Isrelmi inkam komii komiiyim sima Jisis siirin siyu biye asi tirkim. Dimusi rani, iikamim maki niyim simiirin siya Juda simiir ti komiia piu siisiya Sabat, dimin taemin whir tir karamae sima nwowiya siya saiir haiswonimniskigin.

17 Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, kariir Adin siya inokinin hiriyar mirigin. Mi an kara iriipi hiriinan asi mi mirii. 18 Mi ta yai hiriinana Jisis siya boina mi Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim siir nisomaowam asi tirkim. Dimusi rani, ti makak iikamim siya haiswonimniskiiyim Judami ti komiia piu siisiya Sabat, dimin taemin tir karamae nwowiya sasa rani. Ningaka. Sima siirin io minsi nwokim ta siya boina hinin, Adi Komiiyin kariir Adgin. Mi siya ini inkam komii siya siyar swoki onain Adi Komii siir hiriinanin. Mi siirin saiirsi nisomaowam tirkim. Iriig.

Adi Komii siya siir yinisim iirin inigak bidi ywohaiginiuwun siir mi aiir miriyamin

19 Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, kara kimiirin yaimwower boini, kara siir yinisimin dimin whirin kariir kwoin airgi bi

swoki aingwo tirkin. Nningaka. Kara diminim kara kigmimikim kariir Adin siyar tirim kara simiirarar tiri. ²⁰ Adi Komii siya kariiramın nhami nhami bi naingwokwowikin mi siya digworaekwo whiekakim siya miriiyim kariir asi nnsiimauugim. Mi digworaekwowim siya nnsiimauuwi wi digworaekwowim ti kara tirim wi simiir haiburi. Mi ti dimin taeminim kima simiir kigi mi kima wi nanaa pranae kin tani. ²¹ Adi Komii siya hidninsiin idwowyim iikamim naokaowim omwai swoki waiyam siir hiriinan. Mi kara siir yinisimin iikamim yipikim kara hauuwam tiriyim kwoin miyik yio kariirar kwoinkin. ²² Mi kariir Adin iikam imiirin siyar bi hidikin. Nningaka. Mi siir kirieya siir yinisimin kariir bidi hauuwın mi siirin kara bidi kisina owın mi iikam imiirin wi karar hidi. ²³ Mi iikam whiekakim wi kariir inig iir asi hainani, kariir Adin siir inig iir sima hainana saiir hiriinan. Mi yipikin kariir inig iir hainan karamae nwowi siir yinisimin kima tira saiir hiriinan mi sima kariir Adin yipikin kariir nikropkiyin wi siir inig iir mi hainan tani. Nningaka.

²⁴ Kara Jisiskin kara kimiirin yaimwowar boinkii mi yipikin kariir yai aiir wakaeyoknaei mi ha naingwo tibmii kini mi sima wi kariir Adin yipikin kariir nikropkiyin wi siir yai aiir warar mi wakaeyokna aingwo tibmii kini. Mi yipikin kariir nikropkiyin siya wi siir naeyu iir hauu haiginuwi simiirin mi kima wi inigak nwoyokiyokikaeyami. Adi Komii siya wi simiir wara hid rani mi sima wi nao rani. Nningaka. Mi sima wi yaeya kwoin win haii omwai

waiyayokiyokiikaeyamim. ²⁵ Kara kimiirin yaimwovar boinkii, iya Adi Komii siya nimbina iikamim naokaoim simiiram ya bidi yimbiniya. Mi sima wi kariir yai aiirar wakaekii, Adi Komii siir yinisimin. Mi sima wi yaeya kwoin win haii omwai waiyayokiyokiigiyamiyin. ²⁶ Adi Komii siya bi naowikin, siya kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyyin siir bwamkibwamin siyaargin. Mi ti hiriinan siyyuin siya kariirin digworaekwo whiekakim omwai waiyayokiyokiyyim simiir bwamki bwam iir asi mi tirkikin. ²⁷ Adi Komii siya ha boinkin, kara siir yinisimkin mi iikam imiirin wi kara hidi. Dimusi rani, kara ini inkamnan ywowin. Mi kara simiir kwoinim ina ninokninkinin. ²⁸ Mi kima wi ta saiirsi kipi nanaaki. Mi iya saeya nimbiamy mi iki iikamim niki aokaoim mi simiir ienau hir nwokaiyim sima wi kariir yai aiir wakaekii, Adi Komii siir yinisimin. ²⁹ Mi sima wi ie hirankar ninsiin idwonani. Mi yipiki siyyu miyyik tirim yim wi omwaiyar waiyayokiyokiigiyami. Mi yipiki siyyu biyye tirim iya sima ninsiin idwowi wi yaigak nwowi. Mi sima wi paeya nami mi inokiinokin simiirin wi hiriyyar niunanaei.

Jisis siirin iikam nhirkim yanaakninkii haiginu

³⁰ Kara dimin whirin kariir kwoin airgi bi naingwo miriigin. Ningaka. Dimin taeminim kara wakaeyim Adi Komii krimiir Wanin siya boinim kara simiirarar tiri mi kara iikam imiirin asi hidi. Mi kara iikam imiirin wadiyyar sibgu hidi. Dimusi rani, kara kariir kwoin ara naingwo diriraerar tani. Kara Adi Komii siir kwoin iirar napi yipikin kariir nikrop iuungiyin nua tiriir.

³¹ Mi ti yaiyim kariir kwoinkar priinaingwo boinkiswo mi kima wi ha di ninokninkini ti yaiyim kara boinim kaimwoki piyamisi owim, iyie? Kara hindara priiboini. ³² Mi inkam nwirin yio ina mi owin yio siya Jonkin siirin Adi Komii siya nimbingikin, kariir yaiya saiir sibgu boinmimauuwam. Kara bidi yinokninkinin yaiyim siya boinmimauuwim kariirim yim kaimwowaigim. ³³ Mi wim kima kam nhirim kimidiniya Jon siiram yikropki mi ti inkamin siya boinkiyin simiir yio karaigin. ³⁴ Kara kamim kariir yai aiir nanaakninki haiginuwim simiirin yai kamaeka. Ningaki. Ningaka. Mi ti digworaekwowim ti kara boinmimauuwim kimiir, kima simiirin wi nwoki sibgu inokninkinim. Mi kima wi kariir yai aiirim nwoki wakaeyokna aingwo tibmii kinim. Mi kimiirin wi Adi Komii siya nanmaiwarkainaei. ³⁵ Jon siya ini pae niuyanana ywowin kimiir niuya haiginuwam. Mi Adi Komii siir dimin taeminim simiir nisisimauuwam. Mi ta iya siya omwaiyar niki waiyain, kima siiram nhami nhami bi naingwo tibmii kingim. ³⁶ Dimin nhirim ini ta yaiya Jon siya boina kariir ini saiir haiburim ya hininga. Mi dimin miyik miyikim Adi Komii siya boinkiyim kara tiram yim iikam kimiir nanaakninkii haiginugim kariirin hinin, kariirin Adi Komii siya nikropkikin. ³⁷ Kariirin Adi Komii siyar nikropkikin mi kariirin siya boinkiiigin mi siyar mi anaakninkii haiginugikin. Mi wim kima siir yai aiir bi wakaekim mi siir whwonkam iir bi kigim. Ningaka. ³⁸ Mi siir yaiya kimiir kwoinaw bi haigi nonkworinuga. Ningaka. Dimusi rani,

kima kariir yai aiirim bi naingwo tibmii kingim, kara ti inkamin Adi Komii siya nikrop iuungikin. ³⁹ Wim kima Yokwo Komii saiir yaiyim simiirin ha sibgu mwainikim. Dimusi rani, kima saiir sibgu ninokninkinam mi saiir naingwo tibmii kinam tiri. Mi kimiirin wi Adi Komii siya nwoki hauuwim kwoin winin omwai waiyayokiyokiigiyamiyin. Mi wara miyim kima mwainkigmimikim yim kariir yai imairgim. Mi wim kima hininam naingwo mwananaei, Adi Komii siir miyim kimiirin wi omwai simar nwoki waiyayokiyoki haiginiuwim. Mi wara miyim kima mwan kigmimikim yim kariir miigim. ⁴⁰ Mi wim kima kariirim naingwo tibmii kinim pi boriisopi, kwoin winin omwai waiyayokiyokiiyin kara kimiir hauuwim.

⁴¹ Kara pi boriisopi iki iikamim kariir inig iir hainan praprasim. Ningaka. Ya tariigina ya dimin komii rani. ⁴² Mi kara kimiirin ina ninokninkinin kimiir kwoinim Adi Komii siirim naingwo hiriru kin tani. ⁴³ An kara kariir Adin siir inigni nitkin mi ta kara nita ya Adi Komii siya nitni haniinaka tisi kara nitiskiyin. Mi wim kima kariir yai aiir bi naingwo tibmii kingim. Mi wim kima simiirin ini yimiiyuwim. Mi inkam nwirki nitkiswo mi siya siir yai imiir nini boinmimauuniyim mi wim kima siir yai imiirin wa pi wakaeyin mi kariirin iyie? ⁴⁴ Mi kima kariir yai aiiramim wi panina naingwo tibmii kini, ha? Kima wi dig nwo rani. Mi kima, kima kimar ninan hainanamar tiri mi kimiir inigim Adi Komii siya hainanim pi boriisopi. Ningaka. ⁴⁵ Kima ha kipi naingwo kimiirin kara wi kariir Adin siir boinmauwu, kimiir boinwokiyopnatkaigiyim. Ningaka. Mi

Mosesin yipikin naingwo tibmii komiigak kima nwowiyin wim kima ha naingwowi kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginuwi. Mi Adi Komii siya kimiirin wi dimin whirki kimbu karamae sairsi nwoki ikuwim. Kimiirin wi siyar boinmauwu kariir Adin siya boinwokiyopnatkaigiyamin. ⁴⁶ Mi kima Moses siir yai imiiram naingwo tibmii kani, kima tira saiir hiriinan mi kima kariir yai airamın wa mi aingwo tibmii kani. Dimusi rani, yayim Yokwo Komii hir nwowim kariirim siyar winboinkiyim mi kima simiiram bi naingwo tibmii kuingim. ⁴⁷ Mi ti yayim Moses siya winboinkiyim kima simiiram naingwo tibmii kin karam nwowi mi kima kariir yai imiiramın wi panina naingwo tibmii kani, ha? Yi siyu kamaeka. Ningaka. Iriig.

6

Jisis siya hauu aeyim kamim 5,000kim, siya wigyinin simiir wara bi mwaingim
(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

¹ Mi mhoiya Jisis siya ti yayim ha boindigiyim mi siya ina iyikidamin Galili whigbida hiriir, saiir inig whirin sima dapiyin ta whi aiirin whi komii Taibiriaska. ² Mi iikam whiekakim sima ini Jisis siir mhoiyar sidkaenamim. Dimusi rani, sima dimin kirie komii komii kasa bi kigim iikam makak makakim siya ninimniskiiyim. Mi sima siir mhoiya asi sidkaenamkim. ³ Mi Jisis siya mhuism whirin siir iiyam. Mi siya kimidiniya siir kamim siir kigna mriiyin simakar ini ii idwoi. ⁴ Mi Juda simiir ii komiia wou nikwo aeiya Pasova ini kingiin nwowa. ⁵ Mi Jisis siya

ha niyaeyok kaokiyin mi siyar kigwin, iikam isid komiiyin natin siiram. Mi siya Pilip siir boinki, krɩma bretim pi papi haii ti iikam ima naeyamin, ha? ⁶ Mi Jisis siya Pilip siirin hiriinan boinkiyin mi yio siyarin bɩdi yonkwokiyin siyiwin pi siya tiri. Siya Pilip siirin minam kinankiugin, siir kwoinin pi panina namisi aingwokii. ⁷ Mi Pilip siya siir yaɩ aka hiniina yowarki boin mi krɩma bretim K200.00 sɩni. Mi ti hiriinan iikam isid komiiyin krɩma simiirin haɩmii haɩmiiya hauuwim pi digi dig nwo rani. Nɩngaka. ⁸ Mi siir kigna mirii inkam nwirin, Endru nikuwiyin Saimon Pitani nomousimin, siya Jisis siirin hiniina boin, ⁹ whranisim nwirin tir nwowin, siya bret baliyim iriiyara nwowi mi anasuwo whisa mi owi. Mi ti hiriinan bret iriiyariuwam mi anasu whisuwa iko, ti hiriinan iikam isid komiiyin pi dig swoki o mimin tani. Nɩngaka. ¹⁰ Mi Jisis siya simiir boinki, kɩma simiirin nab nab dokmwɩn idwo. Mi ta maeyaua sima nidwowa ya kokaka. Mi ti 5,000 kamim ini ta maeyaua kokaka ini saiirar priigrinkin idwonamim. [Sima wigyinim simiir warar bi mwaingim.]

¹¹ Mi sima ha grinkin idwokiyim mi Jisis siya ti bret iriiyarin ha haigiyin mi siya ina boin wadiekiiyin Adi Komii siir. Mi mhoiia siya ina yinibimbɩr hauugiyim kamim siir kigna miriiyim simiir mi ti bret haɩmiiyim simiirin kimidiniya sima yap hauuwam iikam imiir sima naeyam. Mi mhoiia siya anasuwo ha mi haiyin, ina mi inoop inispamspak hauugiyin kamim siir kigna miriiyim simiir, bret imiir siya niki tirkiya saiir hiriinan. Mi iikam imiirin ha nonkwokwo hau-

unamim mi sima ini simiir kwoinkar prigrinkin idwo aenamim. ¹² Mi mhoiia simiir mhiyim dig ha nwokiyim mi Jisis siya siir kigna miriyyim kamim simiir boinki, wara nae haimii haimiyyim sima naepipiru okiyim ti swoki tauhaiginam iripa. ¹³ Mi ta siya boinkiya saiir mhoiia, nae haimii haimiyyim simiir swoki taugin haiyam mirisim kwirki bi swoki okikin ini hiriyyar taugin haiswokiyim mi sima simiirin nib komii komiyyim iur isa tauhaigi. Mi ti nib komii komii iur iswo ini yaigiyaiga yaki itkikiniiyim ti nae haimii haimiyyim sima naepipiru okiyim.

¹⁴ Mi ti iikamim sima ti dimin kirie komii komiyyim siya tirim simiir kigim mi sima ina boinim. Ti profet inkamin Adi Komii siya boinin, nua tirii nitam siyairgin. ¹⁵ Mi Jisis siya bidi yinokninkinkiyin, sima siir nonkwonamam tiri simiir kigirkakan inkam komii nwowam. Mi siya mhiua hiriirin sasar asi swoki amkin. Iriig.

*Jisis siya whiia saiir op idwower
napnaiidamkin*

(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)

¹⁶ Mi mhoiia iia bieyin ha nikiiyamtibin mi kamim Jisis siir kigna miriyyim sima ina yapniyamtibim whiia hiriir. ¹⁷ Mi sima kimidiniya i ira saiir yani apni kwiriinam. Mi ina iyikidamim whiia saiir mirmiiya hiriir. Mi iia bidi kakauu iuguskiya mi Jisis siya simiiram bi niki amsisaukin. ¹⁸ Mi ta iia opud komiia ha hugnaniya mi hinin komiia ina mi ii okwonaniya. ¹⁹ Mi kamim Jisis siir kigna miriyyim sima kignaidamim kilomitisim iriyyar kwir nanairgin. Mi simar kigwin Jisis siya

op idwower napnii. Mi siya simiir iya saiir kingiin napamin mi sima nidid pranae bi kinwinkim. ²⁰ Mi Jisis siya simiir boinki, kima kipi nidid, ti karaigin nitin. ²¹ Mi sima maigimaiga siiram ha nwowim mi siirin ina yinkikwona kwiriiyin. Mi biri kimiminkim, sima ina yimbiyamim ta maeyaua sima namam tira saiirin. Iriig.

Iikamim yim Jisis siiram naphansirkim

²² Mi iigwira iikamim sima bidi yinokninkinkiyim, tapaiir nwomaiya iya iruwaiga. Mi sima Jisis siirin wara bi kigwo kwiriigikim kamim siir kigna miriiyim simakan. Ningaka. Sima siirin tirar haiburgigim. ²³ Mi siyaii nhirim om komii Taibirias hiranki nitiiyim yim ta maeyaua Jisis siya boin wadiekiya Adi Komii siiram mi bret siya hauu aeya kam 5,000nim sim saiir kingiin hiriir nitikim. ²⁴ Mi iikamim sima hiriinan kigim, Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim, sima tir nwo rani mi sima kimidiniya siyaii sim nhirim sim kwiriinaidam om komii Kapaneama hiriirin Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim simiiram hansiram. Iriig.

Jisis siya ninomor kou hiran bret miyiknankin

²⁵ Mi iikamim sima Jisis siirin whigbid mirmiiya hir kigiuwim mi sima kimidiniya siir srii, inkamin nowomwarkaiyuiwiyin, kira tiriirin paka hinin iya sae nitkin, ha? ²⁶ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kara kimiirin yaimwower boinkii, kima kariiramim minam swoki aingwo hansirnikim bretim kara hauu aeyim kimiir mi kimiir mhiyim ha nae kinugiyim simiiram. Mi kima kariiramim dimin kirie komii komiiyim

kara tırım kima kigim simiiram bi hansirnikim. Nɔngaka. ²⁷ Kima naeyim biye nwowiyim simiiram kipi mirii. Kima naeyin kwoinbud hauu haiginiuwiyin omwai waiyayokiyokiiyam siiram miriinanae. Mi kara ti inkamin ninomor kouanki nitin, kimiirin wi kara hauuwi siirin. Dimusi rani, Adi Komii krimiir Wanin siya kariirin inigak bidi ywohaiginiugiyin. Mi kara siir mi aiir miriiyam nitkin.

²⁸ Mi sima siir swoki srii mi krɔma wi dimu dimin ti tir big nasmirwaiya Adi Komii siya nwowamin krimiiramin, ha? ²⁹ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, tiki diminin kima tiranin, big nasmirwaiya Adi Komii siya nwowi mi maigimaiga siir nwowaiginiuwi, kima kariir yai aiiram daingwo tibmii kin, inkamin yipikin Adi Komii siya nikrop iuungiyin nua tiriir.

³⁰ Mi sima siir yai aka hinina swoki owarkii boin, kira wi piki hinin dimin kirie komii komiiyim sim tiri, krɔma kigamin. Mi krɔma wa nwoki aingwo tibmiiyim kariir yai aiiramin, ha? ³¹ Krimiir yidiwi wanwiyaeyim iya sima nu siiyin apain siir hir nwowim sima dimin whirin mana dapiyin siirarar naekin Yokwo Komii saeya hinina boinka, ti naeyin ninomor kouanki nitkin Moses siyar hauu aekin simiirin. ³² Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boinki, kara kimiirin yaimwowar boinkii ti bretin ninomor kouanki nitin kimiirin Moses siyar bi hauugin. Nɔngaka. Kariir Adin kimiirin siya hauugin ninomor kougi kou hiran breteki bretin. Mi tiki hiriinan naeyin kimiirin wi omwai siya waiyayokiyokii haiginiu rani. Nɔngaka.

Kariir Adin ti hiriinan nae kibiyin siir om hiranin siyar hauuwikin bretnanin omwai kima waiyayokiyokiiyam. ³³ Mi bretin Adi Komii siya hauugiyin ninomor kouwanin iikam kimiir, yio Jisis karaigin. Mi kimiirin kwoin win wi karar hauu haiginiuwi omwai waiyayokiyokiiyam. ³⁴ Mi sima siir boinki, Biyan Inkam Komii, wari kiriir bretin krimiirin inokininok hiriir whauunanae mi nim wi omwai hiriir nwoki waiyayokiyokiiyim. ³⁵ Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, ti bretin kwoin win hauu haiginiuwiyin iikam imiir omwai sima waiyayokiyokiiyam, yio karaigin. Yipiki kariirim niti yio wi mhiigi nao rani. Mi yipiki kariirim naingwo tibmii kini, yio wi kwoinki haei rani. Nngaka.

³⁶ Kara kimiirin pi hiniina boinkii, kima kariir bidiyar kigin mi kima bi naingwo tibmii kingim. ³⁷ Mi iikamim yipiki Adi Komii siya hauugiyim kariir in nonkwowim, yim sima wi kariir siyu iirar napi. Mi kara iikamim kariirim nitim mi kariirim naingwo tibmii kinim, simiirin wi huyarmai rani. Nngaka. ³⁸ Kara ninomor kou hir haiburgigin mi ha niuunaiiniyin, kara kariir kwoin iirara napam bi nitkin Nngaka. Kara nua tiriirin minam niuunaiinikin, ti inkamin kariir nikropkiyin siir kwoin iirarar napim. ³⁹ Mi ti inkamin kariir nikropkiyin siir kwoinin yio hiningin. Kara ti iikamim siya hauugiyim kariir, kara simiir nwirni kipi haiburgig. Nngaka. Iikam imiirin wi karar swoki hidninsiin idwowi, iiya Adi Komii siya iikam imiir hidana. ⁴⁰ Ti diminin kariir Adin siya naingwowin kara tiram yio hiningin mi ti iikamim yipiki kariir yai aiir

wakaeyim mi ha ninokninkinim kariir, siir yinisimin. Mi sima kariiram naingwo tibmii kinim mi ha mi wakaeyoknam kariir yai aiir, simiirin wi kara hauu haiginuwi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin siirin. Mi simiirin wi karar swoki hidninsiin idwowi. Mi sima wi omwaiyar waiyayokiyoki iya Adi Komii siya simiir hidana.

⁴¹ Mi ti yayim siya boinkiyim simiir mhoiia Isrel simiir kamim io ha nwowim mi ina nhinkii boinainamim Jisis siir. Dimusi rani, siya hinina boinkin, bretin ninomor kouanki nitin yio karaigin. ⁴² Sima hinina boin, tiki inkamin siya Jisiskin, Josepni yinisim ikin. Krima siir yopii ad owiirin bidiyar iki inokninkinim. Mi siya hinina dimusi boinkin, kara ninomor kou hir haiburgigin mi ha niunaiinikin, ha?

⁴³ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boinki, kima, kima kimar kipi nomboinyokaina. ⁴⁴ Inkam nwirki siir kwoin airgi bi swoki aingwo tibmii kingin pi siya yaingwo tibmii kin kariiram in siirin Adi Komii siyar hurworwokaigin. Mi siirin wi siyar swoki hidninsiin idwowi mi siya wi yaeya kwoin win haii. Mi wi omwaiyar swoki waiyayokiyokiii. Ya tariigina wi iya Adi Komii siya iikam imiir hidana wi saiir nimbiam. ⁴⁵ Yaiya profet kamim sima winboinkiya Yokwo Komii saiir ya hinanga. Adi Komii siya wi iikam kasa nowomwarkaiyu rani, dimin taeminim wadie simiir nwowaiginuam. Mi iikamim yipiki kariir Adin siir yai aiir wakaeyim mi ha ninokninkinim, kariiram in wi sima naingwo tibmii kin. ⁴⁶ Ti iikam whiekakim simiir nwirki Adi Komii siir bi swoki kiginiminkin. Ningaka.

Kana kanairgin siir kigin ti inkamin Adi Komii siya nikrop iuungiyin nua tiriir.

⁴⁷ Kara kimiirin yaimwower boini, inkamin kariiram naingwo tibmii kaniyin, yio wi yaeya kwoin win haii. Mi siya wi omwai hiriyar waiyayokiyokiigiyami. ⁴⁸ An kararini bret-nan ywowin, iikam imiirin karar whinkinsiis haiginiuwu omwai waiyayokiyokiyyamin. ⁴⁹ Biya kimiir yidiwi wanwiyaeyim iya sima nu siiyin apain siir nwowim, sima manaim Adi Komii siya hauuwim simiirarar naeyaonamkim. ⁵⁰ Mi an kara ti inkamin Adi Komii siir om iir haiburgigin mi ha niuunaiiniyin nu tiriir, an kara ini bret-nan ywowin, iikam imiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kani, yim wi nao rani. Ningaka. Yim wi omwai hiriyar waiyayokiyokiigiyami. ⁵¹ An kara ini bretnan ywowin, iikam imiir whinkinsiis haiginiuwam omwai sima waiyayokiyokiyyim. Ankara Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin siir hiranki nitkin. Mi iikamim ti bret iir naei, yim wi omwai hiriyar waiyayokiyokiikaeyami. Yio ti bretin nuan iikamim sima naeyanin ya kariir piu aeyairga. Mi simiirin wi kara nwoki whinkinsiis haiginiuwim, yaeya kwoin win haiyamin omwai waiyayokiyokiyyamin.

⁵² Mi ti dimin taeminim siya boinim simiir mi Isrel simiir iikamim simiir kwoinim ina iwitpaomaigiyim. Mi sima ini sima simar yinkinwamwarkii whrie boinamim. Sima hinina boin, ti inkamin siir pua krimiirin wi panina hauuwi, krima naeyamin, ha? ⁵³ Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, kara kimiirin

yaimwowar boini. Mi kima ta kariir kip aiir nae karamae nwowi ti inkamin ninomor kouanki nitin mi kima kariir nhie aiir kwiyaе karamae mi owi mi kima wi yaeya kwoin win hai rani, omwai waiyayokiyokiyyamin. Nningaka. ⁵⁴ Mi inkamin kariir kip aiir naei mi kariir nhie aiir mi kwiyaеi, yio wi yaeya kwoin win haii, omwai waiyayokiyokiyyamin. Mi siirin wi karar swoki hidninsiin idwokii mi siya inkamnan wi omwaiyar swoki waiyai iya Adi Komii siya iikam imiir hidana. ⁵⁵ Kariir kipa saeyairga diminki dimina naeiya. Mi kariir nhieya saeyairga diminki dimina kwiyaеiya. ⁵⁶ Mi inkamin kariir kip aiir naei mi kariir nhie aiir mi kwiyaеi, yim sima kanakar nwowi mi ankara simaka mi owi. ⁵⁷ Adi Komii siyairgin digworaekwo whiekakim omwai waiyayokiyokiyyim simiir Adin mi yio siyarin omwai hiriyyar waiyayokiyokiikaeyamikin. Mi kariirin siya nikropkikin mi ankara iriipi hiriinan omwai asi mi waiyayokiyokiil. Mi yipiki kariir kip aiir naei, yio wi omwai hiriyyar waiyayokiyokiikaeyami ti digworaekwo imiirsi. ⁵⁸ Karaargin ti bretin, Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin siir hiranki nitin. Ti bretin yio ti bretin kimiir yidiwi wanwiyaeyim biya sima naeyin siir hiriinan tani. Nningaka. Sima ti bret iir naeyim mi iya sima waibiyie nwowa mi sima ina yaonamim. Mi yipiki ti bretin kara hauuanin siir naei, yim wi omwai hiriyyar waiyayokiyokiikaeyami. ⁵⁹ Jisis siya yaiyim omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya om Kapaneam hirana saiir hir boinmimaugun. Iriig.

*Jisis siir yaiya saiir miyım, iikam miirın
wı sima whinkinsiis haiginiuwi omwai
waiyayokiyokiyamın*

⁶⁰ Mi iikam whiekakım yipiki siir kigna miriıyım sima ta yai aiir wakaeyım sima hiniına boın warı yai hiriınanım kira boınım, krıma simiirın ninokninkin tani. Mi krımiirın hikak sima nwowi. Mi ti hiriınan yayım simiiramın pi nhinga nwowi, simiir wakaeyamın, ha? ⁶¹ Mi Jisis siya bıdı yınokninkinkiyın ti yai hiriınanım sima boınım. Mi siya simiir boınki mi ti yayım kara boınım simiir miyım kimiir kwoinım sima haipridkikaigım, aniya? ⁶² Mi kima ti inkamın Adi Komii siir omın ninomor kou hiranın kariir kigii kara swoki ami, ti omın kara niki itın siir mi kima wı paniına naıngwokii, ha? ⁶³ Iikam kima, kima kimar whinkinsiis ankinsiisnaım omwai waiyayokiyokiyamın wı dig nwo rani. Nıngaka. Adi Komii siir naeyuın mi ta yaiya kara boın aka mi sowa sowaırgo kimiir whinkinsiis haiginiuwano omwai waiyayokiyokiyam. ⁶⁴ Mi kimiir nhirım yım kariirim bi naıngwo tibmiigım. [Mi Jisis siya bıdiyar yınokninkinkiyın iıya siya kamım siir kigna miriıyım simiir nimbınım mi yipiki inkamkın siiram naıngwo tibmii kın karamae nwowın, siirın wı wir siya napwouwi siir sau omomın siya hainım siirın.] ⁶⁵ Mi Jisis siya simiirın hiniına boınki, kara kimiir bıdiyar iki boınkiyın, inkam nwrkı kariiramın siir kwoinaırğa bi swoki aıngwo tibmii kınmiminkin. Nıngaka. Pi siya yaıngwo tibmii kın mi siir kwoinın Adi Komii siyar bıdı hıurworwokaigiyın.

⁶⁶ Mi ti yayım siya boınım simiir mhoiıya

iikam whie komiia biya siir niki kigna apim mi tariinanin sima siirin ini digimii haimriiyugigim. Mi sima siir haiburgigim mi ina yinoopamim. ⁶⁷ Mi mhoiia Jisis siya siir kigna miriyyim kam iuur nwiso simiir srii mi wim kima tari kariir haiburgigam warar mi aingwowi? ⁶⁸ Mi siir yai aka Saimon Pita siya yowarkii boin, biyan Inkam Komii, krima wi nhiniiram nami, ha? Kiriir yaiya sasaiga krimiir whinkinsiis haiginiuwana, omwai krima waiyayokiyokiiyamim. ⁶⁹ Nim krimarin ina ninokninkinim kiriirin, yipikin ti krima wakaeyokna aingwo tibiimiiyin kiraargin ti inkamin Adi Komii siya nimbngiyin. ⁷⁰ Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, kimiirin kara bidi yimbiniin kariir kigna miriyyan kam iuur nwis nwowam. Mi kimiir nwirin yio miyyik rani, ini yiumi biyan inkamin Setan ini siir hiriinan ywowin. ⁷¹ Siya Judas siir boinkin, Saimon Iskariotni yinisimin. Siya ti kam iuur nwiso siir kigna miriyyim simiir nwirkin. Mi mhoiia Jisis siirin wi wir siya napwouwi iki kam biyieyim simiir, sima hainim siirin. Iriig.

7

Jisis siir nomousisimim sima siiramin hiniina bi naingwo tibiimii kingim siya Kraiskin, inkamin Adi Komii siya nikropkiyin

¹ Mi tiriiginim dig nwokiyim mi Jisis siya ini nu haimii Galili hirar yapmiriyyin. Dimusi rani, inkam komii komiyyim bi nwowiyyim hiranim sima siir nisomaowam tirkim. ² Mi Isrel simiir iikamim simiir iia kingiin nwowa, iripa sima haingiriyu owiya yaewou naeya saiir nikwo

aeyam amar omaka saiir. Ya ta iya simiir ii aeya numiran sasaeyim wai bi nwowim, simiir ninkin imiiaeyam Adi Komii siir. ³ Mi Jisis siir nomousisimim sima siir boin, kira ti om iir haiburgik mi kira nu haimii Judia hiriir dam mi iikamim yipiki kiriir yai aiir naingwo tibmii wi sima nwoki kigim, dimin taeminim kira tiri. ⁴ Mi inkamin ha naingwowi iikamim siir dinokninkin mi siya siir dimin taeminim hindara kipi nimprio diriraerar. Nningaka. Mi kira ti hiriinan dimin taeminim simiir tiri mi biyin karar tiki isiimauuna hinda tinda. Mi ti dimin taeminim iikamim sima nwoki kigim kira diriraerarim dimin miyik miyikim. ⁵ Mi siir nomousimim yim simiir hiriinan yaayim hinda puairga mi boinkim, sima bi mi aingwo tibmii kingim. ⁶ Mi simiir yaayim ha boin digiyim mi Jisis siya simiir boin, kariir iya bi niki imbinika karar nisiimauunana hinin, kara ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya. Mi kima paki hinin iya sae mi ami ta iya Isrel simiir iikamim yaewou iripa sima ninkin imiiaeyana, numiran sasaeyim wai bi nwowiyim sim Adi Komiini, yio kimiirar kwoinkin. ⁷ Iikamim nu tiranim sima io kimiir bi nwowikim Nningaka. Sima io kariir nwowikim. Whisarii rani, simiir aowa aowan dimin taeminim sima tiriyim kara haknoudninkinikim. ⁸ Kimar ti am simakan, ta yaewou aiiramin. Ankara nningaka pi wara nam tani. An kara ii nhirim tirar niki owamar naingwowi. Kara simiirin hininin asiima niki isiimauuwim pi boriisopi, kara ti inkamin Adi komii siya nikropkiyin siya. Nningaka. Ya ina niki owa. ⁹ Mi siya simiirin hiriinan boinkiyin mi siya

ini nu haɪmii Galili hɪrar ywokiɪn. Iriig.

*Jisis siya yaewou naeya amar omaka saiir naeya
saiirɪn warar ini ikwo aeyiu*

¹⁰ Mi Jisis siir nomousisimim ha namim sima ta yaewouwa saiir nikwo aeyam mi yio siya ini mhoiiyar mi amin. Siya iikam whiekak aka bi namkin. Siya sasar yimprio am. ¹¹ Mi Isrel simiir iikamim iya sima ta yaewou aiir nikwo aeya, yim sima kimidiniya Jisis siiram yoksirboin. Mi sima ini simasimar yinsrii ansriiyim siya ini papi nwowin. ¹² Mi Jisis siiramim simasimar whrie boinam. Nhirim yim hiniina boin, siya inkam wadiekin. Mi nhirim hiniina boin, kiya yio inkam paii rani, iikam ima naingwo tibmii yamin, siir kwoinkar priinaingwo boini iikamim simiir nikpitmaiyaamin. ¹³ Iikam hoimgaki bi boinkim Jisis siir nhinkiiyaamin. Nungaka. Dimusi rani, sima minsi nididkim, Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim pi sima wakaei mi simiirin pi sima niki.

¹⁴ Mi ii kwoimim yaewou sima nikwo aeyim simiir mhoiia Jisis siya iikam imiirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hirin, ini idowiiyar boinmimauiin. ¹⁵ Mi Isrelmi inkam komii komiiyim sima hiriinan kigim, sima ini hindara yanaakiyim. Mi sima boin, ti inkam hiriinanin ti dimin taeminim yokwo tir nwowim, siya simiirin panin panina ninokninkinkim? Mi siya ti iikam imiir kwomwarkaiyiin, inkam ninokninkin komiigaknan siya skulam bi swoki amiminkin. Nungaka. ¹⁶ Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarki boin, ti dimin taeminim ti

kara nowomwarkaiyuwim kimiir, yim kariir tani. Nningaka. Ti yaiyim yim Adi Komii siirgin, inkamin kariir nikropkiyin. ¹⁷ Mi inkamin siir kwoin komiiyin Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiiram naingwowi mi siya pa ninokninkinkii ta yaiya kara boinmimauuwa. Kara kariir kwoinkar priinaingwo boini iyie? Kara Adi Komii siir yai imiir boini. ¹⁸ Mi inkamin siir kwoinkar naingwo boini, yio ti hiriinan inkamin yio siir inig iirar hainanamar tiri. Mi inkamin ti inkamin siya nikropkiyin mi ha nin, siir inig iir hainani mi yai ha boinmimauuwi mi yio ti inkam hiriinanin, yio inkam wadiekin bi iksisaeikin. Nningaka.

¹⁹ Biya Moses siya siyu komii siir siyuim kimiir hauuwin mi kimiir nwirki ti siyu iir bi swoki sibgu apkim. Nningaka. Mi kima kariir nisomaowam dimuam tiri, kara ti Moses siir siyu iir nap karamae nwowin, ha? ²⁰ Mi iikam nhirim siir yai akan sima yowarkii boinki, yipikin kiriir nisomaowam tirin. Mi kira ti hiriinan yai boinin mi tari kiriirin uridyugi bidi ii okwokaiyin, aniya? ²¹ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kima io kariir dimusi nwo rani mi kibi kwira, iikamin makiniiyim simiir kara ninimniskiiyim, Judami ii komiia piu siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir mi kima kwoin bibiyie kariiramin saiirsi naingwowi. ²² Mi biya Moses siya kimiirin min boinkin, kimiir yinisim yinkamiyinin simiir miois imiir kitiyopnir haiyim. Nningaka. Yio kimiir brougae ima tirkin biyin. Mi wim kima kimiir yinisim yinkamiyinin simiir mioisim Juda simiir ii komiia piu siisiya dimin taemin tir karamae

nwowiya, saiirar mi kitiyopnimmir haiigim. Mi Moses siir siyiun siirar mi apkin. ²³ Wim kima ti diminim Judami ii komiia Sabat piu siiskuwakiya dimin taemin whir tir karamae nwowiya saiirin ini Moses siir siyu iirar mi apim. Mi kima pi io kariir dimusi nwowi, ti makak iikamim kara ninimniskiiyim simiirsiyin ta Judami ii komiia piu siiskuwakiya Sabat dimin taemin whir tir karamae nwowiya saiir, ha? ²⁴ Diminim kara kimiir boinim kima simiirin hindara whisariiya kipi hid. Wim kima ha naingwowi kara Moses siir siyu iir mi ikwowaisii. Kima sibgu daingwo omoki mi kima pa nwoki inokninkinim kariir yaayim kaimwowaigim. Iriig.

Mi iikam nhirim sima boin Jisisin Kraiskin inkamin Adi Komii siya nikrop iuungiyin iikam imiir whinkinsiis haiginiuwam siya

²⁵ Mi iikam nhirim om komii Jerusalem hiranin sima boin, ti inkamin siya sima nisomaowi. ²⁶ Kima siir kigi! Siir dimin taeminim iikam imiir siya boinim, siya isi hindara krinkinkiyim. Mi siirin inkam nwirki bi swoki boin huriyu miminkin. Mi inkam komii komiiyim sima hiriayar yaingwo mi tari Krai siyairgi sae, ti inkamin Adi Komii siya nikrop iuugiyin, iyie? Si rani? ²⁷ Mi ti inkamin Adi Komii siya siirin panin panina nimbingikin. Kima ina ninokninkinim siir om iirin. Mi mhoiia ti inkamin Krai nikiuwiyin, Adi Komii siya nimbingiyin, siya swoki iti mi iikamim sima wi ha ninokninkin tani, siya pindanki nitkin. Mi hiriinanki niuwi siya tari Krai rani.

28 Mi ti dimin taeminim iikam ima boinkiyim simiir mhoiyya, Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hīrar niki owin mi siya ini komiiyar kauwok boinkiyin. Wim kima ha naingwowi kara yipikin mi kara pindankin nitkin. Kara kariir kwoinairgi bi priinaingwo itkin. Kariirin Adi Komii siyar nikropkikin mi kara asi nitkin. Kwoinim siyar naingwowiyim yim kaimwowaigim mi kima siir ninokninkin tani.

29 An kara siirin ina ninokninkinin, whisarii rani, kara biyya saika hīrar niki okin mi kariirin nua tiriirin siyar nikropkikin.

30 Mi ti dimin taeminim siya boinim simiir mhoiyya, inkam komii komii nhirim ina yamim siir hiugripkikikaiyam mi siir nonkwonamim maeyauwa mi biyie miriyya saiir hiriir. Mi sima siir bi nonkwokim. Dimusi rani, iyya siya namana ya kingiin niki o rani.

31 Mi iikam whiekakim, dimin taeminim siya nowomwarkaaiyuwim simiir wakaeyim, sima ina yaingwo tībmii kingiyim siiramim. Mi sima boin, mhoiyya ti inkamın Krai nikiuwiyin Adi Komii siya nimbngiyin tiriir nitam, dimin kirie Komii komiiyim siya tiri wi tari ti inkamın siya tirim dimin kirie komii komiiyim wi tari simiir namsi haiburi? Nīngaka. Iriig.

Mi sima polis inkam nhirim simiir yikropki, Jisis siir nonkwowam

32 Mi Farisi kamim sima hiriinan wakaeyim, iikamim sima Jisis siir haigiririr boini mi sima mi prismi biyyan inkam ikim, sima polis inkamim simiir asi nikropkikim siir nonkwowamim.

33 Mi iyya sima nita Jisis siiram mi Jisis siya ina boinwinin simiirin, kara kimaka tapaiirin

ii priei nwo rani mi kara wi kapi swoki ami ti inkamın kariir nikrop iuungiyın nua tiriir siiram. Mi wi saikar swokini owouwi. ³⁴ Mi mhoiia kima kariiram hansirni, kima wi kariir kig rani. Mi ti omin kara namanin kima kariiramın wi mhoiia siiram nintirop it rani. Nningaka. ³⁵ Mi ti yai hiriinanım siya boinkiyım simiir mhoiia, Isrel simiir biyan inkam komii komiiyım sima simasimar yinwhrie anwhrie boınamım, siya ti hiriinan boınin mi siya wi pinda nami krıma siir kig karamae nwowi, ha? Mi siya wi iki omom piugan kwirniyım Isrel simiir piugana saeya wara nwo karamae nwowım wi simiir nami? Mi siya wi iki omom Isrel simiir iikamım simiir kam nwonwirakin nınkin hopkai waiyım wi simiir nami? Mi siya Adi Komii siir yaiya wi Grikmi isidin hiranım wi simiir nini boınmımauwıuwı, aniya? ³⁶ Mi siya hiniin dimusi boınkin? Mhoiia kima kariiram hansirni kima wi kariir kig rani, kara wi omin kima nintirop it karamae nwowın wi siir nami. Iriig.

Jisis siya opa iikam imiir hauu haiginiuwana kwoınbudın omwai waiyayokiyokiiyam sair boınkin

³⁷ Mi iikam ta yaewou naeya sair nikopkaini iia sairar niki ikwo aeyım amar omaka sair hir mi Jisis siya ha ninsiin okwokiyın ini komiiyar kauwok boınamnankiyın. Yipiki kwoınki haei yio kariir wini kigni mi siirın wi op kara hauu kwiyae haiginiugii. ³⁸ Ya ini Yokwo Komii saeyar boına yaiya ini sair hiriinana ywowa. Mi yipiki kariiram naıngwo tıbmii kını, yio wi Adi Komii siir naeyiın hiriıyar namyokiyokiiyın wi siir haii.

Yio wi opa ieno anki niriidkɛnmwɛmoɛnaniniya wi saiir hiriinan niriidkɛnmwɛmoɛnanini siir kwoɛn hirankɛn mi wi siya whinkinsiis haigɛnuwi iikam nhirim simiirin. ³⁹ Jisis siya ta hiriinan yaiya Adi Komii siir naeyɛu iir boɛnkɛn. Mi yipiki siiram naingwo tɛbmii kɛni, tiriiginɛn wi ini haniin siir kwoɛn iir kwirii idwokaii. Mi ta iya Adi Komii siir naeyɛuɛn bi niki itkɛn. Dimusi rani, Jisis siya bi niki aonamkɛn mi bi niki insiin idwonamkɛn omwai waiyayokiyokiyamin. Mi Adi Komii siir omin ninomor kou hiranɛn siir hiriir bi niki amkɛn, kirie komii haiyamin. Nɛngaka. Iriig.

Mi iikamɛ isido whisa yɛinibirgi. Nhirim yim sima kwoɛn mi aingwo mi nhirim yim sima kwoɛn

⁴⁰ Mi iikam whiekakim hir nwomimirim sima boɛn, kaimwoka, ti profet inkamɛn krɛma nwokwokinɛn siyairgin. ⁴¹ Mi nhirim sima boɛn mi tari Krai siya ti inkamɛn krɛma nwokwokinɛn Adi Komii siya nikropkiyam. Mi Jisis siya nu Galili hirankɛn nitkɛn mi nhirim yim hinina boɛn, ti inkamɛn Adi Komii siya nikropkiyanɛn siya wi nu haɛmii Galili hirii nimbiyami. Nɛngaka. ⁴² Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin hiriyyar boɛnkikɛn. Ti inkamɛn Adi Komii siya nikropkiyanɛn yio Devidni namougɛn. Siir yopiiya siirin wi om Betlehem omin biya Devid siyar nwowɛn wi siir hir naokainaei. Mi hiriinanki nuwi mi siya tari Krai rani. ⁴³ Mi iikam whiekakim hir nwowɛm kasa rani. Mi sima isido whisa yɛinikibirnam, nhirim yim sima dimɛn mi boɛn mi nhirim yim sima dimɛn mi boɛn, Jisis siirin. ⁴⁴ Mi ti yayim simiir mhoiyya, nhirim kimidiniya Jisis siir yonkwowam tir, maeyauwa mi biyɛ miriyya

saiir h̄ir h̄uḡr̄ip̄k̄īk̄ikaigiyim. M̄i s̄ima siir bi nonkwokim. Dimusi rani, ta iya siya naowana ya bi niki imbinika. Iriig.

Inkam komii komiiyim s̄ima Jis̄is siiram bi naingwo t̄ibm̄iigim

⁴⁵ M̄i t̄i dim̄in taeminim s̄imiir m̄hoīya, polis inkamim s̄ima Jis̄is siir haiburgigim m̄i s̄ima ina swoki am̄im prismi biyan inkamim m̄i Farisi kam ikim s̄imiiram. M̄i s̄ima s̄imiir̄in h̄inīna boinwin, kima siir nonkwonani karamae dimusi nwokim, ha? ⁴⁶ M̄i polis inkamim s̄ima s̄imiir yaiyaka h̄inīna yowark̄i boinki, biya inkam nwir̄ki t̄i inkam̄in siir h̄iriinan yai bi swoki boinmin boinm̄inkin. N̄ingaka. ⁴⁷ M̄i Farisi kamim s̄ima h̄inīna yowark̄i boin m̄i siya iki iikam nh̄irim s̄imiir kinsinan m̄i tari kimiir̄in ini warar ȳinkin h̄īuspak haiȳin siir siȳiu iir napam, aniya? ⁴⁸ M̄i kima h̄irīiyar k̄igi, inkam komii komiiyim kimiir k̄iḡirkakiȳim m̄i Farisi kr̄ima, kr̄imiir inkam nwir̄kin ini warar wakaeyoknan siir yai aiiram̄in, aniya? N̄ingaka. ⁴⁹ Yim t̄i iikamim, yim Moses siir siȳiu komiiyim siir siȳiu imiir bi ninokn̄ink̄ink̄in kr̄imiir h̄iriinan. M̄i s̄imiir̄in w̄i Adi Komii siya tirbuḡii, iya siya iikam imiir h̄idana. ⁵⁰ M̄i Nikodimas̄in t̄i inkam̄in Jis̄is siiram namw̄īiȳin n̄iyaka ȳio t̄i Farisi inkamim s̄imiir inkam nwir̄kin. M̄i siya s̄imiir boin, ⁵¹ Kr̄imiir siȳiuin ȳio ha boinkin, kr̄ima kamim s̄imiir k̄iḡirkakiȳim, kr̄ima inkam̄in yai boiniȳin siir yai aiir̄im tiki mauugi m̄i dim̄in̄in siya tiran̄in siiram tiki k̄igi m̄i m̄hoīya kr̄ima w̄i h̄aini boinim, siya wadieki piyamisi ow̄in, iȳie? Wadie rani.

⁵² Mi sima siir yai aka hinina yowarkii boin mi ni kira iriipi hiriinan nu haimii Galili hiran inkam paeprikabgin, aniya? Kira Yokwo Komii saiir sibgu mwaini mi kira wa nwoki inokninkinim, profet inkam nwirin wi nu haimii Galili hir swoki imbiyamimin tani. Ningaka. Iriig.

8

Wiga, kamkaka wig nhirmi kam aka nwowiya saeya

¹ [Mi iya sima simiir yai imiir digiyim mi ti iikamim hir haingiriyiu owim ina nhinmaigiyim simiir yapa yapa oma. Mi Jisis siya yio kimidina mhiu whirin Oliv nikiuwiyin siir yam. ² Mi igwir nugak imuma Jisis siya ina swoki amyakwokin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir. Mi iikam whiekakim ha nitim ini siirar ini idwo kaeyokainiyim. Mi siya ini simiir bopwonau hinar yidwokai owomwarkaiyuwin. ³ Mi kamim siyu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim sima wiga kamkaka wig nhirmi kam aka nwowa saiirin warar yikunani. Mi sima kimidina saiir boinki, saeya iikamim simiir whwonkam idar ninsiin okwokiyim. ⁴ Mi sima kimidiniya Jisis siir boinki, inkamin nowomwarkaiyuwiyin ta wiga, wig nhirmi kam aka nwowa krima saiir bidi kigim. ⁵ Krimiir siyu komiyyin Moses siya winkiyyin yio hinina boinkikin, ta hiriinan wiga krima saiirin siiyani kaiyimik aoki. Mi ni kira pi panina boini ti hiriinan siyu iirin, ha? ⁶ Sima ti hiriinan yayim minam boinkim sirni hanin siya kiyiskaiyim mi siirin pa nwoki boin huriyyuim. Mi siirin pa nwoki onkwonamim maeyauwa mi biye miriia

saiir hūgrīpkīkīkaiyam. Mī sīma sīir bī swokī
 iksisaekīm. Nūngaka. Siya bīdiyar yinoknīnkīnin.
 Mī Jīsīs siya ha waisīinaīnamīn mī siya kīmīdīniya
 nu īīir wīn.

⁷ Mī sīma hīrar nīkī okwōwīm mī sīma sī-
 iramīn īna kīntīnu sīīraraokīyīm. Mī Jīsīs siya
 ha nīnkīyīnyīn okwōkīyīn mī siya īna boīnkīyīn
 sīmīīrīn, yīpīkī kīmīīr nwīrīn dīmīn bīyīe tīr kara-
 mae nwōwīn, bī pī siya dīt saiīrīn sīīyānī. ⁸ Mī siya
 ha swokī waisīinaīnamīn mī siya yai nhīrīm īna
 swokī wīnamīn nu īīir. ⁹ Mī yaiyīm Jīsīs siya boīnīm
 sīmīīr mhoīīya, sīma īna kiwōmwokairaraokīyīm
 nwōnwīra nwōnwīra sīmīīr oma namīm. Mī bīyīn
 adiyaowae waibībīyīeyīm sīma haīburgīg hīrīn.
 Mī mhoīīya yainan whran, kopak mwīgāk īma.
 Mī sīma īna yamīm sīmīīr oma. Mī hapaiīrīn Jīsīs
 saīsar ywōkī ta wīg anakan. ¹⁰ Mī Jīsīs siya ha
 nīnsīīn okwōyīnyīnkīyīn mī siya kīmīdīna saiīr
 sīī, wīg, sīma īnī papi nwōwīm? Tapaiīrīn īnkam
 nwīrkī swokī o rānī, kīrīīr boīn hīurīyīuwamīn
 warī dīmīn bīyīeyīm kīra tīrīm sīmīīrsīyīn, ha?
¹¹ Mī wīgā sīīr yai aka hīnīna yowarkī boīn,
 īnkam Komīī tapaiīrīn īnkam nwīrkī swokī o rānī.
 Nūngaka. Sīma bīdī yamswōkīyīm. Mī Jīsīs
 siya saiīr boīn, an kara īrīīpī hīrīīnan warī sīyīu
 bīyīeyīm kīra mī tīrīm pī sīmīīrsī boīn hīurīyīu rānī.
 Mī kīra tapaiīr haīburgīg mīpī tī am. Mī kīra wī
 dīmīn bīyīe kīpī swokī tīrmīmīn. Nūngaka. īrīg.]

Jīsīs siya īnī bīekī whwōyanan ywōwīn nu īīir

¹² Mī Jīsīs siya yīpīkī sīīr kīgna apīm, sīmīīrīn
 īna swokī boīnkīyīn, kara tī nu īīīrīn īnī bīenan
 whwōyan. Mī yīpīkī kariīrīm naīngwō tībīmīī

kini mi kariir yai imiir wakaeyoknaei mi siya wi siyiu biyeyin niibwomambwonan nwokiyamin wi siir nap rani. Nningaka. Siya wi yaeya kwoinwinin omwai waiyayokiyokiiyin wi siir haii bienan whwoyaeiyin. ¹³ Mi Farisi kamim sima Jisis siir boinki, wari dimin taeminim kira boiniyim yim kiriir kwoinkar priinaingwo boini. Wari dimin taeminim kira boiniyim yim dimin komii rani, yim krimiirin ha niisiimauu rani, kira yipikin. Nningaka. ¹⁴ Jisis siya hiniina yowarkii boin. Nningaka. Ti dimin taeminim kanakanar boin wakaenam yim kaimwowaigim. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin omin kara nitin mi omin kara namanin. Mi wim kima ha ninokninkin tani kara pindanki nitkin mi kara wi pinda nami. ¹⁵ Wim kima kariirin nuan dimin imiirarar hidikin. Kima kariirin dimin mwoni bi boinikim. Mi kima kariirin ini hiriyyar boin hiuriyu kripkaiyim. Mi an kara inkam imiirin hiriinan bi hidikin. Nningaka. ¹⁶ Mi kara iikamim kariir whwonkam ida nokwowim simiir dimin taeminim sima tirim simiir hidi, kara wi wadieyar hidi. Dimusi rani, kara kariir kwoin aargi priinaingwo hid rani. Nningaka. Adi Komiiyin yipiki kariir nikropkiyin siya ini kanakar nwowin. ¹⁷ Kimiir siyiun yio hiniina boinkin, inkamwo pi nwise ywoki kwoin whiruwa iki diminin sowar boinin pi kaimwo siya nwokii. Dimusi rani, sowa kwoin whiruwa bidi ywokiyo. ¹⁸ Kara kimiirin dimin taeminim kariirarim simiir boini, kara ti inkamin Adi Komii siir omanki nitin. Adi Komiiyin kariir Adin, yipikin kariir nikropkiyin, siya mi kara, krira kimiir ninokninkin haiginiuwam tiri

kariirin hinin, kara yipikin. ¹⁹ Mi sima siirin hinina srii, kiriir Adin ini papi nwowin? Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin mi kima kariirin ha ninokninkin karamae nwowi kara yipikin mi kima kariir Adin siirin wi wara mi inokninkin tani. Mi kima kariir ninokninkini mi kima kariir Ad iirin wa mi inokninkini.

²⁰ Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir maeyau kwira hiuyokiyokaiya maeyaua umirim Adi Komiiini sima hauuwiyim, sim haigiya saiir hir boinmimaugun. Mi sima siir bi nonkwokim maeyaua mii biyie miriyya saiir hir hiugripkikikaiyamin. Dimusi rani, siir iya naowana ya bi niki imbinika. Iriig.

Kima omin kara namanin siirin wi wara nit rani

²¹ Mi Jisis siya simiirin ini hiriyyar swoki haingiyas boin taraowamin. Kara wi kapi namkripkainami. Mi mhoiyya kima wi kariirim hansiranaei. Mi mhoiyya kima wa naonami. Dimusi rani, ti dimin biyeyim kima tirim simiirsika. Mi kima omin kara namanin wi siir wara nam tani. Nngi, nngaka. ²² Mi Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim sima hinina boin mi siya hinina dimusi boinkin, kima omin siya namanin wi siir wara nam tani? Mi ti yayim ti siya kwaboinkiyim, yim tari hinina boinkim, siya wi siya siyar swoki isomaonaei. Mi krma wi wara ninkin am tani, ha? ²³ Mi Jisis siya hinina yowarkii boin, wim kima nu tiran iikamkim mi an kara ninomor kouan inkamkin wim kima ti nuin siir tirankar nitkim, an kara kouanki nitkin. ²⁴ Kara kimiirin ti hiriinan siirsi boinmaugun. Kima wa naonami. Dimusi rani, kimiir dimin biyeyim

kíma tírím símíirsíka. Mí kíma ha bí náingwo tíbmií kúngím kara tí Inkamín Adí Komíí síya níkropkiyín síya. ²⁵ Mí síma síir yai aka ína swokí owarkíí boíním, íhí mí kára yípikín? Mí Jísís síya ína swokí owarkíí boínín, kara tí yayíím kímiir bídiyar íkí boínmauuín, íiya kara búgí bíí Adí Komíí síir yai aír boímímauuín. ²⁶ Kara kímiirín wa pí boínín mí wa pí mí hídín dímin bíyíe bíyíeyím kíma tírím símíirsiyín. Mí tariínanín íyíe? Yíó íní níngá ywówín. Mí tariínanín kara nuán íikamím kímiirín pí yaimín díminím kara hainaniyím síir hírankí, ínkamín yípíkí kariir níkropkiyín pí símiir boínmímauuwí. Síyairgín kaimwokí kaimwówín. Mí ta saeyáirga kara boínmímauuwíya íikamím nuáním kímiir.

²⁷ Síma ha bí nínoknínkínkím tí dímin táeminím síya boínmímauuwím, yím síir Adín síirgím. Níngaka. ²⁸ Mí Jísís síya símiir boínkí, mhoííya íiya kíma kariir hainaní, ínkamín nínómór kouankí nítín paeyín hííniya níríonínkínín síir mí kara ha naonamí mí kíma wí hainí nínoknínkíní, kara yípikín. Mí kíma wí hainí nínoknínkíní, kara tí dímin táeminím kanakanar bí príinaíngwo boínkím. Mí tí yayíím kara boínmímauuwím kímiir, yím kariir Adín Adí Komíí síyar hauugíkím kariirín. ²⁹ Mí kariir Adín, Adí Komíí síya yípíkí kariir níkropkiyín, síya íní kanakar nwówín, síya kariirara bí kígnínkínkíikín. Dímusí raní, síir yayíím karar wakaekím mí kara síir kwóín ííírar napíkín. ³⁰ Mí íikam wííekakím ta yayíya Jísís síya boína saír wakaeyím síma ína yaíngwo tíbmií kúngiyím síirím. Íríig.

Jísís síya símiirín mínsí boínmímauugín síya

simiir whinkinsiis haiginiugin sima dimin biyeyim rirmiiya simiirsi nwowim

³¹ Mi mhoiia Jisis siya Isrel simiir iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyim mi sima ina yaingwo tibmii kungiyim ti yaayim siya boinim simiiram. Mi kima ti yaayim kara boinim simiiram naingwo tibmii kini mi kima wi kariir kigna miriyan inkam nwowi. ³² Mi mhoiia kima wi haini ninokninkini yaimwokiayaimwowa. Mi ta yaimwokiayaimwowa kimiirin wi saeya whinkinsiis haiginiuwi rirmiiya dimin biyeyim simiirsi nwowim inkamin maeyaua mi biye miriia saiir hir hugripkikikaiyin mi ha haiburgigiyin, siir hiriinan.

³³ Mi sima ina yowarkii boinim, nim krima Ebrahamni namouwim, krima biia inkam nwirniyim nunga nunga bi swoki mirii miminkim. Mi kira hiniin dimusi boinkin, kima wi inkamin maeyaua mi biye miriia saiir hir hugripkikikaiyin mi hir ha haiburgigiyin mi rirmiiya ha nwowiyin wi siir hiriinan nwowi.

³⁴ Mi Jisis siya simiir boinki, kara kimiirin yaimwovar boinkii, iikam kima yipiki dimin biye tirim, yim ini iikamim maeyaua mi biye miriia hir hugripkikikaiyim dimin biyeyim ini haniin simiir kwoin imiir kwirii idwokaiyim ini simiir hiriinan ywowim. ³⁵ Iikamim maeyauwa mi biye miriia saiir hir hugripkikikaiyim, sima diminim sima naingwowiyim wi tir tani. Mi inkamin yipiki om hirar nwowiyin yio nikrani, diminin iki siya naingwowiyim tiram, yim wa tiri. ³⁶ Mi kara ti yinisimin kimiirin wadie tir haiginiuwi mi kima iki dimin biyeyim simiirsiyin wi rirmiiyar

nwowi mi kima mhoiia wi rirmiiḡirirmiiyar nwoki.

³⁷ Kara ina ninokninkin, kima Ebrahim siir namougim. Wim kima kariir nisomaowam tiri. Dimusi rani, kima yayim kara boinmimauuim simiiram naingwo tɔbmii kin tani. ³⁸ Kara kimiirin yayim kariir Adin biia siya niisiimauuim kariir, simiir boinmimauuwi. Mi wim kima ini dimin taeminim biia kimiir ad ima boinmimauuim ini simiirar swoki tirim.

³⁹ Mi sima siir yai aka hinina yowarkii boin, krimiir adin Ebrahimkin. Mi Jisis siya ina swoki boinkiyin mi kima Ebrahim siir yinisimki niuwi mi kima wi dimin taeminim siya tirim wi simiir hiriinanar ti tir. ⁴⁰ Mi ti yayim kara boinmimauuwim, yim yaimwowaigim, yim ti yayim yim kara wakaenani ima Adi Komii siirim. Mi wim kima ini hiriirar niksise kripkaiyim kariir nisomaowamin. Abraham siya ti hiriinan siyu iir bi swoki tirmiminkin. Ningaka. ⁴¹ Wim kima dimin taeminim kimiir ad ima tirim simiirarar tirkim. Mi sima siirin ini igao yayar boinkiyim, krɔma hiyin tani. Krɔma ad nwiruwani yinkim Adi Komii siirḡisiirḡim. ⁴² Mi Jisis siya simiirin hinina boin mi Adi Komii siya kimiir Adḡi niuwi mi kima kariiram warar timi aingwokwo, ti inkamin yipikin Adi Komii siya nikrop iuungiyin nua tiriir siir om hiranki. Kara tiriirin kariir kwoin ara napam bi nitkin. Kariirin siyar nikropkikin. ⁴³ Mi kima ti yayim kara boinim simiir ninokninkin karamae dimusi nwokim? Kima wi ninokninkin tani. Dimusi rani, kima, kima nwowa saiir hiriinan nwo rani mi kima kariir yai aiirin wi ha wakaeyoknarani. ⁴⁴ Wim kima kimiir adin

Setan siir yinisismkim. Mi wim kima dimin biye biyeyim siya naingwowiyim simiirar mi aingwowikim. Mi bidi bidiniyarin, siya inkam nisomsom aowaki waiwigin siya miyiknansim bi swoki omin ominkin. Dimusika, minsika siya simiir whinkinsiisamin yaimwoni wara bi boinikin. Siya niksisaeyaki waiwigin, iikamim simiir kwoin imiir nikpitmayiam. Mi iya siya niksisaeyim, siya siir kwoin iirar napikin. Dimusi rani, siyairgin iikamim niksisaeyim simiir adin. ⁴⁵ Kara kimiirin yaimwowar boini yayim kara boiniyim kara yaimwo imiirarar boini. Kara bi niksisaekin mi kima simiiram bi naingwo tibmii kinikim. Dimusi rani, kara kimiirin Setani dimin taeminim sim boinkin. ⁴⁶ Mi kimiir nwirki hiriinan boin karamae dimusi nwowi, ti dimin taeminim kara tirim yim kipii rani, ha? Kara kimiirin yaimwowar boini mi kima kariiram naingwo tibmii kinim payop. ⁴⁷ Mi tiriiginim yipiki Adi Komii siir yinisim nwowi, yim sima dimin taeminim Adi Komii siya boinim simiir wakaeyoknakim. Wim kima Adi Komii siir yinisim tani mi kima dimin taeminim siya boiniyim simiir panisi wakaeyok-nasi. Iriig.

Ebrahim siir apu aeya naokaina siir, an kara hiriyar nwokin

⁴⁸ Mi inkam komii komiiyim Isrel simiir iikamim simiir kigirkakiyim sima siir boin, biya krma kiriirin yaimwowar boinkikim, ti nu haimeii Samerian inkamin, kiriirin yu biyekii bidi ii okwokaayin. ⁴⁹ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kariirin uridyugi bi nii okwokaigin. Kara, kariir Adin siir inig

iirarar hainan prapras. Mi wim kima kariir swoki igbumbuwi mi kima kariir inig iir bi hainanikim. ⁵⁰ Kara dimin taeminim minam bi tirkim, iikamim kima kariirin hiniina boinim, kara inkam wadiekin. Nningaka. Adi Komii siya iikam kimiirin wi mhoiia niisiimauwi kariirin hiniin kara inkam wadiekin. Mi dimin taeminim kara tirim, wi siyar hidi. ⁵¹ Kara kimiirin yaimwower boini, yipiki kariir yayim kara boinim simiir naingwo tibmii kuniin yio wi nao rani. Nningaki, nningakiinga. Sima wi omwai hiriayar waiyayokiyokigiyami. ⁵² Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim, simiir kigirkakiyim, sima siir boin, krma ini haini yinokninkinkiyim kira asi whaowaei, kariirin uridyugi bidi yitkiyin. Mi kariir kwonin siya kiyipiyaokiinaowidi. ⁵³ Mi inkamin Ebrahim nikiuwiyin mi profet inkam ikim yipiki Adi Komii siir yai aiiir nowomwarkai haiginiugigim yim bidi yaonamim. Mi ni kira kimidiniya hiniina boin, yipiki kariiram naingwo tibmii kuni wi nao rani. Yio wi omwai hiriayar waiyayokiyokii. Mi kira hiriayar naingwowi Ebrahim siya mi profet inkam ikim, simiir kouwin ini kira ywown, ha? Mi kira hiriayar mi naingwowi kira ini Adi Komii siir hiriinan ywown? ⁵⁴ Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarki boin mi kara kariir inig iirar swoki hainan prapras, yio dimin komii rani. Kara wi hiriinan tir tani, Adi Komii, kariir Adin yipikin kima boinin hiniin kima siiram naingwo tibmii kuni, siya siyairgin kariir inig iir hainan prapras. ⁵⁵ Kima ha boinkim, kima siirin ina ninokninkinin mi kima siiram naingwo tibmii kun tani. Nningaka.

An kara siirin ina ninokninkinin mi kara ina mi wakaeyokna aingwo tibmii kinin siiram. Mi kara ha boini, kara siir bi ninokninkinkin. Kara wi ikam kimiir hiriinanar pi mi owin niksisaeyan inkam. Ningaka. Kara siirin ina ninokninkinin mi kara siiram asi wakaeyokna aingwo tibmii kinini. ⁵⁶ Kimiir brougaeyin Ebrahimin minam naingwokwonanaekin, iya kara haiburgigana Adi Komii siir om iir mi nua tiriir nitim, inkam nauuni oniyim nuan ikamim kimakar. Siya bidi yinokninkinin mi siir kwonin maigimaiga komiigak asi nwokin. ⁵⁷ Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim sima siir boin, kira waibiyie bi niki okin mi kira Ebrahim siirin ha kin, aniya? Kiya, nipi niksisaei. ⁵⁸ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kara kimiirin yaimwower boini, biya Ebrahim siir yopiiya siir naokaina, ankara hiriirar nwokin. ⁵⁹ Mi ti yayim siya boinim simiir mhoiya, kamim siya ina haiyim siir kaiyimik aowam. Mi Jisis siya idowiiya bi nwokin. Mi siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir haiburgigin mi ina yapnaniyamin idowiiya hiriir. Iriig.

9

Inkam nhwokwisaeyin siir niwiiyin

¹ Mi Jisis siya ha napnamin sasar mi siya inkam nhwokwisaeyin siir kin, siir yopiiya siirin hiriinan nhwokwisaeyar naokainakika. ² Mi kamim siir kigna miriiyim sima siir srii, inkamin nowomwarkaiyuwiiyin, siyu biye nhinga tirkin, ti inkamin siir yopiiya siirin hiriinan nhwokwisaeyar naokainain. Siyar, iye? Siir

yopii ad owa? ³ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, ti inkamin mi siir yopii ad owa simani dimin biye bi tirkim? Siya nhwokwisae hiriyar nwokin. Dimusi rani, Adi Komii siya siirin wi dimin kibiki kibi iir tirhaiginiuwu, iikamim simiir nusiimauuwam. ⁴ Krima Adi Komii siir dimin taemin imiirar tirkipkai, inkamin yipikin kariir nikropkiyin tiriirin. Krima ti iiyim siya nimbingiyim krimiir hiriyar tir. Dimusi rani, mhoiia ta ii aeya niti, iikamim sima wi ti hiriinan dimin iir tir tani. ⁵ Mi kara ti nu tirar niki owin, kara ini paenan niuya haiginiunan ywowin, iikamim simiir siyu iir. Kara simiirin Adi Komii siir dimin taemin imiir nusiimauuwu. ⁶ Mi ti yayim siya boinim, simiir mhoiia siya yaeyopa nu hiriir ha yaskiigiyin mi siya kimidiniya nu inakar yinkin hubrombropki nu bropair nwokiyam. Mi siya kimidiniya siir nhwo iir yaki itimakiugiyin. ⁷ Mi ti siya nitimakiugiyin inkamin siir nhwona iir saiir mhoiia, siya siir boinki, kira whiia Siloam nikiuwia saiir tani whaunaki.

⁸ Mi siya ha swoki itin mi iikamim saika kingiin hir nwowim mi iikam nhirim yipiki siir kigim, siya nu hir nidwowin umiram iikam imiiram kauin, sima, sima simar yinsrii ansriina, ti inkamin biia hir nidwowin mi umiram iikam imiiram kauin siir hauuwam mi tari siyairgin ti inkamin, iye? Si rani? ⁹ Mi iikam nhirim sima boin, ti inkamin siyairgin nu hir nidwowin krimiiram kauin. Mi nhirim sima boin. Ningaka. Ti inkamin si rani, siir whwonkamnin ti inkamin nhwokwisae nwowin siir whwonkamnankin. ¹⁰ Mi siya simiir boinki, karaigin, ti inkamin biia nhwokwisae niki owin.

Mi ta siya boŋkiya siŋiir saiir mhoŋiyan, siŋa kiŋidiniya siir srii, kira paŋiŋ paŋiŋa tirkŋin wara kiriir nhwoŋin wadie nwokiyin mi kira hinda tinda ha kigomokiyin? ¹¹ Mi siya siŋiir boŋki, inkamŋin Jisŋis nikiuwiŋin siir yaeyopa nu hiriir ha yaskiigiya mi siya kiŋidiniya nu inaka yinkŋin hiubrombropki, brop nwokiyam mi mhoŋiya siya kiŋidiniya kariir nhwo iir yaki itimakiugi. Mi siya ina boŋkiŋin kariirŋin, kira kiriir whwonkamŋin whi Siloam saiir tani whausoknaki. Mi ta saiir mhoŋiyan, kara ina yaŋin kariir nhwo iir whausoknakiŋim. Mi kariir nhwoŋin ini ta saiirsiyar kigomokiyin, hinda tinda. ¹² Mi ta siya boŋa saiir mhoŋiya, siŋa siir srii, siya ini papi nwowin? Mi siya ina yowarki boŋkiŋin, kara siir ninokninkŋin tani. Iriig.

Mi Farisi kamim siŋa ti inkam iir srii Jisŋis siya dimu dimin tirkŋin

¹³ Mi mhoŋiya siŋa ti inkamŋin biya nhwokwisae niki owin siir yikiunam, Farisi kamim siŋiiram yipiki Mosesni siyuiŋim siŋ sibgu inokninkiniŋim.

¹⁴ Mi iya Jisŋis siya nu bropaiŋin ti inkam nhwokwisaeyin siir nhwo iir naki itimakiugiyin mi siir nhwoŋin wadie ha swoki okiyin mi siya ina dikaoraekaokiyin hinda tindain. Siya ti diminŋin Juda siŋiir i komiŋiya piu siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya Sabat saiir tirkŋin.

¹⁵ Mi siya hiriirŋin simakar yam Farisi kamim siŋiir kigamŋin. Mi siŋa kiŋidiniya siir srii siya siŋiir swoki boŋmauuiŋim, siya wadie paŋiŋ paŋiŋa nwokikŋin, tiki sibgu kigomokiyin. Mi siya ina yowarki boŋin, kariir nhwonain inkam nwirin nu bropaiŋin siya nitimakiu haiginiugikŋin mi kara

op ha nani whausoknakiyìn mī kara hinda tinda ina priikigomokiyìn. ¹⁶ Mī Farisi simiir iikamim simiir nhirima boin ti inkamìn Adi Komii siya bi nikropkikin. Nīngaka. Dimusi rani, siya mīi Juda simiir ii komiia pīu siisiya dimin taemin whir tir karamae nwowiya Sabat saiir mīriigin. Mī siya Moses siir siyū komii iir bi napkin. Mī nhirim sima boin mī siya uridyūgiswo wī ti hiriinan dimin mīiyik mīiyik imiirar pi tirin? Mī sima, sima simarin isido whisa yīinibir. Nhirim yim hiniina boin, Jisis siya inkam paii rani mī nhirim sima boin, siya inkam wadiekin.

¹⁷ Mī sima inkamìn biia nhwokwisae niki owin, siir sriigi, kira panina naingwowi inkamìn wadie krīir nhwo iir nwowaiginūgiyìn, ha? Mī siya simiirin hiniina boinki, siya profet inkamkin?

¹⁸ Mī Isrel simiir kigriraowiyim inkam komii komiyyim, sima ti inkam iir bi ninokninkinkim mī sima paninsi yaingwo tibmii kinsi hiniin, ti inkamìn biia nhwokwisae niki okin mī tariinanin siya ina sibgu kigimokiyìn. Mī sima ti yayim siya boinim simiir bi naingwo tibmii kīngim. Sima wī siir yopii ad owiirar srii iski. ¹⁹ Mī sima sowiirwai srii, ana tiriiginin kowiirwai yinisimkin kowawaiyìn hiriinan nhwokwisaeyar naokainakikin siirin? Mī siya panin panina kigimokikin, tariinanin ti dimin taemin imiir kigomokiyìn?

²⁰ Mī siir yopii ado sowawai boin simiirin, krira ina ninokninkino, tiriiginin krīir yinisimkin yipikin krirawai naokainakiyìn siirin hiriinan nhwokwisaeyar naokainakikin.

²¹ Krirawaiyìn ninokninkin tani siya panina nanao kaowirrkikin, siya ti dimin taeminim

simiir sibgu kigomokiyin. Krira ninokninkin tani, siirin nhinga namsi tir haiginiugikin siya ti dimin taeminim simiir sibgu kigomokiyin. Kima siir srii. Siya inikamae bidiyar ywowin, pi siyar nwoki boinim. ²² Mi siir yopii ado sowa hiriinan yai asi boinko, sowa Isrel simiir inkam komii komiiyim simiir iikamim simiir kigirkakiyim simiirsi nididgo. Inkam komii komiiyim biya sima hiniina boinkim, inkam nwirki ha boini, Jisis siya Kraiskin, yipiki iikam imiir whinkinsiis haiginiuwam nitin. Mi sima sowiirin omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya wi saiir hiriir kigninkin apninopkaigi rani. ²³ Mi siir yopii ado sowawaiyin bidiyar yinokninkino siirin. Mi sowawaiyin simiir boinki, siya inikamae bidiyar ywowin, kima siirar srii.

²⁴ Mi sima ina swoki ikiunain ti inkamin yipiki biya nhwokwisae niki owin siiram. Mi sima siirin ina boinim, kira Adi Komii siir hainan-prapraski mi mipi yaimwower boinki. Krima ina ninokninkinim tiki inkamin siya Adi Komii siir siyugi siyu iir sibgu ap rani. Kira hiniina dinokninkin warinkamin, yio inkam paii rani.

²⁵ Mi siya simiir boin, kara ninokninkin tani tiki inkamin siya wadiei piyamisi owin, iyie? Miiyik rani. Kara ti siirarar ninokninkini, biya kara nhwokwisae nwokin mi tariinanin kara iki digworaekwo whiekakim simiirin ina sibgu kigomokiyim. ²⁶ Mi sima siirin ina swoki sriiyim, siya kiriirin dimu dimin tirkikin? Mi siya kiriir nhwo iirin wadie panina nwowaiginiugigin? ²⁷ Mi siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, kara kimiir bidiyar iki boinmauwun. Mi kima bi

sibgu wakaekim. Mi kima pi idip idip wakaeyam dimuam swoki tiri? Mi kima siir wakaeyokna apam naingwowi, aniya? ²⁸ Mi ti siya boinkiya hiriinan saiir mhoiiyan mi sima siirin yai miyikni bi boinkikim, sima hinina boinki mi ni kira tari siir yai aiir mi wakaeyokna apam mi tiri. Nim krima nangaka. Nim krima Mosesni miyim si wingikim sim wakaeyokna apikim. ²⁹ Krima Adi Komii siir miyim Mosesni boinim siya winam simiirarar ninokninkini. Mi wari inkam paeprikab hiriinanin krima siir ninokninkin tani, siirin nhinga nikropkikin tiriirin. ³⁰ Mi ti inkamin siya simiir boin, ti diminin yio ini saika sa ywowin. Kima ninokninkin tani siirin nhinga namisi ikropkikin. Siya nitkin mi kariir nhwoin wadie siya nwowaiginiugikin. ³¹ Krima ti siirin ina ninokninkin, Adi Komii siya ti hiriinan inkam biyeyim dimin taeminam siiram sriiyim simiir yai bi swoki wakaekin. Siya iki ikkam miyik miyikim yipiki siir kwoin iirara napiyim, simiir yai imiirarar wakaekin. ³² Mi bidi bidiniyarin iya Adi Komii siya nu iir nonkwokwokiyein mi ini tariinanar yadigniyin, krima hiriinan bi swoki wakaemiminkim, inkam nwirin, inkamin nhwokwisae nwowiyin siir bi swoki whindiraerarkin, siya sibgu kigomokiyein iki dimin taeminim sim. ³³ Mi ti inkamin Adi Komii siya nikropki karamaekiswo siya wi ti hiriinan dimin miyikar pi tirin? Nangaka. ³⁴ Mi ti kamim sima siir boinki, kiriir yopiiya kiriir naokainakiya, saeya kiriirin siyiu biyeyan inkam naokainakikin. Mi tariinanin kira dimin taemin krimiir niisiimauuwam tiri, aniya? Mi ta sima

boina hiriinan saiir mhoiiyan sima siir yikidu mi sima siirin omaka yaimin dimin nidwokai wakaieiya saiir hirankar yikropki. Iriig.

Iikamim Jisis siiram naingwo tibmii karamae nwowiyim yim ini iikamim nhwokwisae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim

³⁵ Mi Jisis siya hiriinan wakaewinin, sima siirin idowiiya hiriir nikrop apnikiyim mi siya kimidiniya siiram hansiram. Mi mhoiia siya siir hansiryiskaiyin mi siya kimidiniya siir srii, kira inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siir om hirankin, kira siiram in naingwo tibmii kinin? ³⁶ Mi ti inkamin ina yowarkii boinin Biian Inkam Komii, kira kariir boinmauu ti inkamin siya yipikin mi kara pi siir yai aiir niki wakaeyokna apim. ³⁷ Mi Jisis siya siirin hinina boin, kira siir bidiyar iki kigin ti siyairgin ti kinaka boinaiyin. ³⁸ Mi ti inkamin siir yai akan hinina yowarkii boin, Biian Inkam Komii, kara ina naingwo tibmii kinin kiraigin inkamin Adi Komii siir om hiranin. Mi siya ogmwo ha waisii hunanainamin mi siya kimidiniya siir inig iir hainan.

³⁹ Mi mhoiia Jisis siya ina boinin, kara ti nu iirin minam nitkin iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kinim mi iikamim yipiki siiram naingwo tibmii kin karamae nwowim simiir hidam. Kara tiriirin minam nitkin iki iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim yipiki iki iikamim nhwokwisae nwowim simiir hiriinan nwowim simiir whinkinsiis haiginiuwam nitkin. Mi sima wi siiram nwoki sibgu aingwo tibmii

kɛnɛm. Kara mɛnam nitkin iikamɛm yɛpɛkɛ ha naingwɔwɛm, sɛma Moses siir siyɛu komiiyɛn siir yai imiir bɛdi sibgu inoknɛnkɛnɛm, iikamɛm sibgu kigomokiyɛm simiir hiriinan. Kara simiir nɛisiimauuwam nitkin. Tiriiginɛm, yɛpɛkɛ Adi siiram naingwo tɛbmɛi karamae nwɔwɛm iki iikamɛm nhwɔkwɛsae nwɔwɛm simiir hiriinan, sɛma nwɔwa saiir hiriinan. ⁴⁰ Mɛ Farisi kam nhirim yɛm saika hir warar nɛnkin okwɔkim mɛ sɛma bɛdi wakaekiyɛm dimɛn taemɛnɛm siya boɛnkɛyɛm mɛ sɛma kimɛdiniya siir boɛn mɛ kira hiriɛyar naingwɔwɛ nim krɛma iriipɛ hiriinan nhwɔkwɛsaekɛm tɛ iikamɛm simiir hiriinan, aniya? ⁴¹ Mɛ Jisɛs siya simiir boɛnki, kimiir kwoɛnɛm ini tɛ iikamɛm nhwɔkwɛsae nwɔwɛm ini simiir hiriinan ywɔwɛm. Mɛ ta hiriinan saiirsika, kimiirin wɛ Adi Komii siya boɛnwɔkiyɔpnatkaigi rani. Mɛ wɛm kɛma iɛnokɛnokin hirɛi hiriɛyar boɛnɛnaekɛm, kimiir mɛhɛi kwoɛnɛm dimɛn whɛrki swɔki kinyiskai rani. Mɛ kɛma ina nɛnokinɛnkɛnɛm Adi Komii siirgɛsiir dimɛn taemɛn imiirin. Mɛ hiriinankɛ niuwɛi kimiirin Adi Komii siya boɛnwɔkiyɔpnatkaigiyɛm wɛ digar nwɔwɛi. Mɛ kimiir dimɛn biyɛyɛm wɛ haiyɔprimdiyɛumiigi rani, sɛma wɛ hiriɛyar nwɔkrɛpkaii. Iriig.

10

Jisɛs siya iikam imiirin inkamɛn sibsib kigrɛraowiyɛn siir hiriinan kigrɛraokin

¹ Kara kimiirin yaimwɔwar boɛnkɛi, inkamɛn hira sibsib imiir hɛuyɔkiyɔkaiiya saiirgɛsaiir ano iir napnɛnopkainam karamae nwɔwɛi mɛ siya hinda kaina iiyami hir aiirin, yɛo tɛ

h̄iriinam siyiwin, yio ini inkamin digworaekwo tauaehaiyam namiyin ini siir h̄iriinan ywowin. ² Mi inkamin anoki ano iirar napninopkainamiyin, yio siya inkamki inkamin sibsib imiir kigriraowikin. ³ Mi inkamin ta hira saiir anowin napninopkainamiyin siir kigriraowiyin, siya pi ti inkam iir kigwini, siya siirin pa kigninkin apninopkaigi. Mi sibsibim pi siir yai aiir wakae sibgii mi siya sibsibim simiir inigim irira irira pa dapkii mi siya simiirin pa whinapnaniyami idowiya h̄iriir. ⁴ Mi siya siir sibsib imiirin pa nikiunaniyami mi simiir biyin pi siyar nwonami. Mi ti sibsibim siir mhoiia asi sidkaenamkim. Dimusi rani, simiirin siya nikiunam mi sima siir yai aiir wakaesibgiyim mi sima ini siir mhoiia sidkaenamim. ⁵ Mi inkam nwirkiswo, sima wi siir di wakaeyoknaei mi wi siir mhoiia di mi ami. N̄ngaka. Sima wi siirsi pi yididin mi wa pi yidamin. Dimusi rani, sima inkamin yipiki simiir kigriraowiyin siir yainan wakaeki rani. ⁶ Jisis siya ti yayim Farisi kamim simiirin boiniyo yai ara boinkin. Mi sima simiir bi sibgu ninokninkinkim siya tiriiginim, yio siyar boinakim. Iriig.

Jisis siyairgin inkam kibiyin yipikin sibsib sibgu kigriraowiyin

⁷ Mi ti kamim sima ti dimin taeminim Jisis siya boinim simiir bi ninokninkinkim. Mi siya simiirin ina swoki boinkiyin, kara kimiirin yaim-wowar boinkii, karaigin sibsibim simiir anowin. Iikamim yipiki sibsibnan nwowi mi Adi Komii siiramim ha n̄ti simiirin wi kara whinkinsiis

haiginiuwu. ⁸ Iikamim yipiki biya kariiram niki itim Isrelmi iikamim sima kigriraowim, yim hiyan iikam niki okim. Sima inokinokin sibsib imiir tauaehaiyamar nitikim. Mi sibsibim simiir yai imiir bi swoki wakae sibgim. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir sibsibnan nwowim yim wi ti hiriinan inkamim simiiram kipi naingwo tilmii kin. Ningaka. ⁹ Anowin karaingin. Mi yipiki kariiram naingwo tilmii kinin yio ini sibsibin hira saiirgisaiir ano iir napninopkainaniyin ini siir hiriinan ywowin. Mi ta hiriinan saiirsika, siirin wi asi nanmaiwarkainaei. Mi mhoiya siya idowiya nami mi siya wraisu nae mi kai minim simiir kigi mi wi haini naei. ¹⁰ Mi yio hiyan inkamin, yio dimin taemin imiir tauaehainaki aramar nitikin. Mi sibsib imiir nisomsom aokaogig mi digworaekwo imiir nonkwobumbuninkingig aramar niti. Mi ti kara natin sima wi nao rani, sima wi omwai waiyayokiyokii siyiuin Adi Komii siya naingwowin siir.

¹¹ Kara ini inkam miyikin sibsib sibgu kigriraowiyin ini siir hiriinan ywowin. Kara wi minsi naowi, kariirgi kariir sibsibim simiir whinkinsiis haiginiuwam wadie sima sibgu owam. ¹² Mi ti miyan inkamin yipikin umir aramar miriyyin, yio inkamin sibsibgi sibsib kigriraowiyin si rani. Mi sima wi siir sibsib nwo rani. Mi siya niimauan wra biyeyin siir kigwini mi siya siirsi nididwini mi wa nidamnani. Mi niimauan wra biyeyin pi sibsib imiir ninkin aeyokiyoknami. Mipi siya simiir irni yonkwo, iki nhirim yimba kakidamkii hinda tinda. ¹³ Mi ti inkamin ti hiriinan nidamamin, yio siir sibsib imiiram bi

naingwowikin. Yio siya sibsib imiirin umiraramar kigriraowi. ¹⁴ Kara ini inkam kibiyin sibsib sibgu kigriraowiyin ini siir hiriinan ywowin. Kara ti iikamim kariir sibsibnan nwowim simiirin ina sibgu inokninkinim mi sima ina mi sibgu inokninkinim tiki iikamim yipiki kariir sibsibnan nwowim simiirin. Mi sima kariirin ina ninokninkinim mi ina naingwo tibmii kunim kariirim. ¹⁵ Kara mi kariir Ad ieya kriraniyin, krira krira ina sibgu ninan inokninkinao. Mi krira nwirni nwirniyam in na ninan aingwokwowo. Mi krira ini nwirruwar ywowiskiyo. Mi ti hiriinan siyiun, kara ina ninokninkinin tiriirginim yipiki kariir sibsibnan nwowim mi sima kariirin ina mi inokninkinim. Kara mi kariir sibsib ima krima krima irni nwirniyam in na ninan aingwokwonam. Mi kara wi hiriirnansi naowi simiir whinkinsiis haiginiuwam. ¹⁶ Mi iki iikam nhirim kariir sibsib nwowim, yim sima kariir pugana Isrel simiir iikam tani. Kara simiirin wi tiki nhir imakar ninkin kigriraowi. Mi sima kariir yai aair wakaei mi sima wi kariir siyiu iirar napi. Mi mhoiya sima wi pugan kwirruwar nwowi. Mi simiirin wi kanakanar kigirkaki.

¹⁷ Kariir Adin siya kariiram in naingwokwonanaeyin. Dimusi rani, kara iikam imiirsi naowam naingwokin. Mi kara wa swoki insiin idwowi mi wi omwaiyar swoki waiyai. ¹⁸ Kariirin wi inkam nwirki tir tani, kara naowamin. Ningaka. Kara kariir kwoin iirar nwowi. Ti dimin taeminim Adi Komii siyar boinkikim mi kara asi tiri simiirin. Kariirin siyar bidi boinki iskiyin naowamin mi kariirin

wi siyar swoki kiwaki omwai kara swoki waiyayokiyokiyyamin.

¹⁹ Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim isido whisa yinikibir mi sima ta yai aiir yinkinyaeyo boin. Nhirim, yim sima dimin whir boin mi nhirim yim sima dimin whir mi boin. ²⁰ Mi iikam whiekak ima boin, siirin uridyugabi bidi ii okwokaayin mi siir kwoinin siya kiyipiyaokii. Mi siya ti hiniin dimin taeminim sim asi priiwhaowae boini. Mi kima waraur dimusi nokwowi siir yai aiir wakaeyamin? ²¹ Mi nhirim sima boin, siir yayim siya boinin, siya iki inkamin uridyugakin siir hiriinan swoki boin tani. Ningaka. Uridyiu biyeyin ti inkam nhwokwisaeyin siir nhwonain pi hiriinan wadie di swoki ohaiginiuwu, iki dimin taeminim sim sibgu dikaoraekaokiyamin. Iriig.

Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim sima Jisis siir nikwowaisiigim

²² Jisis siya ti diminim om komii Jerusalem hir boinkin, iya iikamim iripa sima haingiriyu owa saiir. Ta iya sima swoki aingwokiya kamim simiir digworaekwo biye imiir ninikinhamnhin itkiigiigiya Adi Komii siir inig hainaniya omaka saiir hirankin mi saeya bidi swoki haiwaokiya Adi Komii siir inig iir hainanam. Mi ta iya ya naopii iiga. ²³ Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya Solomongi si miriyya saiir iuru aiir napririrkin. ²⁴ Mi iya siya hirar niki apriririn mi Isrel simiir inkam komii komiiyim ha nitim kimidiniya siir ini kaiyokaini mi sima ina sriiyim mi kira ti hiriinan yayim krimiirin iiyim wi pariga kinanankuwu? Kira krimiirin

hindara boinmauu kɛn ɛski, kira ti inkamɛn Adi Komii siya nɛmbingiyɛn iikam krɛmiir whɛnkɛnsiis haigɛnɛuam siya, iyɛ? Si rani? ²⁵ Mi Jisis siya simiir boɛnki, kara kimiir bɛdiyar iki boinmauuɛm mi kɛma kariir yai aɛir bi naingwo tibmiigɛm. Ti dimɛn miyɛk miyɛkɛm ti kara tirɛm, kara kariir Adɛn siir kirɛ aɛirar mirii, tiriiginɛm yɛm mɛn niisiimaugɛm kara yɛpikɛn. ²⁶ Mi kɛma kariir yai imiirɛm bi naingwo tibmii kɛngɛm. Dimusi rani, biya kara kimiir bɛdiyar iki boinɛm, kɛma kariir sibsib rani. ²⁷ Kariir sibsibɛm sɛma kariir yai aɛirɛn pa wakaɛi mi ankara simiirɛn ɛrɛra ɛrɛrɛn ina ninoknɛnkɛnɛn. Mi sɛma pi kariir yai aɛirar mi wakaeyoknaɛi. ²⁸ Mi simiirɛn kara wi hɛriinansi whɛnkɛnsiis haigɛnɛuwi. Mi sɛma wi inɛgak hɛriiyar nwoki waiyayokiyokɛkaeyamɛm mi sɛma wi nao rani. Mi kariir iikamɛm sibsibnanɛm, simiirɛn wi inkam nwɛrki kariir ɛnankɛ nɛspakɛi hainaki rani. Mi sɛma kariiram naingwo tibmii kɛn karamaɛ wi ha nwo rani. Nɛngaki, nɛngaka. ²⁹ Kariir Adɛn yɛpikɛn ti iikam imiir hauugiyɛn, siyaɛrgɛn iki digworaekwo whɛekakɛm simiir kougi kou nwowɛn. Mi iikamɛm yɛpikɛ siir siyɛu ɛir sibgu apɛm simiirɛn wi inkam nwɛrki swoki ɛspakɛi hai rani, siir ɛn ankin. Mi sɛma siirɛn hɛriinansi nikwowaisiyyɛm wi digmɛn digmɛn nwo rani. ³⁰ Kara mi kariir Ad ɛya krɛrani ini nwɛruwar ywowɛskiyo.

³¹ Mi ti yaɛiyɛm siya boɛnkiyɛm simiir mhoɛiyɛn mi Isrel simiir inkam komii komiyyɛm, siya ina yɛuhaiyɛm siir kaiyɛmɛk aowam. ³² Mi Jisis siya simiir srɛgi. Kara tapairɛn dimɛn miyɛk miyɛk kasa bi tirkin, kimiir whwonkam idain ti dimɛn taɛmɛnɛm kariir Ad ɛya nɛmbingiyɛm

kara tɪram. Mɪ kɪma sɪiya kariirɪn pɪkɪ hɪnɪn
dimɪnɪm sɪmsɪ kaɪyɪmɪkam tɪrɪ? ³³ Mɪ Isrɛl sɪmiir
kɪgrɪraowɪyɪm sɪma sɪir boɪnkɪ, kɪma sɪiya tɪ
dimɪn kɪbɪkɪbiyɪm kɪra tɪrɪm sɪmiirsi kaɪyɪmɪkam
tɪr tani. Nɪngaka. Kɪma kɪriirɪn sɪiya pɪ dimusi
kaɪyɪmɪk rani, kɪra yai mɪiyɪknan bɪ boɪnkɪn kɪra
ɪnkamaɪrgɪn mɪ kɪra hɪnɪn dimusi boɪnkɪn, kɪra
ɪni Adi Komii sɪir hɪriɪnanar swokɪ owɪn. ³⁴ Mɪ
Jɪsɪs sɪiya sɪmiir yai akan hɪniɪna yowarkɪ boɪn,
Adi Komii sɪir yaɪya Yokwo Komii saɪir hɪr nwowa
hɪniɪna boɪnka, ɪkamɪm sɪma hɪniɪna boɪnkɪm,
kara hɪniɪna boɪnkɪn wɪm kɪma ɪni Adi Komiiɪnan
ywowɪm. ³⁵ Kɪma ɪna nɪnoknɪnkɪnɪm, Adi Komii
kɪmiir Wanɪn sɪir yaɪyɪm Yokwo Komii saɪir
hɪr nwowɪm yɪm kaimwowaɪrgɪm mɪ sɪma wɪ
dɪgmɪn dɪgmɪn nwo rani, sɪmiir kɪsɪnaɪm. Mɪ
Adi Komii sɪiya ɪkamɪm yɪpɪkɪ sɪiya sɪiboboɪnɪuɪm
sɪir yai aɪir, yɪm sɪma ɪni Adi Komii sɪir hɪriɪnan
ywowɪm. ³⁶ Kariirɪn Adi Komii siyar nɪmbingiyɪn
mɪ sɪiya kariirɪn ɪna yɪkropkiyɪn nua tɪriir mɪ
kɪma kariirɪn hɪriɪnan dimusi boɪnkɪm, kara
dimɪn biyɛ boɪnmɪmauwɪ. Dimusi rani, kara
kɪmiirɪn pɪ hɪniɪna boɪni, karaɪrgɪn Adi Komii sɪir
yɪnisɪmɪn. ³⁷ Mɪ kara dimɪnɪm kariir Adɪn sɪiya
nɪmbingiyɪm kariir sɪmiir tɪr karamaɛ nwowɪ mɪ
kɪma wɪ hɪriɪnan saɪirsi nwowɪ tɪ yaɪmɪn dimɪnɪm
sɪmiiram naɪngwo tɪbmɪi kɪn karamaeyɪn. ³⁸ Mɪ
kara sɪir mɪi aɪir mɪrii mɪ ɪnkam nwɪrkɪ kariir
yai aɪirɪm naɪngwo tɪbmɪi kɪn karamaɛ nwowɪ
mɪ kɪra wa tɪ aɪngwo tɪbmɪi kɪn tɪ mɪiyɪm tɪ kara
tɪr ɪmiiramɪn. Mɪ kɪma wɪ hɪriɪnan nwokɪ sɪbgu
ɪnomoknɪnkɪnɪm Adi Komii sɪiya mɪ kara krɪra
ɪni ɪrɪpar yɪnkɪamasuwo. Mɪ krɪra ɪni nwɪruwar

ywowiskiyo. Mi kɔrɔr kwoino ini whiruwar ywoki iskiyin.

³⁹ Mi sima ina swoki kinankiuim siir nonkwoim mi siirin maeyau biyeya mi biye miriia sair hir hugripkiikikaigam. Mi siya simiir haiburgigin mi ina yamin. ⁴⁰ Mi siya simiir haiburgigin mi ina swoki amin. Mi siya ie Jodan siirar swoki iyapidnam mi siya kimidiniya maeyaua biya Jonki si baptais haiginiua iikamim sim, sair hiriir yimbiyam. Mi siya kimidiniya hir ini owou. ⁴¹ Mi iikam whiekakim ha nitim mi kimidiniya sima ini boini, Jon siya iikamim makiniiyim simiirin hiriinan dimin miyik bi tirkin ti inkamin siir hiriinan. Mi dimin taeminim ti inkamin siya boinmimauuwim krimiir yim kaimwowaigim. ⁴² Mi iikam whiekakim hir nwowim, sima ina yaingwo tibmii kingiyim siyairgin Kraisin inkamin yipiki Adi Komii siya nikropkiyin, iikam krimiir nauuni whinkinsiis haiginiuniam. Iriig.

11

Inkamın Lasaras nikiuwiyin, bidi yaonamin

¹ Inkam nwirin Lasaras nikiuwiyin siya om Betani hir nwowikin mi siya makiniiyin. Ti om Betaniyin yio omin Maria mi sair yaowae aeya Mata sowa nwowi ieya. ² [Ta wiga Maria nikiuwiya biya Biyan Inkam Komii siir iga kwis owiir naokina wain piui miyik whakiyin si mi mhoiya saeya siir iga kwis owiirin, kimidiniya sair kan aiarar swoki iyaoki. Mi ti sair pomou ieya makiniiyin.] ³ Mi siir yokmano yaiya ina boinkiyo Jisis siiram, Biyan Inkam Komii, kɔrɔr nomiiyauin kira naingwokwonanaeyin siya

makinii. ⁴ Mi Jisis siya ta yai aiir wakaewinin mi siya ina boinkiyin, Lasaras siya ta ma hiriinana siya wi saiirsi nao rani. Nningaka. Mi ti hiriinan diminin siya nimbiyami mi ti iikamim wi siir inig iir hainanprapraskii mi sima kariir inig iirin wi warar mi hainanprapraskii, ti Adi Komii siir yinisimin.

⁵ Jisis siya Mata mi saiir nomousim aeya mi Lasaras siya sowiir pomouwın simiiram naingwokwonanaeikin. ⁶ Mi Jisis siya hiriinan wakaewinin, lasaras siya makinii mi siya bi niki amsaugin. Mi siya maeyaua siya nwowa hirarin iiyim kwisa swoki okiiyunam. ⁷ Mi ti ii kwiso ha digiyo mi siya kimidiniya kamim siir kigna miriiyim simiir boin. Humbae, nimbiswoki ami, Judia nu haimii hiriir. ⁸ Mi siir kigna miriiyim kamim sima siir boin, inkamin nowomwarkaiyuwiyin, kira ti om iir namam swoki tirin, ti omin siir hiran kamim hir nwowiyim, sima siiyani kariir kaiyimik aowamar niki tirkim krima tir mi owi pi wadieyar mi owi, aniya? ⁹ Mi Jisis siya hinina naingwokin siya paenankin mi siya simiir boinki, aniya iigwira, ii aeya pirinkiyim mi ii aeya kakaugiyim, aoaim iur kwiskak rani, aniya? Mi inkamin nabie napriririyin, yio bi swoki akaiikin. Mi wi pa nopi? Dimusi rani, yio siya nabieyar kigomok api. ¹⁰ Mi siya niyaka, napamwii mi siya ha nakaii mi wi pa nopi. Dimusi rani, siirin dimin whiki niuya haiginiu karamaeka. ¹¹ Mi ti hiriinan Jisis siya boinkiya saiir mhoiyan, siya simiirin ina swoki boinkiyin, tariinanin Lasaras siya ini nhwo whinin mi kara hiriirin, pa nami, siir nini

inidguiuwamin mi siya pa nwoki insiin idwowim.

¹² Mi siir kigna miriiyim kamim sima siir yai akain ina swoki owarkii sriiyim, Biyan Inkam Komii mi siya nhwo whini mi mhoiya siya wadie ha swoki owi mi krma wi tirar timi o, aniya?

¹³ Mi Jisis siya hiniina boinki, lasaras siya bidi yaonamin mi simiir kwoinin ha naingwokim siya nhwo whini. ¹⁴ Mi diminki diminin, Jisis siya simiirin ini haini boimauuniskiyin. Lasaras siya bidi yaonamin. ¹⁵ Mi kara maingimainga asi nwowinkin, kara siya naonama kara saika hir bi nwokin. Dimusi rani, kima wi haini ninokninkini kariirin Adi Komii siya nikropkikin tiriirin, iya kara siir whinkinsis haiginiui. Mi tapa krma pi siiram nami siir nini kiguiuwam. ¹⁶ Mi inkamin Tumas nikiuwiyin, sima dapiyin siir inig whirin hiniingin. Itmwoyin, siya boin, kam nhirim Jisis siir kigna miriiyim simiir, humbae nimbi nami inkamin nowowarkauiuiyin saikar mi krma pi saikar nwoki aonamin. Iriig.

Jisis siya ha nitin, siya kimidiniya Lasaras siir yokman iso sowakar ini boini

¹⁷ Mi Jisis siya ha nitin mi siirin hiran kam ima boinwin, Lasaras siya naonama iiyim kwi- iya yamki. Mi krma siirin ini siyano whirin siir ini wokaigigin. ¹⁸ Mi om Betaniyin, yio ini om komii Jerusalem siir kingiinar kwowin 3 kiromita nanaingin. ¹⁹ Mi iikam whiekakim Isrel hiranin ina yitim om Betaniya tiriir, Mata mi Maria sowiir kignakiyam mi sowiir nini kinsis haiginiuniam. Dimusi rani, sowiir pomouwin Lasarasin bidi yaonamin.

20 Mi Mata saeya hiriinan wakaewina, Jisis siya ini nitin mi saeya ha nama, siirin siyiu hir yapyiskaiwin. Mi Maria saeya ini omaka hīrar ywokiya. 21 Mi Mata saeya Jisis siir boin, Biyan Inkam Komii, kira biya wakaewina saiirar nitkiswo mi tirar nini onikiswo mi kariir pomouwin, wi di yaowi. Niingaka. 22 Mi kara ina ninokninkinin, Adi Komii siya dimin taeminim kira srīi siiram, siya wa hauugii kiriirin. 23 Mi Jisis siya saiir boinki, kiriir pomouwin siya wa swoki insiin idwowi ie hirankar mi wi omwaiyar swoki waiyayokiyokiii. 24 Mi saeya ina yowarkii boina, kara ina ninokninkina, iya dig nwokii, iya Adi Komii siya iikam imiir hidana, siya wi omwaiyar swoki waiyai. 25 Mi Jisis siya saiir boinki, karaigin iikamim ieyanki ninsiin idwowyim mi omwai ha waiyayokiyokiiyim simiir bwamki bwamin. Mi iikamim omwai swoki waiyayokiyokiii, sima wi yaeya kwoin win haii. Mi yipiki kariir yai aiir wakaeyoknaim, sima wa naonami mi mhoiia sima wa swoki insiin idwowi ie hirankar. Mi sima wi omwaiyar swoki waiyayokiyokiii. 26 Mi yipiki omwaiyar niki waiyai mi siya kariiram in ha naingwo tibmii kīni, sima wi yaeya kwoin miyik haii mi sima wi omwai hiriir waiyayokiyokiigiyami. Mi kira ti yai imiiram in na naingwo tibmii kīna? 27 Mi saeya ina yowarkii boina, ihi, Biyan Inkam Komii, kara kiriir yai imiiram in na naingwo tibmii kīna. Kara kariiram in dimusi naingwo tibmii kīn tani, kara ina ninokninkina, kira Adi Komii siir yinisimkin, inkam in Adi Komii siya nimbingiyin ti nu iir nitam. Iriig.

Jisis siya inkam wɪrɪn siirsi nouɣɪn

²⁸ Mɪ Mata saeya hɪriinan boɪnkiya mɪ saeya ɪna swoki ama. Mɪ saeya kimɪdiniya saiir nomousima Maria saiiram yikiugi. Mɪ sowa sowa ha nwowo mɪ saeya saiir boɪn, Biyan Inkam Komiiyɪn siya ɪni nɪtin mɪ siya kariir boɪnkikin, kiriir nini boɪnmauuniyam hɪnin, siya ɪni papi nwowɪn. Mɪ ta saeya boɪnkiya hɪriinan, saiir mhoiiyɪn, saeya ɪna yama ti dimɪn iir tɪram. ²⁹ Mɪ Maria saeya ti yai imiir wakae digiya mɪ saeya bi kimimɪnkika, ɪna iwɪtnam sasaua Jisis siir kigiɪuam. ³⁰ [Jisis siya oma hɪriir bi niki imbiyamkin, siya ɪni maeyauwa Mata saeya napyiskaiwɪna siir, ɪni hɪrar niki owɪn.] ³¹ Mɪ Isrel simiir iikamɪm Maria saika omaka hɪr nwowɪm saiir whɪnkɪnsiisɪm, sima hɪriinan kigiɪm saeya nɪnsiɪn iwɪtnaniyama mɪ sima bi kimimɪnkikim, ɪni saiir mhoiiyar yamɪm. Sima hɪninna naɪngwokikim, saeya ieyɪn siir wokaigikin hɪriir nami, hɪr nini ouwouwam.

³² Mɪ Maria saeya maeyaua Jisis siya nwowa hɪriir nɪmbiyama mɪ saeya siir kiga mɪ saeya ɪni siir igmiigar ɪni akai hɪuɪua. Mɪ saeya siir ɪnig iir ha hainana mɪ saeya ɪna boɪnkiya, Biyan Inkam Komii, kira biyar nɪtkiswo tiriirin mɪ kariir pomowɪn wi di naowi. ³³ Mɪ Jisis siya saiir kigiɪn, saeya noua mɪ iikamɪm saika nɪtim simiir mɪ kigiɪm sima mɪ ouɪm mɪ Jisis siya hik prasae bi nwokin siir piua ɪni warar yɪnkin whiridgiyɪn. Mɪ siya maɪrgimaɪrga bi nwokin. ³⁴ Mɪ Jisis siya ɪna boɪnkiyɪn, kima siirin ɪni papi haɪngikaɪyɪn? Mɪ sima siirin ɪna boɪnim, Biyan Inkam Komii, kira unkin kigni. ³⁵ Mɪ Jisis siya ɪni hindara iyisrɪmsrɪpugiyɪn. ³⁶ Mɪ siya ha

nouwɪn mɪ Isrel sɪmɪr iɪkam ɪma boɪn, siir kaoki, siya siiramɪn, pranae pranae mɪ aɪngwokwowi. ³⁷ Mɪ kam nhɪrɪm sɪma boɪnki, bɪiya siya inkam nhwokwɪsaeyɪn siir nhwonain, siya nɪki tɪrkiyɪn mɪ siya bɪ kɪgɪmɒkɪkɪn aniya, ɪhɪ mɪ siya tɪ inkamɪn Lasaras nɪkɪuwɪyɪn mɪ siya siirɪn wɪ naonamsi nɪkidu rani, aniya? Iriig.

Lasaras siirɪn Jisɪs siya hɪdnɪnsiɪn idwokɪn mɪ siya ɪni omwaiyar swokɪ waiyan

³⁸ Jisɪs siir kwɔɪnɪn ɪni hindara wrɪeyɪmyokiyɪn mɪ siya ɪna yamɪn ɪeyɪn sɪma kɪkaigiyɪn siir, siiram. Mɪ tɪ siyanɔɪn sɪma wokɪagiyɪn siir, siir ɪiiyɪn siiyani sɪma bɪdi warkɪntɒpokgɪgɪn. ³⁹ Jisɪs siya boɪnki, tɪ siiyain tɪ warnam. Mɪ tɪ inkamɪn naonamɪn siir yokmana Mata saeya wakae boɪnki, Bɪiyan Inkam Komii, siya kwokɪyaeya bɪ naokɪn, ɪiyɪm kwɪiya yamki mɪ siya tariinanɪn pɪ nhami nhami whak rani. Kipi haiwaoki. ⁴⁰ Jisɪs siya saiir boɪnki, kara kɪriir boɪnkii, kɪra siir yai ɪmiiram naɪngwo tɪbmii kɪni, kɪra wa kɪgi Adɪ Komii siir kɪrie aiirɪn, saeya tɪrkii. ⁴¹ Mɪ sɪma siiya ha warnama mɪ Jisɪs siya ha kɪgiyɪn mɪ ɪna boɪnkiyɪn, Adɪ, wadiɛka, kɪra bɪdi wakaeɪm dimɪn taemɪnim kara kɪriiram sɪri boɪnkiyɪm. ⁴² Kara ɪna nɪnoknɪnkɪnɪn, kɪra ɪnokɪnokɪn kariir yai ɪmiirar wakaeikɪn. Mɪ kara tɪ siirɪn pɪ dimusi boɪnki rani, tɪ iɪkamɪm tɪ tɪr nwowɪm, sɪma wa nwokɪ inoknɪnkɪnim kariirɪn kɪra nɪkɪrɒpkɪkɪn nua tɪriirɪn. ⁴³ Mɪ tɪ dimɪnɪn siya kwɪsboɪnkiyɪn Adɪ Komii siiram, siir mhoɪiyan mɪ siya ɪni komiiyar kauwok boɪnkiyɪn, Lasaras, kɪra tɪriir idowɪiya wapnanini. ⁴⁴ Mɪ tɪ inkamɪn yɪpɪki nɪki aonamɪn ɪna yapnaniniyɪn idowɪiya. Mɪ siir

iga inim yuisni sima bidi whrinkiyim iya sima siir haingikaigiya. Mi yuisa siir whwonkam iir bidi yitmwaniugiya. Mi Jisis siya simiir boinki, wari yuisim siir nwowim haigi. Mipi siirarar kigninkinki. Iriig.

*Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim
sima minam kitbmii boinam tirkim Jisis siir
nisomaowam*

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

⁴⁵ Mi iikam whiekakim, yipiki Maria saika namim, sima ti dimin iir kigiyim, Jisis siya tirkiyin, sima ina yaingwo tlbmii kungiyim siiram.

⁴⁶ Mi kam nhirim ha namim, kimidiniya sima ini boinmauuu Farisi kam imiirin ti diminin Jisis siya tirin. ⁴⁷ Mi mhoiia Farisi kamim mi prismi inkam komii komii ikim mi kaunsil inkam ikim, sima iripa ha haingiriyu owim mi ina boinim, krma wi panin panina tiri? Siya dimin komii kirie kirie kasa bi tirkin. ⁴⁸ Mi krma siirin ti hiriinan dimin iirar kigninkin tirkipkaii mi iikam whiekakim wi siiraramar nami. Mi iikam whiekakim sima siiraramar nami mi om komii Rom hiran inkam komii komiiyim sima simiir kamim yaii niniyim simiir nikropkii mi ta omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiirin, wi sima nini ipirginii mi Isrel krimiir iikamim wi warar ninkin onkwobumbuninkingigi.

⁴⁹ Mi inkam nwirin Kaiafas nikiuwiyin, yipiki ti biewi iir nwowin prismi bigi Biyan Inkam Komiiyin siya simiir boinki, kima, dimin sim whir swoki inokninkinmimin tani. Ningaka. ⁵⁰ Kima tari ta saiir ninokninkin tani, ti inkam nwiruwan siya siyar mi aowi, yio ini mi owin. Mi Isrel krimiir

piugana saiir iikamim yim wi wara nao rani.
⁵¹ Siya ti diminin siir kwoin airgi bi priinaingwo boinkin. Niingaka. Siya ti biewiyin siir biigi biyan prismi inkam komii nwokin. Mi yayim siya boinkiyim, siya profet inkamnan boinkikin, siya hinina boinkikin, Jisis siya wi sipi naowi Isrel simiir iikamim simiir whinkinsiis haiginuwam.

⁵² Siya wi simiiram ara nao rani. Niingaka. Siya wi iki iikamim yipiki Adi Komii siir yinisisimnan nwowim, iki hinda tinda nwowim, wi simiir ninkiamasuwwam warar naowi. Mi sima iripar nahaingiriyu iuwi mi wi piugan komii kwiruwar nwokii. ⁵³ Mi taka iya mi mhoiya iriipi hiriinan, Isrel simiir inkam komii komiiyim, wi Jisis siiram kinankiwi siir nisomaowam. ⁵⁴ Mi ti hiriinan saiirsika, Jisis siya idowiya nu haimii Judia simiir iikamim simiir bopwonau paninsi yapririrsi. Mi siya hir haiburgigin mi siya kimidiniya nu siyin apa niingain siir hiriir yam, om komii whirin sima dapiyin, Ifrem. Mi hirin siya siir kigna miriiyim kamim, simaka ini owou.

⁵⁵ Mi ii komiia Isrel simiir iikamim iripa sima haingiriyu owiya yaewou nae komiia Pasova saiir nikwo aeiya ini kingiin nwowa. Mi biya ta hiriinan yaewou nae komiia pi saeya yimbiyam mi iki iikamim, simiir yapa yapa om hirar nwowim, sima pi om komii Jerusalem hiriirarar nami. Mi simiir dimin taeminim sima ninkin imiiaeyanim Adi Komii siir pi prismi inkam imiir nini hauuwi. Mi Adi Komii siya wi ha niki boinim, sima dimin whirki bi kimbugim. Moses siir siyu komii siir yai aeya boinkiya saiir hiriinan. ⁵⁶ Mi iikam whiekakim ha nitim om

komii Jerusalema hiriir mi sima kimidiniya Jisis siiram ini hansirni. Mi sima omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir omaka yainau hirirar namwo iuwim mi sima irni nwinriyin sima, sima simar yinsrii ansriina, kima paniina naingwowi Jisis siirin? Krima hiniina naingwowi, siya wi nit rani, nae iikam krimaka nini aeniyam. ⁵⁷ Mi prismi inkam komii komiiyim mi Farisi inkam ikim sima iikam imiir boinki, yipiki Jisis siir kigi, siya ini papi nwowin mi sima wi simiir wini boinmauuni. Mi biian inkam komii komiiyim, wa nwoki amin siir nonkwowam. Iriig.

12

Maria saeya wain umir komii sainin Jisis siir iga kwis owiir naokinkikin
(Mt 26:6-13; Mt 14:3-9)

¹ Mi iiyim iriiyar kwira niki owim, iikamim iripa sima haingiriyu owam, yaewou nae komi-
iya Pasova dapiya saiir nikwo aeyam mi Jisis
siya ini om Betani hiriirar swoki amin, omin,
Lasaras siya nwowiyin siir, inkamin yipiki biya
Jisis siya hidninsiin idwowin, ie hirankin, iya
siya naonama saiir mhoiia. ² Mi sima nae
ina diriraerarim Jisis siya hirar naeyam. Mata
sasar yinkin diriraerar kamim nae diriraerarim
simakan. Mi inkamin Lasaras nikiuwiyin, yio
nae Jisis saikar yidwo ae. ³ Mi mhoiia wiga
Maria nikiuwiya, Lasaras siir yokmana saeya wa
yukidin, piiii miyik whakiyin, kimidiniya Jisis
siir iga kwis owiir yaokinki mi ti wa hiriinanin
siirin umir prasae bi sainikin. Mi mhoiia saeya
kimidiniya saiir kan aiiirar swoki iyaonam. Mi

ta siir pɛuiiya omaka ini warar yɛnopkiya mi digworaekwo whiekakim ini wadiekinar whakiyim. ⁴ Mi Jisis siir kigna miriyyin inkam nwirin Judas Iskariot nikuwiyin, inkamin yipiki mhoiia wir Jisis siir napwouwi Isrelmi inkam komii komiiyim simiir in hauugi, siya boinki siirin. ⁵ Mi sima ti hiriinan wain pɛuii miyyik whakiyin siirin umir hai karamae dimusi nwokin? Mi sima siirin umirim pi 300 kina pi haiyim mi ti umirim wi iki iikam paeprikab nhirim sim pi hauuwin. ⁶ Siya iki iikam paeprikabim simiiram bi naingwokin siya hiiyan inkam nwokin. Tɛpnairin umir Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim sima haigiyin siyar kigriraokin. Mi umirim siya tauaehaiyim, yim ini siya haigiprakaiyim. ⁷ Mi Jisis siya siir boinki, saiirarar kigninkinki. Ti diminin ti saeya niyopkiyin kariir, yio minam diriraerarkwokinka, mhoiia iya sima kariir kikaigii ienau, saiiramka. Dimusi rani, kariir iya ini kingiin nwowa. ⁸ Mi iikam paeprikabim yim wi kimiir bopwo waraurar nwowi inokinokin. Mi ankara niingaka. figwirki niuwi, kara wi kimiir haiburgigi. Iriig.

Prismi biyan inkamim Lasaras siir nisomaowam kitibmii boinkim

⁹ Mi Isrel simiir iikamim hiriinan wakaeyim, Jisis siya ini om Betani hir nwowin. Mi sima ina yamim hiriir siir kigam. Sima siir kigam bi namkim, sima Lasaras siir kigam namkim, yipikin Jisis siya swoki hidninsiin idwowin ie hirankin. ¹⁰ Mi prismi Biyan Inkam Komii komiiyim, sima minam kinankiugim Lasaras Jisis sowiir nimprio isomaowim. ¹¹ Dimusi rani, dimin taeminim Jisis

siya tirim mi iikam whiekakim sima Isrel simiir inkam komii komiiyim simiir yayim, simiirin ini hindara ikworipukimaigikim. Mi sima ini siiraramar yinmiininkinamim. Iriig.

Jisis siya om komii Jerusalema hiriirin, inkam komiiyin nu kigriraowiyin siir hiriinan nwonamkin (Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)

¹² Mi iigwir nugakin, iikam whiekakim ta yaewou nae komiia pasova nikiuwiya saiiram nitim, sima iripa ha nahaingiriyiuniyim mi simar wakaewin, Jisis siya wi sipi niti om komii Jerusalem tiriirin. ¹³ Mi sima sikwowim ha haiyim mi kimindiniya siyu iirar haiyikwokwowin. Mi mhoiya sima ina kairwao boinkiyim, Adi Komii kira wadiekin. Kira ti inkamin siir inig iir hainanprapraski, yipiki ti tiriir nitin Adi Komii kiriir ogsop aiir nokwokairinam. Kira ti inkamin siir whinkinsiis haiginu, Isrel krimiir iikamim simiir kigriraowim. ¹⁴ Mi Jisis siya donki ha haiyin mi siya ina yidwonamin siir idwo. Yokwo Komii saiir yai aeya boinkiya saiir hiriinan,

¹⁵ iikamim yipiki om komii Saion siir hir nwowiyim, yim kipi nidid! Tariinanin kiriir inkam komiiyin nu kigriraowiyin ini nitin, siya ini donki haomin siir idwo nidwonaniyin.

¹⁶ Mi kamim siir kigna miriiyim, sima bi ninokninkinkim sima ti hiriinan dimin tirim. Mi mhoiya iya Jisis siya swoki iti, omwai siya waiyai mi siya ha nami Adi Komii siir om iir mi siya wi inig komiigak ha nwowi. Mi mhoiya sima ina boinim, krima yayim Yokwo Komii saeya boinim

simiir ti swoki aingwuwoknaki mi sima ti hiriinan diminin siir dimusi tiri.

¹⁷ Mi iikam whiekakim yipiki biya Jisis saika nwowim, iya Lasaras siya swoki insiin idwowa ie hirankin mi ti iikamim, sima ti dimin iir kigim mi kimidiniya sima haigiririr boinam ti diminin siya tirin. ¹⁸ Mi ti hiriinan siirsi bwaekiinaniyamkim iikam whiekakim Jisis siir kigwinamin. Sima bidi wakaewinim hinin, Jisis siya ti hinin dimin komiiyin si tirkin. ¹⁹ Mi Farisi simiir kamim, yai sima simar yomboin amboin, simiir kigi, diminim siya tirim kima kaiyaonaowidi kima wi dig nwo rani, iikam whiekakim ti nu iiranin, wi siiraram ninkirionaei. Iriig.

Grik simiir iikam nhirim Jisis siir ini kignaki

²⁰ Mi iikam nhirim Grik simiir piugana saairim, sima om komii Jerusalem hiriir nitim, Isrel simiir iikam nhirim simaka yinkin it yaewou nae komi-ya Pasova saair nikwo aeyam. ²¹ Sima kimidiniya inkamin Pilip nikiuuiyin siiram yam siir nini kigiuwam. [Siya om Betsaida hirankin.] Sima boin, inkam Komii, krma minam naingwowi, Jisis siir kigim mi yai saika boinim. ²² Mi Pilip siya ha namin kimidiniya Endru siir ini boiniu mi mhoiia kimidiniya sowar yam, Jisis saika boinamin. ²³ Mi Jisis siya sowiir boinki, iya kingiin bidi yitkiya, karar in ti inkamin Adi Komii siir om hiranki nitin, Adi Komii siya wi kariir hauwi, siir inig komiiyin mi siirin wi kara haii. ²⁴ Kara kimiirin yaimwower boinkii, twonidim nua nikiigiiyam kara-mae nwowi mi hapaiirin nhisuwakar nwokii mi kira simiirin nu ha haingikaii mi mhoiia sima

wi yin kasa budgi rani. Mi ti hiriinan siyiun kara naowi mi inkamim kariirin ha haingikaii mi mhoiia kara ha swoki insiin idwowi mi wi iikam kasa whinkinsiis haiginiu rani, kariiram naingwo tibmiiyim. ²⁵ Mi yipiki simiir kwoin iilar napi, sima wi sima simar swoki onkwobumbunkinaei. Mi yipiki simiir kwoin imiirar nap karamae nwowi ti nu iilarin mi sima Adi Komii siir kwoin iilaramar naingwo iskii, yim wi omwai hiriayar waiyayokiyokikaeyami. ²⁶ Mi iikamim yipiki kariiram naingwowim mi kariir mi aiir miriiyim, yim wi maeyaua kara nwowa wi saiir warar mi owi. Mi kariir Adin, Adi Komii siya, simiirin wi inkamim inigakim wi simiir hiriinan nwo haiginiuwi. Mi sima wi inig komiigak dimusi nwo rani, sima kariir kigna apkim. Iriig.

Jisis siya naonama saiir boinkin

²⁷ Tariinanin kariir kwoinin miyik miyik nwo rani, kariir kwoinin ini warar yaowhriewhrieyiuwin mi kara pi panina ti boin? Mi kara hinina boini, adi, kara ti haiburgik ti diminin nimbiniyin kariir nisomaowam siirsi? Ningaka. Dimusi rani, kara ti nu iilarin hiriinanamar nitkin. ²⁸ Adi Komii, kira kiriir inigin siir tirki, komii nwokiyamin. Mi Jisis siya ti hiriinan yai imiir boinkiyin mi yai kwira ninomor kouana ina kauwok boinkiya, kara kariir inigin, komii bidiyar iki okiyin mi tariinanin pi komiayar swoki okii.

²⁹ Mi iikam whiekakim saika kingiin hir nokwowim, sima ta yai aiir wakaekiyim mi sima boin, ninomorka. Mi iikam nhirim yim hinina boin, paekwosimkin, Adi Komii siir inkamin siya

boinkii siirin. ³⁰ Mi Jisis siya simiir boinki, taka yaiya kariiram bi boinkika, kariir whinkinsiis haiginiuwam. Niingaka. Ya kimiiram boinkika, kimiir whinkinsiis haiginiuwam. ³¹ Mi tariinanin taka iya nita, Adi Komii siya wi ti iikamim ti nu iir nwowim wi simiir dimin biye biyeyim sima tirim wi simiirsi hidi. Mi tariinanin siya Setan siirin wi haini nikwowaisiigi, yipikin dimin biye biyeyim ti nuin siirim simiir kigirkakiyin. ³² Mi mhoiia inkamim kariirin paeyin hiiniya nironinkinin saika ninkin irinugii mi simiir kwoinim wi kara kiyaii, kariiram naingwo tibmiiyim mi kariir mhoiia nitim. ³³ Jisis siya ti yai hiriinanin minam boinkin, iikamim simiir niisiimauuwam hinin, siya wi paniina namisi aonami. ³⁴ Mi mhoiia iikam whiekakim sima siir yai aka hinina yowarkii boin, Moses siir siyu komiiyin krima napiyin, ti inkamin biya siya winkiiyin Yokwo Komii aiir, yim hinina boinkikim inkamin yipiki Adi Komii siya nimbingiyan, iikamim omwai waiyayokiiyanim simiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi kira hinin dimusi boinkin, inkamin Adi Komii siir om hiranin, siirin wi paeyin hiiniya nironinkinin saika ninkin irinugi mi siya wa naonami, ha? Yipiki siya ti inkamin Adi Komii siir omin siir hiranin? ³⁵ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, biyeyin wi ii priei whwoki rani, iikam kimiir waraurin. Kima iya bie ieya whwokii mi kima wi wadie haini nwokii. Mi niya wi ti siyu iir higrinu rani. Mi kara kimiir haiburgigi mi kima wi inkamin, niyiyim niyiyim napiyin, siyu iir sibgu kigomok ap karamae nwowiiyin maeyaua siya namam tira sair hiriir,

ini siir hiriinan ywowin. ³⁶ Kima kariiram kigna ap mi kariiram daingwo tibmii kiin, karaargin bienan whwoyaei iya kara ti nu iir nwowi. Mi mhoiya kima wi dimin miyikimiyik imiiram naingwo tibmii kini. Iriig.

Isrel simiir iikam whiekakim sima Jisis siir yai imiiram bi naingwo tibmiigim mi siir siyu iir bi kigna apkim

³⁷ Mi ti iikamim sima dimin kirie komii komiiyim siya tirim, iikamim makiniiyim simiir siya haiswonimniskiiyim simiirin bidiyar iki kigim mi sima siiram hiniina bi naingwo tibmiigim siya Mesaia kin yipiki Adi Komii siya nikropkiyin. ³⁸ Sima siiram bi naingwo tibmii kingim ta yaiya profet Aisaia kin siya win boinkiya ya wi kaimwowar nwowi, siya hiniina boinkikin,

Biiyan Inkam Komii, wi nhinga naingwo tibmii kini, ti krimiir yai imiiram in? Mi Biiyan Inkam Komiiyin siir kirieya wi nhinir nisiimauwi? In inkam kamaeyar ywowiskiyin.

³⁹ Mi iikamim sima wi siiram naingwo tibmii kiin tani mi wi siir mi kigna ap rani. Dimusi rani, biya yaiya Aisaia siya kaimwowar swoki winkiya yai kwira yokwoni, ya hiniina win boinkika, ⁴⁰ simiir kwoinim Adi Komii siya bidi kinkripim mi sima wi hindarar nanaingwoyimiyok iuwi. Mi sima hirii hiriyar naingwo whriewhriei mi sima dimin taeminim wi sibgu naingwo omok rani. Mi sima sibgu naingwo omoki mi simiir nhwowim sibgu kigi mi sima wi haini naingwo tibmii kini mi wi haini sibgu wakaeyokna api siiram in mi simiirin

wi haini haiswonimniskii. Mi yim sima, wi dig nwo rani. ⁴¹ Aisaia profet inkamın siya ti hiriinan dimusi bi boinkikin, siya Jisis siir bidi kigin, siya siir inig komii iir haiyin mi siya hiriinansi boinourwokaigikin.

⁴² Mi tiki iiyim inkam komii komiiyim Isrel simiirim, sima ini Jisis siiramar yamim. Sima Farisi inkamim simiirsi nididgim mi sima hiniin paniinsi boinsi, sima Jisis siiram naingwo tibmii. Mi sima hiriinan boini, sima siiram naingwo tibmii kuni mi simiirin wi Farisi inkam ima kiyitkikinkii idowiiya hiriirin, omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya saiir hirankin. ⁴³ Mi simiir kwoin komiiyin ha naingwowi, iikam nhirim simiirin hiniina boinim, sima inkam wadiekim mi simiir inig imiir hainanprapraski. Mi sima Adi Komii siiramın komiiwao naingwo rani mi Adi Komii siya wi ha niki boinim, sima inkam wadiekim. Mi simarin, yio ini niingaki, niingar ywowiskiyim. Iriig.

Mi mhoiiyan iikamim simiirin wi Jisis sikisiyar hidi

⁴⁴ Mi Jisis siya ini komiiyar kauwok boinkiyin, yipiki kariiram naingwo tibmii kuni, siya wi kariiramar kipi naingwo tibmii kun. Siya wi ti yipikin kariir nikropkiyin, nua tiriir wi siiram warar ti aingwo tibmii kun. ⁴⁵ Mi ti iikamim yipiki kariir kigim mi sima yipiki kariir nikropkiyin ti nu iir siir warar timi kig. ⁴⁶ Kara ti nu iir nitin, kara ini bienan whwoyanan ywokiya. Mi ta hiriinan saiirsika mi yipiki kariiram naingwo tibmii kuni mi kariiram niti, siya wi biyie nwo rani, inkamın

n̄ibwomambwo nwowiyin siir h̄riinan. ⁴⁷ Mi yipiki kariir yai imiir wakae karamae nwowi mi simiir mi wakaeyokna ap karamae mi owi mi kara siirin wi hid rani. Kara ti iikamim nu tir nwowim simiir hidam bi nitkin. N̄ingaka. Kara simiir whinkinsiis haiginiuam nitkin. ⁴⁸ Mi kimiir iikam nhirkim kariir nikwowaisii mi kariir yai imiir mi wakae karamae mi owi mi mhoiia inkam nwirin siirin wi siya hidi. Mi yayim biia kara boinmimauuim, siirin wi simiirar swoki hidi, iia Adi Komii siya iikam imiir hidi. ⁴⁹ Tiriiginim yim kaimwo dimusi bi nwokim, kara kariir kwoin ara bi dir̄raerarkin mi ha bi boinmimauugin. N̄ingaka. Adi Komiiyin, yipiki kariir nikropkiyin, kariirin siya boinkikin boinamin. Mi kara simiir asi boinourwokai haiginiugin. ⁵⁰ Kara ina ninokninkinin yayim siya boinkiyim, iikamim omwai sima waiyayokiyokiigiyamim siya tirkiyim. Mi ti dimin taeminim ti kara boinmimauuim, yim kariir Adin siya boinmimauugi ima kariir. Iriig.

13

Kamim Jisis siir kigna miriyyim simiir igam siya h̄isokim

¹ Mi ii komiia wou nikwo aeiya Pasova, waka nikwo aei. Mi Jisis siya bidiyar yinokninkinkiyin siir iia siya naowana, ti nu iir haiburgigna siir Adiyin siiram swoki amim siir swoki kigiuwam ya b̄di yimbiniya. Siya iinok̄inok̄in yipiki siir iikam nwowim, siir iikamim ti nu iir siya simiiramar naingwokwonanaeikin mi tariinanin siya wi

simiir n̄isiimauuwi, siya pariiga naingwokwowi simiiram̄in.

² Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim, sima nae ina yaeyim. Setan siya Judas siir kwoin iir̄in b̄idinanar kwir̄ii idwokaigin, Saimon Iskariotni yinisimin wir̄ Jisis siir napwouwin mi siir̄in iki inkam biyeyim sim̄ in hauugiyam. ³ Jisis siya b̄idiyar yinokninkin̄in, ti digworaekwowim siir Adin siir̄ in̄anar nonkwokikin. Mi siya b̄idiyar mi inokninkin̄in hin̄in, siya Adi Komii siir hiranki nitkin mi siya wi siir hiriiyar swoki ami. ⁴ Mi mhoīiya Jisis siya ha n̄insiin okwokiyin, ipīiya siya nidwokaiya maeyauwa nae sima nidwokai aeya saiir hirankin mi siya siir idan ȳuisa ina yiskīiya. Mi siya siir̄in ȳuisa p̄iu n̄iyaowiya saiir kaihaigin̄iu. ⁵ Mi siya siir̄in ȳuisa p̄iu n̄iyaowiya ha kaiyaigin̄iu mi mhoīiya siya opa kim̄idiniya two ira saiir yaomaigi. Mi siya, siir kigna miriiyin inkam nw̄ir̄in siir̄ iga kw̄is owiir̄ h̄isoki mi mhoīiya siya sowiir̄in ȳuisa p̄iu n̄iyaowiya saiir ȳiyaoki. ⁶ Mi Jisis siya ha nam̄in Saimon Pita siir h̄isok haigin̄iuwam mi siya siir bōinki, B̄iyan Inkam Komii, kira kariir̄ iga kw̄iso p̄i warar n̄inkin h̄isokii?

⁷ Jisis siya ina yowarkii bōinkiyin, tariinan̄in kira n̄inokninkin̄ tani, ti dim̄inin kara t̄irkiyin mi mhoīiya kira wi h̄ani n̄inokninkini. ⁸ Pita siya Jisis siir bōinki, kira kariir̄ iga owiir̄ k̄ipi h̄isok. N̄ingaka. Mi Jisis siya ina bōinkiyin mi kara kiriir̄ iga kw̄is owiir̄ h̄isok karamae nwowi mi kira wi kariir̄ k̄igna miriiyan inkam nwo rani. ⁹ Mi Saimon Pita siya ina yowarkii bōinkiyin, B̄iyan Inkam Komii, kira kariir̄ iga owiirara k̄ipi h̄isok,

kira kariir ina mwo minim warar dinkin hisoki. ¹⁰ Jisis siya boinki, inkamin kariiram naingwo tibmii kuni, yio ini inkamin op whaugiyyin mi whauriyyinan ha nwokiyyin, yio mhoiyya op whauam bi swoki naingwowikin. Nningaka. Siya wi siir iga aiararar hisoki. Kima ombudarin ini whauriyyinkinar nwoswowim inkamin op whauwiyyin mi whauriyyinan ha nwokiyyin siir hiriinan. Nwuruwakin hiriinan nwo karamae nwowin. Yio ini inkamin op min whauae karamae nwowiyyin hiriinan tainakiyyinar nwowiyyin ini siir hiriinan ywowin. ¹¹ Jisis siya bidinanar ninokninkinkin, yipiki wir siir napwouwi mi siirin inkam biyeyim sim in hauugi sima hainam. Siya kamim siir kigna miriyyim simiir boin, kimiir kwoinim ini inkamin op whaugiyyin mi whauriyyinan ha nwokiyyin ini siir hiriinan ywowim. Mi inkam nwirin siir kwoinin yio miyik rani, yio ini inkamin op min whauae karamae nwowiyyin, hiriinan tainakiyyinar nwowiyyin, ini siir hiriinan ywowin.

¹² Mi mhoiyya Jisis siya simiir iga imiirim ha hisok digiyim mi siya siir yuisa ha swoki iyyin mi siya ha swoki idwokaiyyin ipii aiar. Mi siya simiirin ina sriyyin, kima ina ninokninkinim, ti kara tirkiyyin hiriinan? Kara kimiirin pi hinina boinkii, ¹³ wim kima kariirin hinina boinikim, Biyan Inkam Komii mi Inkam Nowomwarkaiyyuwiiyyin, yio ini ywowin kima kariirin hiriinan boinin yio. Dimusi rani, karar, kara ini inig komiigak ywowin. ¹⁴ Kara kimiir Biyan Inkam Komiigin mi kimiir Nowomwarkaiyyuwan Inkamkin mi kimiir igam kara bidi hisokiyim. Mi kima ti diminin kara

mi tɪrɪn wɪ siir hɪriinanar timi tɪr. Mi kɪma kɪmiir nomiiyauwɪm sɪmiir igam wɪ hɪriinanar timi hɪsok haigɪnɪu inkamɪn, inkam nwɪrni mɪ prɪimɪriiyɪn umɪr hai karamae nwowiyɪn. ¹⁵ Kara ti dimɪnɪn kɪmiirɪn minam nɪisiimauugikɪn, kɪma wɪ ti kara tɪrɪm wɪ sɪmiir hɪriinanar tɪr. ¹⁶ Kara kɪmiirɪn yaimwower boɪnkii, inkamɪn whɪsariɪ mɪ prɪimɪriiyɪn siya inkamɪn siir kɪgrɪraowiyɪn siir kou bi nwokɪn. Mi siya hɪriinanam bi namkɪn iki digworaekwo whɛkakɪm sɪmiirɪn siir inigi wara nwowɪm. Nɪngaka. Inkamɪn iki inkam nwɪrni nɪkropkiyɪn siya siirɪn pa boɪnkii hɪnɪn, ti inkamɪn yɪpiki siir nɪkropkiyɪn siya ini siir kou ywowɪn. ¹⁷ Mi tariinanɪn kɪma bidi yɪnoknɪnkɪkiyɪm ti dimɪnɪm kara boɪnɪm mi kɪma ti dimɪn imiir sɪngu api mi kɪma wɪ maɪrgɪmaɪrga prasae nwo rani.

¹⁸ Mi kara kɪmiir hoɪngakar boɪn tani. Nɪngaka. Kara bidi yɪnoknɪnkɪnɪn yɪpiki kara nɪmbɪnɪm kariir iikam nwowi. Mi Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii hɪr nwowa saeya hɪnɪna boɪnkika, ti dimɪnɪn wɪ sipi nɪmbiyami. Inkamɪn nae kara hauuwi mi ti inkamɪn kariirɪn wɪ siya tɪrbuwi. ¹⁹ Mi ti dimɪnɪm ti kara boɪnmɪmauwɪm kɪmiir kara mɪnsi boɪnmɪmauugin mhoɪya ti dimɪn ima nɪmbiyami mi kɪma wa nwoki inoknɪnkɪn kɪnɪm, kara ti inkamɪn Adi Komii siir om hɪranki nɪtɪn siya iikam whɛkakɪm ti nuɪn siir tiranɪm sɪmiir whɪnkɪnsiis haigɪnɪuwankɪn. ²⁰ Kara kɪmiirɪn yaimwower boɪnkii, iikamɪm yɪpiki kara nɪkropkiyɪm sɪmiir sɪngu kɪgrɪraowi, yɪo kɪma ini kariir kɪgrɪraowan iikam ywowɪm. Mi yɪpiki kariir sɪngu kɪgrɪraowi, yɪo ini Adi Komii siir

boin maigimaigangan ywowin, yipikin kariir
nikropkiyin. Iriig.

*Jisis siir in Judas siya iyopmauugi sau omomin
siir in*

(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-33)

²¹ Mi mhoiia Jisis siya ti dimin imiir boin
digiya mi siir kwoinin hik prasae bi kinkin.
Mi siya simiirin hiniin boinmauu wakae, kara
kimiirin yaimwower boinkii, kimiir nwirin,
kariirin wi wir siya napwouwi mi kariirin wi
iki kam biyeyim simiir in nonkwokii sima
nisomaowam. ²² Mi kamim siir kigna miriim
sima, sima simar yinkao ankaona. Dimusi
rani, sima bi ninokninkinkim siya yipikin.
²³ Mi kara inkamin Jisis siir kigna miriim
siya naingwokwonanaeyin, an kara saika
kingiinar kinmasu idwokin. ²⁴ Mi Saimon Pita
siya kimidiniya kariir kinmauugi kira siir sriigi,
kira siir sriigi hiniin, siya yipikin? ²⁵ Mi ta Pita
siya sriigiya kariir saiir mhoiian, kara ina
yamasunamin Jisis siir kingiin mi ina yaki sriim,
Biiyan Inkam Komii, wi nhinga tiri hiriinanin,
ha? ²⁶ Mi Jisis siya kariirin hiniina boinki, kara pi
ti bret iir haii mapi op hopmaigii mi pa hauugii
mi ti inkamin siya kariir tiri hiriinan mi ta yaiya
siya boinkiya saiir mhoiian siya ti bretin ina
hauugiyin Judas siir siya naeyam. ²⁷ Mi mhoiia
Judas siya ti bret iirin ha naeswokiyin mi Setan
siya kimidiniya siir kwoin iir kiyaigi mi Jisis siya
siir boinki, diminin kira tiram naingwowiyan,
kira kipi kimimin, kira ha tirsauigi. ²⁸ Mi kamim
nae hir nidwokai aeyim, sima ta yaiya Jisis siya

boŋkiya siir, siima saiir bi ninokninkinkikim, siya dimu nasi boŋkikin. ²⁹ Mi krɪma kamim siir kɪna miriɪyɪm krɪma bɪdi yɪnokninkinim, krɪmiir umɪr tipnairɪn Judas siya nonkwowikin. Mi krɪmiir nhɪrim yɪm ha naɪngwokim siya siirɪn naeyam boŋkii, nae saɪnakiyam ta yaewou nikwo aei iɪ komiɪya saiir nikwo aeyam. Mi siya ha mi boŋkii, iɪ iikam paeprikabim umɪr simiir tini hauuwɪu. Iriig.

Siɪyɪu winɪn siir yai aeya.

³⁰ Mi Judas siya bret iir nae swokiyɪn mi siya bɪri kimiminkikin ina yamsaugiyɪn idowɪya hɪriir, ya niɪbwomambwo komii aeyairga. ³¹ Mi Judas siya namkiya idowɪya saiir mhoiɪyan mi Jisɪs siya ina boŋkiyɪn, kara ti inkamɪn Adi Komii siir om hɪranki nitnɪn, kara wi inɪg komiigi komii iirar haii. Dimusi rani, dimɪn taeminim kara tirɪm iikam imiir whɪnkɪnsiis haiginiuwam simiirsika. Mi Adi Komii siya wi iriipi inɪg komiigi komii iirar mi haii. Dimusi rani, ti dimɪn taeminim kara tiri simiirsika. ³² Mi kara ti inkamɪn ninomor kouanki nitɪn iikam imiirɪn dimɪn kɪrie komii komiɪyɪm paenan niɪyaeiyɪm Adi Komii siirɪm simiir niisiimauuwi mi Adi Komii siya iriipi hɪriinan iikam imiirɪn wi kariir kɪrie komii komiɪyɪm paenan niɪyaeiyɪm wi simiir mi isiimauuwi. Mi Adi Komii siya ti siirɪn wi kimimin tani, siya wa tɪrsisaugi. Dimusi rani, siyairgin ti kariir dimɪn kɪrie komii komiɪyɪm paenan niɪyaeiyɪn simiir bwamkɪbwamɪn. Yɪm tiriiginim, yɪm ini siir hɪrirar nwowim. ³³ Ti kariir yɪnisisimɪm kara ti nu iirɪn kimaka wi

ii priei nwo rani. Mi mhoiyya kima wi kari-
 iram swoki hansirni. Mi kara kimiirin pi hiniina
 boinkii, ti yaayim biyya kara niki boinim Isrelmi
 inkam komii komiiyim sim hiniin, kima omin
 kara namanin wi siir wara nam tani. ³⁴ Mi kara
 kimiirin pi yaeya yaiwin swoki boinkii, siyiuin
 kima sibgu napanin kima irni nwirniyamamin nhami
 nhami kipi naingwokwo, ti siyiu hiriinanin kara
 naingwokwowyin kimiiram siir hiriinan. Mi
 kima irni nwirniyamamin wi hiriinanar timi inan
 aingwokwo. ³⁵ Mi kima irni nwirniyam ninan
 aingwokwowi mi iki iikamim hinda tinda nwowim
 sima kimiir kigi mi sima wi hiniina boini, kima Jisis
 kariir kigna miriiyan inkamkim. Iriig.

*Jisis siya Pita siir boinkin siya wi digiumii siir
 haimriyugigi*

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

³⁶ Saimon Pita siya siir yai aka hiniina yowarkii
 boin, Biyyan Inkam Komii, kira wi pinda nami?
 Mi Jisis siya hiniina yowarkii boin, kira wi kariir
 mhoiyya nit rani, maeyauwa kara namana saiir
 hiriirin mi mhoiyya kira wi haini niti kariir
 mhoiyyan. ³⁷ Pita siya siir yai akan hiniina
 yowarkii boin, Biyyan Inkam Komii mi kara
 kariir mhoiyya tariinanar mi itin ini mi owin?
 Kara naowam asi naingwowi. Dimusi rani,
 kara kariiram naingwo tibmii kungin. ³⁸ Jisis
 siya ina yowarkii boinkiyin, ana kira kanakar
 ninkin aowamar naingwowi. Dimusi rani, ni
 kira kariiram naingwo tibmii kungin, aniya?
 Kara kariirin yaimwower boinkii, iuumin niki ik
 karamaeyar niki owi mi kira idipidipin kariirin

wi kwoima miisisei hiniinin, kira kariir bi
ninokninkinkin. friig.

14

Jisis siyairgin siyiun Adi Komii siir hiriir namiyin

¹ Jisis siya ina swoki boinkiyin, kariir kwoinin
kwoin biye biye naingwowam mi hikak
nwowam kipi kiwaki. Mi kira Adi Komii
krimiir Wanin siiram naingwo tibmiikini mi
kira tariinanin wi kariiram warar timi aingwo
tibmiikini. ² Kariir Adin siir omaka maeyauim
hiuyokiyokaiyim kasa rani. Hiriirin biyin
wi kara nami mi digworaekwowim wi bi
kara nini diriraerarkwokini kimiiram. Kara
kimiirin pi ti sim boinmauwu. Dimusi rani,
ti digworaekwowim yim kaimwowaigim ina
nwowim. ³ Mi mhoiya kara ti om iir diriraerar
digigi mi kara wa swoki iti kimiir nikiunakiyam mi
taka iya kima wi ti omin kara nwowin siir hiriin
wi haini nwowi. ⁴ Mi kima ina ninokninkinim
siyiun kara namanin maeyaua kara nini
owouwi. ⁵ Mi inkamin Tumas nikiuwiyin siya
Jisis siir boinki, Biyan Inkam Komii, krma
ninokninkin tani maeyaua kira namana. Mi
krma wi panina ninokninkini siyiun hiriir
namanin? ⁶ Mi Jisis siya siir boinki, siyuananin
ini karar ywowin mi inkamin Adi Komii siir
kigi, inkamin yaimwokiayaimwowar boiniyin
siyiun ini karar ywowin. Mi iikamin simiir
whinkinsiisiyim digworaekwowim iinokinok
kanaka waiyayokiyokiyam simiir siyiun ini
karar ywowin. Mi yipiki Adi Komii siiram nami
mi sima wi kariiram warar timi it, yipiki simiir

h̄iriinan t̄i siȳu īir m̄i ap̄in. ⁷ M̄i tariinan̄in k̄ima kariir b̄idi ȳinokn̄ink̄iyim̄ m̄i k̄ima kariir Ad̄i Kom̄ii īir̄in w̄i warar m̄i inokn̄ink̄ini. M̄i tariinan̄in k̄ima siir̄in ina n̄inokn̄ink̄inim̄ m̄i ina m̄i k̄igim̄.

⁸ M̄i inkam̄ nw̄ir̄in Filip̄ n̄ikiuw̄iyin̄ siya J̄isis siir̄ bōnki, B̄iyan̄ Inkam̄ Kom̄ii, Ad̄i Kom̄ii siir̄in kr̄imiir̄ d̄īsiim̄auu m̄i kr̄imiir̄ kwōin̄in w̄i ta h̄iriinan̄ saīrsī nwok̄i wok̄maī haiḡiniuw̄im̄.

⁹ J̄isis̄ siya siir̄ bōnki, karā k̄imakā kwok̄iyaeyā b̄ī nwok̄in̄ m̄i tariinan̄in̄ k̄imā inā n̄ikī whaowaē kr̄ip̄k̄aiyim̄. Filip̄̄ k̄irā kariir̄in̄ inā n̄inokn̄ink̄in̄in̄? Ȳip̄ikī kariir̄ k̄iḡin̄ m̄i siyā kariir̄ Ad̄in̄ siir̄in̄ warar̄ b̄idī m̄i k̄iḡin̄. M̄ī k̄irā kariir̄am̄in̄ kariir̄ Ad̄in̄ siir̄in̄ k̄iriir̄ n̄īsiim̄auuam̄ dim̄uam̄ sr̄īḡin̄ h̄in̄in̄, kariir̄ Ad̄i Kom̄īiyin̄ siyā pan̄īnḡin̄? ¹⁰ Filip̄̄ k̄irā n̄inokn̄ink̄in̄ tanī, kariir̄ Ad̄i Kom̄īiyin̄ siyā kanakā tir̄ nwow̄in̄ m̄i kr̄irā nw̄iruwar̄ nwowō? Digworaekwow̄im̄ karā n̄ikī bōin̄m̄im̄auuw̄im̄ k̄imiir̄, ȳim̄ kariir̄ yaī ranī. Ad̄i Kom̄īiyin̄ ȳip̄ikī t̄ī kariir̄ kwōin̄ īir̄ kw̄ir̄iī idwokāiyin̄ siyā siir̄ kwōin̄ īir̄arar̄ nap̄ik̄in̄ siir̄ m̄ī īmiir̄ m̄ir̄īyam̄in̄.

¹¹ K̄imā t̄ī yaīyim̄ karā bōin̄m̄im̄auuw̄im̄ sim̄iir̄am̄ dāingwō t̄ib̄miik̄in̄ karā m̄ī kariir̄ Ad̄̄ īeya, kr̄irā inī nw̄iruwar̄ ywow̄iskiyo. M̄ī k̄imā t̄ī yaīyim̄ sim̄iir̄am̄ nāingwō t̄ib̄m̄iī karamaē nwow̄ī m̄ī k̄imā w̄ī h̄ainī k̄igi, dim̄in̄paī dim̄in̄paīyim̄ karā tir̄im̄ īikam̄im̄ sim̄iir̄ wh̄ink̄ins̄īis̄ haiḡinīuam̄. M̄ī k̄imā w̄ī h̄ainī n̄inokn̄ink̄ink̄ī t̄ī siir̄in̄ h̄in̄in̄ karā m̄ī kariir̄ Ad̄̄ īeya, kr̄ir̄anīȳin̄ inī nw̄iruwar̄ ywow̄iskiyo. ¹² Karā k̄imiir̄in̄ yaim̄wowar̄ bōink̄iī, īikam̄im̄ ȳip̄ikī kariir̄am̄ nāingwō t̄ib̄miik̄in̄im̄ m̄ī digworaekwow̄im̄ sim̄ā t̄iri, ȳim̄ w̄ī t̄ī digworaekwow̄im̄ karā tir̄im̄ w̄ī sim̄iir̄ haiburī.

Dimin taeminim sima tiri, yim wi kara tirim wi simiir haiburi. Dimusi rani, kara wi kariir Ad iiram swoki ami mi wi saika nini owouwi mi wi Adi Komii siir naeyu iir nikropkii, simiir whinkinsiis haiginiuam. ¹³ Dimin taeminim kima Adi Komii siiram srii kariir inig komii iir mi kara simiirin wa hauugii kimiir. Mi iikamim wi ta hiriinan saiirsi hainan prapraskii Adi Komii siir inig iirin. Dimusi rani, yo karar tirkikin. ¹⁴ Mi kima diminamin kariir inig komii iir srigii mi simiirin wi karar tirkii mi wa hauugii kimiir. Iriig.

Jisis siya ha boinkin, Adi Komii siir naeyuin wi siya nikropkii simiiram

¹⁵ Mi kima kariiram naingwokwonanaei mi kima yayim kara boinmimauuwim simiirin wa wakaeyokna api. ¹⁶ Kara wi kariir Adi Komiiyin siiram srigii mi siya kimiirin wi yaeya hauugii, yipiki kimiiram niti, kimiir whinkinsiis haiginiuam mi siya kimaka wi hiriayar nwokripkaigiyamim. ¹⁷ Siya Adi Komiiyin mi Adi Komii siir naeyugin yipiki yaimwokiayaimwo boiniyin iikam imiir mi siya simiir kwoin imiirin yaimwo imiirarar boinkikin. Siya wi iki iikamim nu tiranim simiir kwoinawu nwokai rani. Dimusi rani, sima siir bi kigim mi siir bi mi inokninkinkim. Mi kima wi haini ninokninkini siirin. Dimusi rani, siya wi kimakar nwowi mi mhoiya siya wi kimiir kwoinawu kwirii idwokaii.

¹⁸ Kara wi kimiir haiburgig rani mi kima wi kima kimar nwo rani, yinisimin yopii ad karamaeyin siir hiriinan. Kara wa swoki iti. ¹⁹ Iya kingiin bidi yitkiya mi ti iikamim ti nu iiranim sima wi kariir swoki kig rani mi wim kima kariirin wa kigi.

Mhoi'ya kima naowi mi kima wi omwaiyar swoki waiyai. Dimusi rani, kara wi kapi naowi mi kara wa swoki insiin idwowi. ²⁰ Mi mhoi'ya kara swoki insiin idwowi omwai swoki waiyam mi kima wi haini ninokninkini ti siirin, kara mi kariir Ad ieya Adi Komii krira wi nwiruwar nwowi. Mi kima ta sairin ina mi inokninkinin, kara mi kima krima ini nwiruwar mi owim.

²¹ Mi yipiki kariir yai aiir ninokninkini mi simiir wakaeyokna api, sima kariiraramar daingwokwo iski. Mi hiriinankiniuwi, kariir Adi Komiiyin siya wi simiiram mi aingwokwowi. Dimusi rani, sima kariiram naingwokwokim. Mi hiriinankiniuwi mi kara wi simiiram mi aingwokwowi. Mi simiirin wi hinina nsiimauuwi kara ini simakar nwowin. ²² Mi inkamin Judas nikiuwiyin siya boinki, (yio tiriiginin yio Judas Iskariot si rani) Biyan Inkam Komii, kira, kirar nsiimauunaei krimiir, wi panina nsiimauuwi mi iikamim ti nu iir nwowim ninokninkin karamae sima ywo, ha? ²³ Mi Jisis siya siir boinki, yipiki kariiram naingwo tibmiikini mi kariir yai imiir wakaeyoknaei mi kariir Adin, Adi Komii siya wi siiram mi aingwokwowi mi siya mi kara krira wi ini hainin siir kwoin iir kwirii idwokaii. ²⁴ Mi yipiki kariiram naingwo tibmiikinin karamae nwowi mi yayim kara boinim simiir wakaeyokna ap karamae nwowi mi ti yayim kara boinim, yim kariir kwoinairga bi priinaingwo boinkim, yim kariir Adin, Adi Komii siir hiranki nitkim yipiki kariir nikropkiyin ti nu iir nitam.

²⁵ Kara ini kimakar niki owin mi ti dimin taeminim kara kimiir asi boinimauuwi. ²⁶ Mi whinkinsiisan inkamin Adi Komii siir naeyuin,

yipiki mhoiia Adi Komii siya nikropkii kariir maeyau aiir nokwokairinaowidim kimiirin wi siya niisiimauwi dimin taemin whiekakim mi kimiirin wi siya whinkinsiis haiginiuwi yayim biia kara niki boinim kimiir simiir swoki aingwowarkaiyam. ²⁷ Mi kara kimiir haiburgigi mi kara kimiirin wi kwoin hiinsima nwowaiginiugigi. Mi ti kwoinin hiinsima nwowiyin kara kimiir hauuwi, yio ti kwoinin hiinsima nwowiyin, iikamim ti nu iiranin sima hauuwun yio siir hiriinan tani. Yio ini siir kou ywowin mi yio ini sakisa ywowin. Kima wi kipi nidid mi wi kipi nidgin, ti diminin siya nimbiyami. Nningaka. ²⁸ Kima bidiyar wakaeyim kara boinim yayim hinin, kara wi kapi niki amkii mi kara wa swoki iti kimiiram. Mi kima kariiram naingwokwonanaei mi kima wi maigimaiga nwokii, kara kariir Ad iiram nami. Dimusi rani, siya ini kariir kou ywowin mi kimiirin wi siyar whinkinsiisi dimin taeminim simiir tiramin. ²⁹ Ti diminim kara kimiir boinmauwim biia, yim ina niki owim bi niki imbiyamkim. Mi mhoiia sima nimbiyami mi kima wi haini ninokninkini mi wi haini naingwo tibmiikini kariiramin hinin kara ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya. ³⁰ Kara kima pi hiriirii yai boin tani. Dimusi rani, inkam biyeyin Setan nikiuwiyin yipikin, iikamim ti nu iirar nwowirkakim simiir kigirkakiyin, siya ini nitin kariir nonkwonakiam siya kariir kou bi nwokin. Nningaka. ³¹ Mi kara ha naingwowi iikamim ti nu iiranin sima hinina daingwo, kara ini Adi Komii siiramar naingwokwowin. Mi ti hiriinan sairsika, kara wi hiriinan asi tiri

inokinokin. Siya inokinokin kariir kariirar boinanaei. Mi kara wa kiwakii siiram, Setan siya nonkwonamim kariirin. Mi tariinanin kima dinsiingi, krɪma pɪ ta maeyau aiir haiburgigi mipi pɪ namkii. Iriig.

15

Jisis siya ha boinkin urid kibiyin iikam whinkinsis haiginiuwiyin karaigin

¹ Jisis siya boin, uridgiuridin karaigin. Kariir Adin yio ini inkamin siir numiran urid iir kigriraowiyin ini siir hiriinan ywowin. ² Mi iikamim yipiki kariiram naingwo tibmiikini, yim ini kariir kwiyakwiyanan ywowim. Mi yipiki kariiram sibgu wakaeyokna ap karamae nwowi, yim ini kwiyam waiwhwokaiyim nae bud karamae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim mi simiirin wi kariir Ad ieya kaibwaembwae itkiigi. Mi kwiya nae budiyim, yim wi kariir Ad ieya niyikii yaeya kwo swoki sainam. Mi biewi whirki niuwi sima wi nae kasakasa bud rani. ³ Wim kima wadie bidinanar nwokin. Dimusi rani, kariir yayim kara boinmimauuwim kimiir, yim ini kimiir kwoinau waraurar nwokaiyim. ⁴ Mi kima kariiram naingwo tibmii kini mi kara wi kimiir kwoinau kwirii idwokaii. Mi kwiya uridbud iir nitinaku karamae nwowi, ya wi naeism whir swoki bud rani. Mi iikam kima kariiram naingwo tibmii karamae nwowi, kima wi mii miyik sibgu mirii rani.

⁵ Kara ini uridnan ywowin mi wim kima ini kariir kwiyakwiyanan ywowim. Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kini, kara wi inan siir

kwoin nau kwirii idwokaii. Mi siya wi mi miyik aiirar mirii. Mi kima kwoin whiruwa kanaka nwo karamae nwowi mi kima wi mi miyik swoki mirii mimin tani. ⁶ Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kin karamae nwowi, simiirin wi Adi Komii siya nhinikriropkii, inkamin iki kwiya biye biyeyim sim kainiyimnik itkiigigiyyin nua bieki whwoswomsweeyim wi simiir hiriinan tiri. Mi mhoiya ti hiriinan kwiya ha haii mi wi paeya nitoudnankaigii mi yim wi hirar nwoki iusomswaekiyamim. ⁷ Mi kima kariiram naingwo tibmii kini mi kariir kwoinin kimiir kwoin nau nwokaii mi kimiirin siya kiyaii, siir napam mi mhoiya kima Adi Komii krimiir Wanin siiram srui, diminin kima naingwowin siiram mi siya wi hiriinanar mi imbiyami, ti kima srugiyim Adi Komii siiram. ⁸ Mi kima mi miyik mirii mi iikamim sama wi kariir Adin Adi Komii siir inig iir hainanprapraskii. Mi kima iikam imiirin wi hinina nisiimauuwi, kima kariir kigna mriiyan inkamkam mi kariiram naingwo tibmiigim. ⁹ Kara ini kimiiramar naingwokwonanaeyin Adi Komii siya mi aingwokwonanaeya kariiram saiir hiriinan. Mi kima kariiram kiwaki, kara kigriaooyokiyokiyam mi kara naingwokwowam kimiiramim. ¹⁰ Mi kima kariiram naingwo tibmii kini mi kima wi kariiram nwoki kiwakiyim kara kigriaooyokiyokiyam mi kara naingwokwonanaeyam kimiiramim, ta kara mi wakaeyokna apa kariir Adin siir yai aiir, saiir hiriinan. Mi siya kariirin ta hiriinan sairsiyar kigriaookin mi sairsiyar naingwokwonanaekin. Mi an kara ta siya

naingwoyimyok naingwokwonanaeya ini saiir warar ninkin owin.

¹¹ Kara ti yayim kimiir boinmimauuwim, kara minsi boinkin, kara hiniinam naingwowi kariir maigimaiga kimiir waraur dwo mi ta maigimaiga wi kimiir kwoinaw waraur nwoki inkiniukikaiyim. ¹² Kara kimiir boinki, ti yayim kima wakaeyokna apanim, kima irni nwirniyam dinan aingwokwo, ta kara naingwokwowa kimiiram saiir hiriinan. ¹³ Inkam nwirki wi yaeya dimin komii whir swoki tir tani, ti iikamim siya naingwokwonanaeyim simiirin. Nningaka. Dimin komii ta siya naowi simiirsi wi sasar tiriskii. ¹⁴ Mi kima ti dimin taeminim kara boinmimauuwim simiir wakaeyokna api mi kima wi kariir nomiiyau nwowi. ¹⁵ Mi tariinanin kara kimiirin pi hiniina boin tani, kima kariir mi priimiriyan inkamkim. Dimusi rani, iikamim ti hiriinan nwowim yim sima diminin simiir kigriraowiyin inkamin siya tiriiyim simiir bi ninokninkinikim. Nningaka. Mi ankara kimiirin pi hiniina boini, wim kima kariir nomiiyaugim. Dimusi rani, yaimin diminim kariir Adin siya boinmimauuwim kariir, kara kimiir bidi boinmimauuwim. ¹⁶ Kima kariirgi kariir bi hirirugim mi kariir siyu iir bi napkim. Nningaka. An kara kimiir nimbingin kima kariir siyu iir napim mi mi miiyik miriiyim. Mi ti diminin wi hiriiyar nwoki okripkaiyim. Mi kima ti dimin iir tiri mi Adi Komii siya kimiirin wa hauuwi diminin kima sriiyin siiram. Dimusi rani, wim kima kariir yai aiiir wakaeyoknaeikim. ¹⁷ Mi ti hiriinanki niuwi mi kariir yayi kimiirin pi hiniina boini, kima irni nwirniyam nhami nhami kipi

naingwokwo. Iriig.

Mi nuan iikamim sima wi iikamim Adi Komii siir siyiu iir napim wi simiir sau omom nwowi

¹⁸ Mi nuan iikamim sima wi kimiiram naingwo rani mi kima ta saiirin wi hiriir bi daingwokwonanae, sima biya kariiram bi naingwokim. ¹⁹ Mi kima ti nu iirin hinda tindan dimin taemin tiri mi iikamim ti nu iiranim wi kimiiram naingwowi, wi simamar naingwonaeya wi saiir hiriinan naingwowi. Kimiirin kara bidi yimbiingiyim kariir siyiu iir napim. Mi wim kima ti nuin siir tiran tani mi iikamim ti nuin siir tiranim sima wi kimiiram naingwo rani. ²⁰ Kima yayim kara niki boinmimauuwim kimiir, simiiram ti swoki aingwowoknaki. Inkamin yipiki inkam nwirni miriyyin, yio siir biyan inkamin siir kou bi nwokin. Mi sima dimin biye kariir mi tiri mi sima kimiirin wi hiriinan siyiu biyeyar mi tiri. Mi sima kariir yai aair mi wakaeyoknakiswo mi sima kimiir yai imiirin wa pi wakaeyoknan. ²¹ Mi sima ti hiriinan siyiu biyeyin wi kimiir tiri. Dimusi rani, kima kariir siyiu iir napikim. Sima Adi Komiiyin yipiki kariir nikropkiyin tiriir sima siir siyiu iir nap rani. ²² Mi kara simiir boinmimauuwam nit karamaekiswo mi dimin miyyik tir karamaekiswo mi Adi Komii siir nikwowaissiigiswo, yio wi dimin komii di ywowi. Mi an kara simiirin dimin taeminim bidiyar iki boinmimauuwim. Mi kara dimin miyyik miyyik imiirar bidi mi tirin. Mi tariinanin sima Adi Komii siirin ini digumii swoki haimriyugigim. Mi Adi Komii siya hinina boinkikin, sima siyiu miyyiknan bi tirkim mi simiirin Adi Komii siya nonkwobumbuninkini.

²³ Mi yipiki kariiram naingwo karamae nwowi mi io whwonkam kariir kaowi mi kariirim naingwo tibmii kiin karamae nwowi mi yim tiriiginim sima, kariir Adin io whwonkam siir kaowiyim mi siiram naingwo tibmii kiin karamae nwowiyin ini hiriinan ywowim. ²⁴ Mi kara diminin biya inkamki tir karamae nwowin, siir tir nwowi mi sima Adi Komii siirin ha nikwowaisiigiswo, yio tiriigin sima wi dimin biye di tiri. Mi sima diminim kara tirim simiirin bidiyar kigin mi sima Adi Komii siirin ina swoki ikwowaisiiyim mi sima io whwonkam karar mi kariir Ad ieya, kimidiniya kririirni swoki anao. Mi tiriiginin wi dimin biye komiigi komii nwowi. ²⁵ Mi ti dimin hiriinanin ti sima tirin siya nimbiyami mi ti yaayim Yokwo Komii hir nwowim sima kigna apiyim, yim wa nimbiyami ti kamim sima boinkiya saiir hiriinan. Ti yaayim yim hiniina boinkikim, sima kariirin wi hinda whisarii io whwonkamar mi anaowi.

²⁶ Mi mhoiia yipiki iikam imiir whinkinsiisi, siya wi sipi niti. Siya Adi Komii siir naeyugin, yipiki wi yaimwo ara boini. Siya wi Adi Komii siir omin siir hiranki niti. Mi siya wi Adi Komii siir haiburgigi mi siirin wi kara nikropkii iikam kimiiram mi kariir dimin taeminim wi siya ninomokninkin haiginuwi. ²⁷ Wim kima iriipi hiriinan, kariirin mi kariir mi aka, saiirin wi yaimwowar mi boini. Dimusi rani, iya karar mirii bwakaina, kara kimiirar ninokninkin haiginugin, kariir yaiya mi kariir miya iya kima kanaka nwowa. Iriig.

16

¹ Jisis siya boin mi kara ti kariir yaileyim pi kimiir boini mi kima ta kariir yai aiirin wi kipi naingwo owouumimin mi wi iki dimin biyeyim simiiram kipi kigninkwonam. ² Mi sima kimiirin wi omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya wi saiir hiranki nhinikriropkii. Mi mhoiya ti aeya nimbiyami mi iikamim yim wi hinina naingwowi, sima kimiir nisomaowi, sima Adi Komii siir whinkinsiisi. ³ Mi sima ti dimin hiriinanin kimiirin wi hinina tiri. Dimusi rani, sima kariir Adin, Adi Komii siya mi kara, kriir bi ninokninkinko mi sima wi kriiiram mi aingwo tibmii rani. ⁴ Mi ti diminin, ti kara boinmimauuwim kimiir mi mhoiya ti dimin ima nimbiyami mi sima ti dimin hiriinanin siya kimiir nimbiyami mi kima wa nwoki aingwowarkaigiyim ti diminin kara boinin simiir. Mi ti diminin yim wi Adi Komii siir naeyiu ieya tiri.

Adi Komii siir naeyiun siir mi aeya.

⁵ Mi tariinanin kara pi kariir Adin, Adi Komii siir kigam nami, yipiki kariir nikropkiyin mi kara ha nin. Mi kimiir nwirki kariiramin hinina bi swoki aingwokin mi hinina bi swoki sriigin, kira pinda nami? ⁶ Mi tariinanin kara kimiirin pi hinina boinki. Kimiir kwoinin maigimaigra nwo rani. ⁷ Mi kara kimiirin yaimwowar boinkii. Tiriiginin yio wi wadieyar nwowi. Mi kara nami kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi. Dimusi rani, kara nam karamae nwowi mi ti inkamin kimiir whinkinsiis haiginiuwanin, siya wi niki it rani, kimaka nwowamin. Nngaka. Mi kara nami mi siirin wi kara nikropkii, kimiiram, kimaka

nauuni oniyam. ⁸ Mi mhoiia siya niti, iikamim ti nu iiranim wi siya nauuni iisiimauuni, ti dimin biyeyim sima tirim sima ninokninkin karamae nwowim simiirin. Mi sima ninokninkin tani, piki hiniin ikin wadieyin. Mi Adi Komii siya simiirin wi hariinan saiirsiyar hidi. ⁹ Mi iikamim yipiki dimin biye tirim simiirin wi siya nusiimauuwi. Dimusi rani, sima kariiram bi naingwo tibmii kingim. ¹⁰ Siya iikam imiirin wi diminim dimin whirki kimbu karamae nwowim simiirarar tiri. Dimusi rani, mhoiia kara nami kariir Ad iiram mi kariir igsopa wi siya nokwokairinanaowidi. Mi kima kariirin wi kig karamae hariinan saiirsi nwowi. ¹¹ Mi iikam imiirin wi siya nusiimauuwi hiniinin, iikamim ti nuin siir tiranim yipiki siyu biyeyim sim napim, simiirin wi Adi Komii siya hidi. Dimusi rani, Adi Komii siya ti inkamin Setan nikuiwiyin yipiki ti nu iir kigiraowiyin siirin wi warar ninkin hidi.

¹² Kara dimin kasa naingwo rani, kimiir boinamin. Mi kara simiirin pi kimiir boin tani. Dimusi rani, tariinanin sima simiir ninokninkin tani. ¹³ Mi mhoiia Adi Komii krimiir Wanin siir naeyuin yipiki yaimwo boiniyin siya niti mi wi siya nusiimauuwi, dimin wadie wadieyim mi dimin kingi kinim. Siya yayim wi siir kwoin aigi naingwo boin tani. Ningaka. Yayim siyar wakaeyim, siya wi simiirgi simiirar boinmimauuwi kimiirin ti diminim mhoiia nimbiniyanim. ¹⁴ Siya wi kariir inig iir hainanpraprasa. Dimusi rani, ti dimin taeminim ti kara boinmimauuwim, siya wi simiir haii mi wi simiirar swoki hurworwokai haiginiuwi kimiir

kwoin imiirin. ¹⁵ Digworaekwowim kariir Adin, Adi Komii siirim yim kariirgim. Mi kara hiriinan asi boini, Adi Komii siir naeyiwin kariir yayim wi siya hainaowidi mi wi siya boinmimauwi kimiirin, kimiir kwoinaw haigi okaiyam. Iriig.

Tariinanin kima ini maigimaiga karamae niki owim mi mhoiia kima wa maigimaigaei

¹⁶ Ii priei rani, kima kariir kig karamae niki oki. Mi mhoiia iikwarki niuwi, kima kariirin wa swoki kwakigwini. ¹⁷ Mi kam nhirim siir kigna miriyyim sima, sima simar yinsrii ansriina, ta yaiya saiir yaimwokiayaimwowa ta siya boinkiya ya paninga? Siya hiniina boinkin, mhoiia kima wi kariir kig rani. Mi mhoiia kima kariirin wa swoki kigwini. Mi siya ti siir warar mi boin, kara kariir Adin siiram nami mi siya hiriinan dimusi boinkin?

¹⁸ Mi sima diriyyar boinki, ti siya boinkiyin siya dimu kwaboinkikin, siya ii priei bi kwaboinkikin? Krima ta yai aiir bi swoki inokninkinkikim.

¹⁹ Jisis siya bidi yinokninkinkiyin kwoinin sima naingwowin siir sriiyam ti dimin iiram. Mi siya simiir boinki, kima, kima kima minam ninsrii ansriigim, ti diminin kara boinkiyin hiniin, mhoiia ii priei rani, kima kariir kig karamae nwowi. Mi mhoiia iikwarki niuwi, kima kariirin wa swoki kigwini. Ana kima ti dimin iiram sriigin?

²⁰ Kara kimiirin yaimwowar boinkii, mhoiia kima wi kariiram nougii mi kima wi nouuboboin prasae kinki rani mi kima wi maigimaiga nwo rani. Mi iikamim nuanim, sima wi maigimaiga prasae kinki rani. Mi kima wi maigimaiga nwoki rani mi mhoiia kima wi maigimaiga

haini nwowi. ²¹ Mi wiga yinisim naokainam tiriym, saeya ina ninokninkina iya yinisim ieya kaknanaokaiyana. Kariir iya ini kingiin nita. Mi saeya pi kimpipisu prasae swoki kin tani mi saeya pi maigimaiga nwo rani, ti siiramın. Mi mhoiia saeya pi yinisim iir yaokainaki mi saeya pi ta kimpipisu aiir swoki aingwoki rani. Nningaka. Saeya maigimaiga dimusi nwo rani, saeya yinisim iirin bi di yaokainakiyın. ²² Tariinanın kima maigimaiga nwo rani. Dimusi rani, kara wi kapi naowi. Mi mhoiia kara swoki insiin idwowi, kara wi omwaiyar swoki waiyai. Mi kara wi kimiir swoki kigi mi kima wi maigimaiga prasae nwo rani. Ta maigimaiga kimiir kwoinau waraur nwokaiya sairin wi inkam nwirki niniskii hai rani. Nningaka.

²³ Mi mhoiia ta iya saeya nimbini, kima wi diminam kariiram srii rani. Kara kimiirin yaimwower boinkii, kima Adi Komii siiramın diminam srii, siya kimiirin wa hauugii. Dimusi rani, kima kariir yai aiir wakaeyoknakim. ²⁴ Mi biia mi tariinanın iriipi hiriinan, kima Adi Komii siiramın diminamın kariir inig komii iir bi srii boinkikin. Nningaka. Mi kima siiramın diminam sriigii mi kima wa haiwini. Mi siya kimiirin wi maigimaiga komiiyar nwokii. Iriig.

Jisis siya nuan dimın biyie biyeyim bi di ikwowa isiigim

²⁵ Kara kimiirin boiniyo yai boini mi mhoiia ta ii aeya nimbini mi kara ti diminim simiir yaimwoki yaimwowim wi boinmimauu rani. Nningaka. Kara kimiirin wi yaimwo imiirarar boini, Adi

Komii siirin. Mi mhoiia kima siir ninokninkini, kima wi wadie nwoki owim. ²⁶ Mi mhoiia ta ii aeya nimbiyami, kima Adi Komii siiramın wi kariir inig komiiyin siir inig iir kwisboinki. Mi kara siiramın dimın taeminamin wi kimiiram srii rani. Nningaka. ²⁷ Dimusi rani, krimiir Adi Komii krimiir Wanin, siyarın ini kimiiramar naingwokwokripkaiyin. Mi siya diminin kima sriigii siiram, siya wa wakaei. Siya kimiiramın ina naingwokwowin. Dimusi rani, kima kariiram naingwokwowikim. Mi kima wi haini ninokninkini, kara Adi Komii krimiir Wanin siir haiburgigin mi nua tiriirin ha nitkin. ²⁸ Biia kara Adi Komii siir haiburgigin mi kara ti nu iirin ha nitkin. Mi tariinanin kara ti nu iir haiburgigi mi kara wi hiriiyar swoki ami Adi Komii siir kigam.

²⁹ Mi kamim siir kigna miriiyim sima siir boin, yayim tariinan kira boiniyim kira nimprio boin tani, ini hindara haknowidninkinkiyim. Kira boiniyo yai boin tani. ³⁰ Mi tariinanin krima ini haini yinokninkinkiyim, dimın taemin whiekakim kira simiirin ina ninomokninkin digin mi krima pi kiriir sriiyam swoki min tani. Nningaka. Diminim kira boini yim kaimwowaigim. Krima hiriiyar ninokninkini, kira Adi Komii siir haiburgigin mi ha nitkin ti nu iir nauuni oniyam. Dimusi rani, wara yayim kira boiniyim krimiir, yim bwamkibwamim simiirar nanaakninkii haiginiuwi. ³¹ Jisis siya boinki, tariinanin, kima ini hiriiyar naingwo tibmii kinim, kara Adi Komii siir haiburgigin mi tiriirin ha nitkin, aniya? ³² Iya bidi yimbiniya. Nningaka. Sima bidi yitim. Mi iikamim kimiirin wi yapa yapa sima nwowaiginiugii mi

kima wɪ hinda tinda ninoopami. Mi an kara ti inkam nwɪruwan an wɪ kanakanar nwoki kara wɪ kanakana nwoki rani. Nɪngaka. Adi Komii siya wɪ kanakar nwowi. ³³ Kara ti dimɪnɪn kimiir bɪdiyar iki boɪnmauwɪn, kima kanaka nɪtanakiukripkaii mi kima mɪhi hiinsima nwowi. Mi ti nuan iikamɪm dimɪn biyie kimiir tɪrhaigɪniuwɪ, kima wɪ kipi krii, wɪ sɪbgu dokworɪnu. An kara ti siyɪu bibiyeyɪm ti nuan iikamɪm sɪma tɪrkiyamiyɪm sɪmiirɪn bɪdi yokworɪpukimaigigɪm. Iriig.

17

Jisis siya Adi Komii siiramin minam sriigin siir kɪgna mɪriiyɪm kamɪm sɪmiir whɪnkɪnsiis haigɪniuwɪm

¹ Mi ti dimɪn taemɪnim Jisis siya boɪnkiyɪm sɪmiir mhoiyan, siya koua ha ninansiina kaokiyɪn mi siya ɪna boɪnkiyɪn, Adi, kariir iya bɪdi yimbiniya. Kira kariir ɪnɪg iir hainanki ti dimɪn taemɪnim wɪ kira tɪri kariir sɪmiirsi. Mi ti hiriinan siyɪuɪn kara, kariir yɪnisɪmɪn wɪ kariir ɪnɪg iir nwoki hainankiyɪm. ² Dimusi rani, kira kariirɪn ɪnɪg komii bɪdi hauugiyɪn, kira hɪniina boɪnkikin, yio ɪni ywowɪn. Mi kara wɪ ti nuan iikamɪm sɪmiir nwoki hauuwɪm, yipiki kira hauugiyɪm kariir. Mi sɪmiirɪn wɪ yaeya ɪnɪg wɪn kara hauu haigɪniuwɪ mi sɪma wɪ wadie hɪriiyar nwoki oyokiyokiikaeyamɪm. ³ Iikamɪm kariirɪn ɪna ninoknɪnkinɪm, Adi Komii nwɪrki nwɪruwan kɪnakɪnɪrgɪn. Mi kira mi Jisis Kraiis kara inkamɪn kira nɪkropkiyɪn, kara hɪriinanam nɪtkɪn sɪma kriirɪr ninoknɪnkinɪm mi kriirɪr siyɪu iir nwoki apɪm. Mi hiriinanki niuwɪ, iikamɪm yipiki ti

digworaekwo imiiram naingwo tibmii kɛnim yim wi wadie hiriyar nwoki oyokiyokikaeyamim. ⁴ Mi iikam imiirin kiriir inig komii iirin kara bidi yiisiimauuwim ti nu iiranim. Kara dimin taeminim kira nimbingiyim kariir kara tiram, yim bidi digiyim. ⁵ Adi, kira ti inig komiiyin biya nu iir niki onkwokwo karamaeyar niki owin, iya kara kinakar niki owa mi ha haiyin mi kira siirin kariirar swoki hauugi.

⁶ Kara ti iikamim yipiki kira hauugiyim kariir, ti nu iiranim simiir nanaakninkii haiginiuwam tiri mi simiir boinmauwam tiri hinin, kira paningin. Sima kiriir iikamkim mi kira simiirin kariir bidi hauugiyim mi sima ini kiriir yai imiirar wakaeyokna apim. ⁷ Mi tariinanin sima bidi yinokninkinkiyim dimin taeminim kara tirim simiirin, biya kira hauugiyim kariir, kara tiram. ⁸ Kara yayim biya kira boinim kariir simiir bidi boinimauuwim mi sima, simiiram ina naingwo tibmii kɛnim. Mi sima ina ninokninkinim kiriirin, kariirin kirar nikropkikin mi kara kiriir om waraurankar niuunalinikin tiriirin.

⁹ Kara kiriirin minam sriigii ti kamim ti tir nwowim simiir whinkinsiis haiginiuwim. Kara kiriirin minam bi sriigikin, iikamim yipiki ti nuan dimin taeminim sim napiyim simiir whinkinsiisim. Nɛngaka. Kara kiriiramın minam sriigikin iikamim yipiki kira hauugiyim kariir simiir whinkinsiis haiginiuwim. Dimusi rani, sima kiriir iikamkim. ¹⁰ Dimin taeminim kara nonkwowim yim kiriirgim. Mi tiriiginim kira nonkwowim yim kariirgim. Iikamim wi kariir inig komii iir nwoki hainanim. Dimusi rani, tiki

iikamim ti tir nwowim simiirsika. ¹¹ Mi tariinanin kara wi kapi niti kiriir kigamin. Mi mhoiia kara wi ti nu iir nwo rani mi yim sima wi tirar nwowi. Adi Komii, kira wadiekin simiirin kira kigrirao, kiriir kirie komii aeya. Ta kirieya biya kira hauugiya kariir. Mi ti iikamim ti tir nwowim sima wi iripa kinaka ta kirie aiirsi nwowi. Kiriir hiriinan, ta iripa krira mi owiya saiir hiriinan. ¹² Mi iia kara simakar nwowa, simiirin karar kigriraokim, kiriir inigin siir kirieni. Mi yim sima ini wadie kinar nwowim, nwirki nwiruwairgin, yipikin wi sasar nonkwobumbuninkini. Mi ti kiriir yayim Yokwo Komii hir nwowim biya, biyan kamim sima winkiyim, wi hiriinanar mi imbiyami. ¹³ Mi tariinanin kara wi kapi niti kiriiram. Mi ti yayim ti kara boinim kara ti nu iir nwowin mi sima bidi wakaekiyim ti yayim kara boinkiyim kiriir. Mi kariir maigimaiga wi simiir kwoinau nwoki owim. ¹⁴ Kara simiirin yayim kira boinmimaugiyim kariir simiir boinmimaugin. Nuan iikamim sima wi io whwonkam simiir nanaowi. Dimusi rani, ti iikamim sima nuan digworaekwowim simiir nap rani, kariir hiriinan, ti simiir nap karamae kara mi owa saiir hiriinan. ¹⁵ Kara kiriirin minam bi srigin simiir nikiunam, ti nuin siir tirankin. Ningaka. Kara kiriiramin minam srigikin, simiir kigriraowim. Mi ti inkam biyeyin Setan nikiuwiyin, simiirin wi nonkwobumbuninkin tani. ¹⁶ Sima ti dimin taeminim ti inkamin siya boiniyim simiir bi wakaeyokna apikim. Ta wakaeyokna ap karamae kara mi owiya simiir saiir hiriinan. ¹⁷ Kira ti kam imiir dimbingi kiriir inkam nwowam ta

kiriir yaimwowa kara boinmimauuwa simiir sairsi. Kiriir yaayim yim yaimwowaigim. ¹⁸ Kara bidi yikropkiyim simiirin iki iikamim nuanim simiiram kariir mi aiir mriiyam. Ta biya kira nikropkiya kariir mi kara ha nitin nuan iikamim simiiram kiriir mi aiir mriiyam saiir hiriinan. ¹⁹ Kara, kanakanar hauunakin kariir piu aiirin pi naonamim kiriiram. Mi ti iikamim kira nimbiniim sima wi kiriir siyu iir nwoki apim, ta kiriir yai kibiya kara boinmimauuwa simiir, sairsi.

²⁰ Kara ti kamim ti tir nwowim simiiraram kwisboinki rani, kara kiriiramim ti iikamim yipiki kiriir yai aiir wakaei mi sima kariiramim wi haniingi naingwo tibmii kingikini. ²¹ Adi, kariir kwoin komiiyin ha naingwowi, sima nwiruwar dwowiski, ti kira mi kara krira mi owiya nwiruwa saiir hiriinan. Kariir kwoin komiiyin ha naingwowi, sima kririiraramar wakaeyokna ap iski. Mi ti iikamim ti nuin siir tiranim, sima wa nwoki inokninkinim, kariirin kira nikropkikin tiriirin. ²² Kara kariir kirieya mi kariir dimin kirie komiiyin biya kira hauugiyin kariir, kara simiir bidi hauugiyin mi sima wi nwiruwa asi nwowi, ta nwirua krira mi owiya saiir hiriinan. ²³ Kara wi simiir kwoin iir kwirii idwokaii, ta kira mi kwirii idwokaiya kariir kwoin iir saiir hiriinan. Mi sima wi nwiruwar nwoki owim mi iikamim ti nuin siir tiranim, sima wa nwoki inokninkinkiyim hinin, kariirin kira nikropkikin ti nu iir nitamin. Mi kira simiiramim wa timi aingwokwonanae ta kira naingwokwonanaeiya kariiram saiir hiriinan.

²⁴ Adi, kira ti kamim kariir bidi hauugiyim mi sima ini kariir ywowim. Kariir kwoin komiiyin

ha naingwowi, sima wi kanakar wini oni, omin mhoiia kara nwowanin siirin mi sima kariir dimin komiiyin paenan niuyaeiyein wi siir nwoki kigim. Dimusi rani, kira kariiram naingwokwonanaeikin iya kira ti nu iir nonkwokwowa mi kira ti dimin komiiyin paenan niuyaeiyein kariirin hiriinansi hauugin. ²⁵ Adi, kira dimin whirki bi kimbugin. Iikamim nuanim sima kariir ninokninkin tani mi sima kariir siyiu iir mi sibgu ap rani. Ningaka. Ini kanakanar ywowskiyin mi ti kamim ti tir nwowim yim sima ina ninokninkinim, kariirin karar nikropkikin tiriirin mi ha nitkin. ²⁶ Kara simiirin, kariir bidiyar iki boinin mi kara simiirin pa swoki boinmauwuwi hininin, kira wi simiiram daingwokwonanae, kira naingwokwonanaeiya kariiram saiir hiriinan. Mi kara wi simiir kwoin imiir nwoki kwirii idwokaiyim. Iriig.

18

Jisis siirin Judas siya hauugin sau omomim simiir in.

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

¹ Mi mhoiia Jisis siya Adi Komii siiram ha kwisboin digiyein mi mhoiia siya mi kamim siir kigna mirii ikim, sima ta maeyau aiir haiburgigin mi sima ha namim mi kimidiniya iesisim whirin Kidron nikiuwiyein siir iyapidnam. Ya tariigina ya numir aeya, hir nwowa. Mi Jisis siya mi siir kigna mirii ikim kamim sima hir ini idwowiu. ² Mi inkamin Judas nikiuwiyein wir Jisisni napwouin, siya ta numir aiir bidi yinokninkinin. Dimusi rani, Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim

sima inokinokin iripa hir haingiriyu owikim.
³ Mi mhoiya Judas siya kam nhirim yaii niniyim
 mi kam nhirim yipiki omaka Adi Komii siir inig
 hainaniya saiir kigriraowiyim yipiki prismi biyan
 inkam nwowim mi Farisi kam ikim, siya simiir
 yikropki hiriir namamin. Mi Judas saikan sima
 simar yam ta numira saiir hiriirin. Mi sima sau,
 irim hipig minim warar yinkin hainam mi sikwo
 paeyim warar mi inkin bigna apnam. ⁴ Jisis
 siya ti dimin taeminim iikam ima tiranim siir,
 siya bidiyar yinokninkinin. Mi siya simiir kingi-
 ingikingiin ha natin mi ina ini sriniyin, kima
 nhiniiram kigi? ⁵ Mi sima siir boin, krima Jisisin
 om Nasaretanin siiram nitkim siir nonkwona-
 mam. Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, karaigin
 Jisisin.

Mi inkamin Judas nikiuwiyin, yipiki wir Jisis
 siir napwouin, yio ini simaka hiarar ninkin
 okwouin. ⁶ Mi Jisis siya ha boinkiyin hinin,
 karaigin Jisisin. Mi ti kamim hir nwowim,
 sima siir kigim mi sima ha swoki kriinamim
 mi ina yakaigainamim nua. ⁷ Jisis siya simiirin
 ina swoki srigiyin, kara kimiirin bidiyar iki
 boinkiyin hinin, kima nhiniiram kigi? Mi sima
 siir yai aka hinina yowarkii boin, krima Jisisin om
 Nasaretanin siir nokwonamam nitkim. ⁸ Mi Jisis
 siya ina swoki boinkiyin, kara kimiirin bidiyar
 iki boinkiyin hinin, karaigin Jisisin. Mi kima
 kariir nonkwonamam niti mi kima ti kariir
 kamim simiirin pi hindara kigninkin amki. ⁹ Mi
 siya ti diminim ha boinkiyim mi ti yayim biya
 siya boinim, wi simiir hiriinanar mi imbiyami.
 Biya siya hinina boinkin, adi, iikamim yipiki

kira hauugiyim kariir, kara simiirin wi nwirni nonkwo iuguski rani. Nningaka. ¹⁰ Saimon Pita yio kamkiuwın whira nwowi mi siya ha kiwokhaigiyin maeyauwa siir hopkrikiuwa hiranki mi siya ha kinawana yomkiyin mi siya kimidiniya inkam nwirin Malkas niukiwiyin siir win aiir haingrip itkiigi yipikin prismi biyan inkam komiyyin si mi miriyyin. ¹¹ Jisis siya Pita siir boinki, kira, wara kiriir kamkiuwın maeyauwa siir hopkrikiuwiya saiir ti swoki hopkrikiugi. Kara ti kamim simiirar mi kigninkin diriraeraramar mi tiri, ti diminin sima tiram tirin kariir. Kariir Adin siya nibingiyin kariir siya hiriinanamar nimbingikin ti hiriinan dimin iir tiram. Sima kariirin wa tiowi mi kariirin wa kimbipisu haiginiuwi. Iriig.

Sima Jisis siirin inkam komiyyin Anas nikiuwiyyin siirim yikropki

¹² Mi kamim yaii niniyyim mi kamim simiir kigriraowi ikim, sima simar ywoki kamim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigriraowiyim simakan. Mi sima Jisis siirin ha nonkwonamim mi sima siir inao ha kogrimdinunamim, ¹³ mi sima siirin bi kimidiniya inkamin Anas nikiuwiyyin siiram yikunam, siir kigiuwim. Siya Kaiafasni nugun, yipiki prismi biyan inkam komii nwowin ti biewi iir. ¹⁴ Ti inkamin Kaiafas nikiuwiyyin biya Isrelmi iikamim sim niki boinin hinin, siya siyar mi aowi ini mi owin, iikam whiekak krimiirsiyin. Iriig.

*Pita siya Jisis siir wokinomokou boinkin
(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)*

¹⁵ Mi siima Jisis siirin ha nikiunanamin hiriir mi Saimon Pita mi inkam nwirin Jisis siir kigna miriyyin, sowa siir mhoiiyar yam. Mi prismi biyyan inkam komiiyyin yio siya bidi yinokninkinin ti inkam nwirin siir kigna miriyyin siirin. Mi siya ha namin, kimidiniya hira omaka aiir nidyokiyokaiya saiir bopwo hir ini okwokaiyu. ¹⁶ Pita yio hiriinan bi tirkin, yio siya ini anowin napninopkainamiyyin hiira saiirin, ini hirar yokwowin. Mi inkamin Jisis siir kigna miriyyin yipiki prismi biyyan inkam komiiyyin siya ninokninkinin siya idowiiya ha swoki apnaniyamin mi siya wiga anowin napninopkainamiyyin siir hir nokwowa saiir yani boinu, Pita siir nikiunaninopkainamam hiriir. ¹⁷ Mi wiga hira saiir ano iir kigraowiya saeya Pita siir boinki, ana kira Jisis siir kigna miriyyan inkam nwirkin, iyie? Mi Pita siya ina boinkiiyyin, kara wara rani.

¹⁸ Ya taka iya pan prasaeki bi nwoka mi iikamim yipiki prismi biyyan inkam komiiyyin siir mi miriyyim mi kamim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigraowi ikim siima pae aiirar nokwoyokai onikim simiir piuim huua kinam. Mi Pita siya ha mi amin mi siya simakar mini okwo oniyu, siir piua huua mi kinim. Iriig.

Prismi biyyan inkam komiiyyin siya Jisis siir srii, srii nhirim

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

¹⁹ Prismi biyyan inkam komiiyyin siya Jisis siir srii, yayim biya iikam imiir siya boinmimauuim simiiram. ²⁰ Mi Jisis siya siir boinki, inokinokin kara maeyauwim iikam hoimgaki haingiriyu

owiyim simiir hīrar mī boinmīmauugin. Mī kara kariir yaiyim omaka yaimin dimin nidwokai wakaeyim mī omakam Adi Komii siir inig hainani ikim, simiir hīr bīdiyar mī boinmīmauuin. Kara, kariir yaiyim bī swoki imprio boinmīminkin. Nīngaka. ²¹ Dimusika, kira tī hīriinan diminim kariir sriiyin, ha? Kira iki iikamim kariir yai aiir wakaeyim simiirar srii. Kira kara boinim yaiyim simiiramīn simiir srii sima ina ninoknīnkīnim dimin taeminim kara boin imiirīn. ²² Mī mhoiīya Jisis siya hīriinan ha boinkiyin mī inkam nwirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kīgriirowiyin saika kingiin hīr nokwowin, Jisis siirīn siya yobwaeki mī ina boinkiyin, tī hīnīn yai biyieyim prismi biīyan inkam komiīyin siir kipi boin. ²³ Jisis siya siir boinki mī kara yai biyie boinkswō mī kira nhīrmīyin ha mī boinkiswō yio nīkrani mī kara tī yai wadie aiirar boinkiyin mī kira kariirīn whisarii dimusi tiokin, ha?

²⁴ Mī sima Jisis siir srii digiyim mī sima siirīn ina kogrimdinuwīn mī tī inkamim sima siirīn hīriinankakar yikropki prismi biīyan inkam komii nwirin Kaiafas nīkiuwiīyin siir nini kīgīuwam. Iriig.

Pita siya Jisis siir mīsisae kin mī siya ina swoki boinkiyin kara siir bī ninoknīnkīn kin

(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)

²⁵ Pita siya pae hīrar niki okwo onikripkaiyin siir pīua huua kinam mī kam nhīrim sima srii siirīn, ana kira Jisis siir kigna mīriīyan inkam nwirkin, iyie? Si rani? Mī Pita siya ini hīriīyar mīsisae boinkripkaiyin. Nīngaka. ²⁶ Mī inkam nwirin

prismi biïyan inkam komiiyìn siir mi mîriiyyìn, ti inkamìn yipiki Pitaki si haingrip itkiigiyyìn siir wiin aiir mi siir piugani inkam nwir ieya. Mi siya srii siirìn hiniin, biïya kara ta numir aiir nwowin kara kiriirìn hir kigin, kira saïkar nokwokin, ana kira? ²⁷ Pita siya ha swoki miisisaeyin mi siya ina boinkiyin, kira kariir bi kigin. Mi ta siya boinkiya saiir mhoiïyan kakarugin ina yikiyyin. Iriig.

Sima Jisis siirìn gavmani inkamìn Pailat nikiuwiyyin siiram yikropki

(Mt 27:1-2,11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

²⁸ Mi kamim Jisis siir nikiunamim sima Kaiafas siir omaka aiir haiburgigim mi sima siirìn gavmani inkam komiiyìn siir omaka hiriir yikiunam. Ya tariigina ya iïya bidi pirkinkiyakwoka. Mi inkam komii komiiyim Isrel simiirim sima gavmani inkam komiiyìn siir omaka hiriir paninsi yamsi. Dimusi rani, pi sima omaka inkamìn yipikin Isrel simiir piugana saiir karamaeyin pi saiir napninopkainami mi Moses siir siyiu komiiyìn yio ha boinkin, sima wi miyiknan nwo rani, Adi Komii siir whwonkam idan wi iki inkamim piu iokak nwowiyim wi simiir hiriinan nwowi. Mi sima naeyim ii komiïya yaewou nikwo aeiya Pasova saiir naeyim wi kipi mi ae. ²⁹ Mi sima hiriir bi napninopkainamkim. Mi gavmani inkam komiiyìn Pailat nikiuwiyyin siya idowiiya ha napnaniyyin mi ina yani sriïyiuin simiir, kima ti inkamìn siir dimusi boin huriyiyugin? ³⁰ Mi sima siir yai aka hiniina yowarkii boin, siya dimin tirbu karamaekiswo mi krïma siirìn pi tiriir di yikiunani. Nïngaka.

³¹ Mi Pailat siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, siirin kima kima ti ikinunam mapi kima kima tini hidiu siirin kimiir yapa kaunsil aka. Mi kimiir yapa siyiu iirar tini tiriu kimiir brougae wanwiyae ima boingigim kimiir inkamin dimin biye tiriya mi siirin ha tiriya, siir hiriinan. Mi sima siir yai aka ina yowarkii boinim, om komii Rom hiran gavmanin siya wi krimiir kigninkin tir tani siir tioamin mi siir nisomaowamin. ³² [Mi ti diminin nimbiyamin mi sima wi yaiya biya Jisis siyar niki boina wi saiir hiriinanar swoki tiri, siya naowamin.] ³³ Mi ta Pailat siya boinkiya saiir mhoiiyan siya ina swoki apninopkainamin gavmani omaka saiir hiriir. Mi siya siir kam imiir boinki, sima Jisis siirin kingiin hiriir nikiunanim. Mi siirin ina sriya, ana kira Isrelmi iikamin simiir kigirkakan inkamkin, iye? Si rani?

³⁴ Mi Jisis siya siir yai aka hiniina yowarkii boin mi yio tiriiginin yio kiriirar kwoinkin, ti kira boinkiyin hiriinan, iye? Kira nhirmi yai wakaekin? ³⁵ Mi Pailat siya siir boinki, kira hiriyyar naingwowi kara Isrel simiir piugana saiir inkam nwirkin, aniya? An kara niingaka. Kiriirin Isrel simiir piugana saiir iikamin mi simiir prismi biyan inkam komii komiiyam sima nonkwonakikim mi kiriirin sima nikiunanikin tiriirin. Kira dimu tirkin? ³⁶ Mi Jisis siya siir boinki, kara ti iikamin ti nuin siir nwowim simiir kigiraowan inkam tani. Mi kara ti iikamin ti tiranim simiir, kigiraowan inkam nwokiswo mi iikamin yipiki kariir siyiu iir napim yim wi kariirar pi whinkinsiis haiginiuwun yaii simaka niniyam. Mi sima kariirin wi di yonkwonani.

Niingaka. Mi kara wi tir di ywowi, iikam imiir kigriraowam. Niingaka.

³⁷ Mi ta Jisis siya boinkiya saiir mhoiiyan mi Pailat siya siirin ina swoki sriigiyin. Ana kira inkamin iki iikam nhirim simiir kigriraowan inkamkin, iyie? Si rani? Mi Jisis siya siirin ina boinkiyin, kira kariirin ha boini, kara Inkam Komiiigin. Kariir apua kariirin ti nu iir naokainaka mi kara ti nu iir asi nwowi mi ti hiriinan saiirsika, kara wi ti dimin whiruwan siirara asi tiri iikamim simiir ninokninkin haiginuwam mi yaimwo simiir boinam. Mi yipiki yaimwoki yaimwo aiir sibgu wakaeyokna api, yio siya kariir yai aiir wakaeyoknaeikin.

³⁸ Mi Pailat siya siirin ina swoki sriigiyin, yaimwoki yaimwowa ya paninga. Iriig.

*Pailat siya simiir boinki, Jisis siirin paeyin hiiiniya nironinkinin saika ninkin irinugiyim
(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)*

Mi ti yaiyim sowa boinkiyim simiir mhoiiyan mi Pailat siya ina swoki apnaniyam in idowiiya hiriir Isrel simiir kam imiiram. Kara ha naingwo rani, siya dimin biyie whir bidi tirin mi siya wa nao rani. Niingaka. ³⁹ Mi kimiir siyiun yio hinuugin kara inokinokin inkamin nwira nikropkiikin maeyauwa mi biyie mriiya saiir hir hugripkiikika iim saiir hirankin ii komiia wou nikwo aeiya Pasova saiir. Mi kima ha naingwowi ti Isrelmi inkam komiiyin siirin kara pi yikropki rirmiya nwowamin kimiiram, iyie? Hinin kipi tir? ⁴⁰ Mi sima ha kauwok boinkiyim mi ina boinkiyim, si rani! Krima minam naingwowi, kira Barabas siir dikrop apniki. Ti inkamin

Barabas nikuwiyin, yio haiyan inkamkin mi inkam nisomsom aokaowan inkamkin. Iriig.

19

¹ Mi mhoiia Pailat siya Jisis siirin ha swoki ikuunaninopkainamin mi siya siir kamim yaii niniyim simiir boinki, Jisis siirin idgiuni sima nipimparim. ² Mi sima siirin idgiuni ha nipimparim mi sima uridin amridamridkakin ha haiyin, kimidiniya siir mwo iir kaigrisiuhaiginiu. Mi sima yuis paridnana mi urid amridamridkakin ha mi haiyo inkam komiiyin nu kigriraowiyin siya niyo hiriinana kimidiniya siir ii haiginiu. Mi sima siirin haini hopmimin gwo mi ina boinkiyim, ³ krimiir kwoin komiiyin hiriayar naingwowi, ti Isrelmi inkam komiiyin wi hiriia nokwoyokiyokigiyami. Mi sima siir kingiin ha nitim mi kimidiniya siir tio. ⁴ Mi Pailat siya idowiiya ha swoki apnaniyamin mi siya kimidiniya iikamim hir nwowim simiir swokani boiniu, kima ta saiir ti wakaeki, siirin pi kara nini ikuunanakii mapi idowiiya waraur nikrop apnikii. Mi kima ta saiir dinokninkinkii, kara siirin ha naingwo rani, siya dimin biye whir bidi tirin mi siya pa nao rani. Nungaka. ⁵ Mi mhoiia Jisis siya idowiiya ha napnaniyamin, ti urid amridamridgakin, siir mwo iir kaigrisiugiyin mi yuis paridnana sima mi ii haiginiugiya aka, yo ini hiriinanar ywonaniyamo. Mi Pailat siya ina boinkiyin, siir kigi, ti siya inkamin. ⁶ Mi prismi Biyan Inkam Komii komiiyim mi kamim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigriraowiyim, sima siir kigiyim mi sima ina kauwok boinkiyim,

siirin paeyin hiiniya nirioninkinin, saika dinkin irinugi, siirin paeyin hiiniya nirioninkin saika dinkin irinugi. Mi sima ti hiriinan yai kauwok boinkiyim mi Pailat siya simiir boinki, kimar ti onkwonam siirin mapi kimar nwoki inkin irinugiyim paeyin hiiniya nirioninkinin siir. Kara siirin dimin whir siya tirbu bi hidyiskaigin mi siya pi saiirsi ha nao rani. Nningaka. ⁷ Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim sima boinki, yaiyim siyu komii siirin krima napiyim yim hinina boinkim, siya wa dao. Dimusi rani, siya hinina boinkin, siya Adi Komii siir yinisimkin.

⁸ Mi Pailat siya ti hiriinan yai imiir wakaekiyin mi siya nidid prasae bi kinkikin. Dimusi rani, Jisis siya ha boinkin, siya Adi Komii siir yinisimkin. ⁹ Mi siya Jisis siirin ina swoki ikunananopkainamin gavman simiir omaka komii aiir. Dimusi rani, siya ha naingwokin, Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin. Mi siya siir boinki, kira kariir boinki, kira pindankin. Mi Jisis siya bi wakae boinkikin siya ini yai mikrimar ywowin. ¹⁰ Pailat siya siir boinki, kira kariir yai aiir wakae boin karamae dimusi nwowi? Mi kira ha naingwo rani, kara kirie komiigakin mi kiriirin wa nonkwo iuguski rani mi kiriirin paeyin hiiniyin nirioninkinin saika wa mi inkin irinugi rani, aniya? ¹¹ Mi Jisis siya siir boinki, kira ini kariir kou ywowin, dimusi rani, kiriirin Adi Komii siya kigninkin tirkin ti dimin iirin. Dimusi rani, inkamin yipiki kariir nikropkiyin tiriir, kariir ingi nonkwowam, yo siya dimin biye prasae bi tirkin. Mi ni kira, dimin komii bi tirbugin. ¹² Mi Pailat siya ta hiriinan yai aiir wakaeyin mi siya hinina yaingwo, siya

Jisis siirín wí panína nonkwo ñuguskii. Mí Isrel simiir kam íma boínki siirín mí kára siir nonkwo ñuguskii karam nwowi mí kára tari om komii Rom híran inkam komiiyín Sisa simiir kígríakakiyín siir whínkinsiis haigínú rani. Mí inkamín ha boíni, íkí íkam nhírím simiir kouwín ini karar ywowín mí simiirín ini karar kígríakakím mí yío tí híriinan inkamín yío Sisa siir sauan omomkin. ¹³ Mí Pailat siya ta yai aair wakaekiyín mí siya Jisis siirín ina yíkúnaniyamín idowíya híriir. Mí siya kímidiniya ipíya maeyaua inkam komígi nídwokai hídiya yaimín dimín sair yídwokai, maeyaua ha dapiya síiya síyú. Mí Híbru simiir yaigína ya híniina dapika, Gabata.

¹⁴ Ya ta íiya, ya Isrel simiir íkamím nae síma díríraeraran íi aeya, wou níkwó aeni íi komíiya Pasova níkiuwiya saíram ya saeya ya nabíebopwoka ta Pailat siya boínkiya híriinan simiir, tísi kímiir inkam komiiyín, kíma siir kígi. ¹⁵ Mí síma ina swokí kauwok boínkiyím, siirín dísomaoki, siirín dísomaoki. Mí siirín paeyín híiniya níríonínkinín saíka dínkín írinugi. Mí Pailat siya simiir srígi. Dímuks? Mí kíma ha náingwówi, kára kímiir inkam komiiyín kímiir kígríraowiyín siirín paeyín híiniya níríonínkinín saíka nínkín írinugiyím, aniya? Mí prismi bíyan inkam komii komiiyím siir yai aka híniina yowarkí boínki, Sisa sasáirgin kímiir kígríraowiyín inkamín, yaeya inkam nwír karamaeka. ¹⁶ Mí ta síma boínkiya saíir mhoíyan mí Pailat siya siirín kímidiniya siir kamím simiir íin yonkwoki mí siirín síma yonkwonam mí siirín ha kíyainamín mí síma paeyín híiniya

nirioninkinin saika yinkin irinugi. Iriig.

*Jisis siirin kam ima ninkin irinugikin paeyin
hiiniya nirioninkinin saika*

(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

¹⁷ Mi kamim yaii niniyim sima siirin ha nonkwonamim mi paeyin hiiniya nirioninkinin siir ninkin irinugiyam tirin, yio ini siir waeyaowar swoki itiyiskainamin. Mi siya kimidiniya maeyaua ha dapiya inkam mwokiu saiir hiriir yam. (Mi Hibru simiir yaigina ha dapika Golgota.) ¹⁸ Sima siirin ta maeyau aiir yinkin irinu inankiigi. Mi sima inkam nwisu saika hir warar yinkin irinu inakiigi paeyin hiiniya nirioninkinin siir. Nwirin yio iniig miya mi nwirin yaioyae miya. Mi Jisisin yio ipwoniya ywokai. ¹⁹ Mi diminin Pailat siya winboinkiyin mi siya kimidiniya siir kam imiir boinki, sima saiirin paeyin siir nirioninkinin saika dipakiigi. Mi yayim siya winkiyim yim hinina winboinkikim, tikinin yio Jisisin om Nasaretanin siya, Judami inkam komiiyin simiir kigriraowiyin.

²⁰ Mi Juda simiir iikamim ti yayim simiirin ina mwainim. Dimusi rani, maeyaua kam ima ninkin irinu inankiigiya Jisis siir, paeyin hiiniya nirioninkinin siir, ya ini om komii Jerusalem siir kingiin hir nwowa. Pailat siya ta yayia Hibru simiir yaigin aiir win boinkikin, Rom, Grik simiir yaigino sowiir warar. ²¹ Mi mhoiia Isrel simiir prismi biyan inkam komiiyin ha namin, siya Pailat siir ini boiniu, kira hinin kipi winboinki Judami iikamim simiir inkam komiigin, simiir kigriraowikin. Ningaka. Kira hinina ti winboinki, ti inkamin siya siyar boinan hinin kara Juda simiir

iikamim simiir kigriraowan inkamkin. ²² Mi Pailat siya siir yai aka hiniina yowarki boinki, diminin kara winkiiyin, yio bi swoki kisinaeikin hiriirar nwowikin.

²³ Mi kamim yaii niniiyim, sima siirin ha ninkin irioninkin inankiigiya mi ti kam nwiyyim sima Jisis siir yuisim ha haiyim mi ina sioitkin hidim. Sima whieyim kwiiya sioitkin mi sima nwonira nwoniran whieyim kwokwira inan hai. Mi sima siir yuis bripriya sima nii haiginiugiya pan kara-mae nwowiya saiir warar yinkin hai. ²⁴ Mi kamim yaii niniiyim sima boin, ta yuisa ya hiriinanar dwo, krima saiirin pi kipi niinikiwomwit. Krima saiiram in pi gwo kwira satu nikiuwiya pi saiir gwowi. Mi krima pa nwoki kigim saiirin pi nhinga haii, kira, iye kara? Mi sima saiirin hiriinanar mi tir. Mi ti yayiim biya profet kamim sima winkiiyim Yokwo Komii aiir ini hiriinanar mi imbiyamim. Mi ti yayiim yim hiniina boinkikim,

kamim wi kariir yuis imiir nonkwokwo
hidhainami mi simiirin wi nwirni nwirni
hauugii. Mi sima gwo kwira satu nikiuwiya
wi kariir yuis bribriya wi saiiram mi
gwowi.

Mi ti kamim yaii niniiyim yim ti dimin imiirin hiriinanar mi tir.

²⁵ Mi Jisis siir yopiiya mi siir yokman aeya mi Maria saeya yipiki biya Klopasni wig niki owa sima mi Maria Makdalan aka, sima maeyaua kam ima nironinkin inankiigiya Jisis siir paeyin hiniya nironinkininsi, siir kingiin harar yokwo.

²⁶ Mi Jisis siya hiriinan kigin, siir yopiiya kariir kingiina nokwowi, Jonin, yipikin Jisis siya

naingwokwonanaeyin mi siya siir yopii aiir boinki, wig, kiriir yinisim yinkamiyinin wa siyairgin kinaka kingiinar nokwowin. ²⁷ Mi ta siya boinkiya kariir siir kigna mirii inkamin saiir mhoiiyan, ta wiga ta tir nokwowa ya kiriir apuga. Mi ta iiya siyar boinkiya mi saeya ha nama mi saeya ini kariir omaka hīrar yasae owiugusama. Iriig

Jisis siya nao aeya

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Lk 23:44-49)

²⁸ Mi mhoiiya Jisis siya ina yinokninkinkiyin, ti dimin taeminim tirim yim ini digidig ywokiyim yayim biya profet kamim sima winboinkiyim Yokwo Komii saiir. Mi ti yayim Yokwo Komii saiir nwowim yim kaimwowaigim siya hiniina boinkikin. Kara kwoinki haei. ²⁹ Mi two ira hir nwowa wain opkaka mi sima dimin whirin haimgan haimgankakin siir hopmaigi wain op aiir mi sima siirin paeyin hisop nikiuwiyin siir kwiya anaka yinkin udgi. Mi sima ina yaki hopkaigiyin Jisis siir yai aiir. ³⁰ Jisis siya ta wain op aiir kwiyaeyin mi siya ina boinkiyin, dimin taeminim ini digidig ywokiyim. Mi ta siya boinkiya yai hiriinana saiir mhoiiyan siir mwoin ha kaiyirounaainamin mi siya ina yaonamin. Mi siir kwoinbudin siir haiburgigin ini Adi Komii siiramar swoki amin. Iriig.

Mi kamim yaii niniyim ha nitim Jisis siir pris aairin sima yaki hainwitki

³¹ Mi Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim ha namim mi sima Pailat siir ini sriiyu, siya siir kam imiir nikropkiyim iki kamim paeyim hiiniya

nirioninkinim simiir ninkin irinugiyim simiir igr̃ib imiir nini irimtiokiyim mi sima pi nwoki aosasauunamim. Dimusi rani, ya taka iya ya nae iikam ima diriraeraran aeya, Judamii ii komiia p̃iu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya. Sima pi boriisopi ti kamim paeyim hiiniya nirioninkinim simiir h̃irar nwowim. Dimusi rani, Sabata ya Judami ii komiia p̃iu siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya yaewou nae komiia saiir nikwo aeya Pasova saeya nimbiamiyim ya ii komiig̃i komii aeyairga. ³² Mi ti sima s̃riya Pailat siir saiir mhoiyan, siya kamim ina yikropkiyim. Mi sima ha namim, kimidiniya inkam nwiso Jisis saika ninkin irinu inankiyo sowiir igr̃ib imiir ini okwimkwaki. ³³ Mi sima Jisis siiram ha nitim mi sima ina ini kigniyim, siya b̃idi yaonamin. Mi sima siir igr̃ibo wara pañinsi yokwimkwakisi. ³⁴ Inkam nwirin yaii ñiniỹin siya b̃idi yaka haingripkiya siir pris aiirin sauni. Mi nh̃ie, bwiya minim ina naokiinainamim. ³⁵ [Kara Jonkin ti dimin imiir k̃igin mi ti h̃iriinan siỹiim kara k̃igim. Mi kara simiirin ta yokwo aiir asi winkikin mi kima wa nwoki inokninkinim siya Adi Komii siir ỹinisimkin. Mi ti dimin taeminim kara winboinkiyim, yim kaimwowaigim mi kima simiiramin ha ti aingwo tibmiik̃in.] ³⁶ Mi ti dimin taeminim nimbimb̃iniyim, yim ini Adi Komii siir yayim yipiki biya profet kamim sima winboinkiyim Yokwo Komiia saiir ini h̃iriinanar mi imbiyamim. Ti yayim h̃iniina winboinkikim, sima wi siir k̃iu wh̃ir ñinir̃io rani. ³⁷ Mi yai nh̃irim Yokwo Komii saiirim yim h̃iniina boinkikim, iikamim sima wa k̃igii, inkamin yipiki siir priska

aiir haingripkii. Iriig.

Inkam nwiso Jisis siirin siyano whirin siir ini wokaigig

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk 23:50-56)

³⁸ Mi ti diminin ti kam ima tirim simiir mhoiiyan mi inkamin Josep nikiuwiyin, om Arimatianin siya kimidiniya Pailat siir srii, Jisis siir piuis biyieya paeyin hiiniya nironinkinin siir hiranki hiunis hainamim. Josep siya Jisis siir yai aiiram naingwo tibmiigin mi siya ta naingwo tibmiya idowiiya bi nwoka. Dimusi rani, siya Isrel simiir inkam komii komiiyim simiirsi nididgin. Mi Pailat siya siirin wadieyar ywokiyyin. Mi siya ha namin mi Jisis siir piuis biyieya ina ini hiunishaiyiui. ³⁹ Mi inkamin Nikodimas dapiyin, yipiki biya Jisis siiram namwiyyin niyaka, siya warar yinkin am Josep saikan. Mi siya wain piuii miyyik whakiyyin 50 kilowa hainam. ⁴⁰ Mi sowa Jisis siir piuis biyieya ha hiunis haiyo mi sowa siir piu aiirin wain ha hainiyopkiyo mi yiuis wina saiir whrinki siir piu aiirin. Ti siyiu hiriinanin Isrel simiir iikamim naonamiyim, simiir diriraerarkiiyim simiir hiriinan mi mhoiia sima siirin pa haingikaigii ienauin. ⁴¹ Mi maeyaua kam ima ninkin irinugiya paeyin hiiniya nironinkininsi Jisis siir, ya numira ini hir nwowa mi ta numira saiir hirin, siyano whirin biya inkam haingikai karam niki owin yio ini hir nwowin. ⁴² Mi sowa Jisis siir piuis biyieya siir ini wokaigig. Dimusi rani, taka iya ya Judami ii komiia piu siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir nae imiir diriraeraranka. Mi hiriirin ii hoimgak nwokwokin tani mi sima

wi yaeya maeyau kwiram ha hansiram tani, siir haingikaiyamin. Ningaka. Iriig.

20

Jisis siya ha swoki insiin idwowa in omwaiyar swoki waiyan

(Mt 28:1-8; Mk 16:1-8; Lk 24:1-12)

¹ Mi tariigina ya Sande nugaka, iya bi niki kinipimpirkin waokika, imumar niki oyakwoka mi Maria Makdalana ina yama maeyaua ti siyano ieya nwowa ti inkam nwisowa wokaigiga Jisis siir, saiir hiriir. Mi saeya ha nita mi saeyar kig, siiya biya ti siyano iir niki haigin topokougiga, saiirin inkamki bidi waritkinkiyin ti ieyin siir hirankin. ² Mi saeya ha niwitnaniya kimidiniya Saimon Pita siya mi kara kririir ini kigni, inkam nwirin siir kigna miriyyin yipiki Jisis siya naingwokwonanaeyin. Mi saeya kririir ini boini, krimiir Biyan Inkam Komiiyyin siir piuis biyieya inkamki bidi hainama ti siyanoin siir hiranki mi krima ninokninkin tani, sima saiirin ini papi haiginim. ³ Mi Pita krira ha haiburgigo mi krira ina yamwo siiyano iiram. ⁴ Mi krira ha niwitamo mi Pita siirin kimidiniya kara iwit haiburgig mi ti siyano siir biyyin kara iwit imbiyam. ⁵ Mi kara ha nini waisii kaokiyin, yuiis aiirarar kigi, ya hinar nwokaii. Mi kara hiriir bi napninopkainamkin, ⁶ Saimon Pitan yio mhoiia ha niwit nimbiniyyin, yio ini ti siyano iirar iwitninopkai iugusamin. Mi siya yuiis aiirarar ini kigu, yuisa ya hinar nwokaii. ⁷ Siya yuiis kwira siir mwo iir sima wrieyimyok kogiya saiirarar kig. Mi yuiis kwira siir piu aiir sima nitimwaniugiya ya

hir wara bi nwokaiga. Nningaka. Ya maeyau gwir bidi whrinhaigiya. ⁸ Mi an kara iriipi hiriinan ti inkam nwirin Jisis siir kigna miriyyin, yipiki bi ti siyano iir niwit imbiyam in an kara siir mhoiyya ha mi apninopkainamin mi kara ti digworaekwo imiir mini kigiuwun mi kara ina yinokninkinkiyin. ⁹ Mi biya mi tariinanin iriipi hiriinan krima ta yaiya saiir bi sibgu inokninkinkim. Adi Komii siir yayim Yokwo Komii saiir winboinkiyim hinin, siya wa swoki insiin idwowi ie hirankar. ¹⁰ Mi krima ina swoki amim oma hiriir. Iriig.

Jisis siya Maria om Makdalana saiir hiriir yimbiyam

(Mt 28:9-10; Mk 16:9-11)

¹¹ Maria saeya siyanoin siir iemig hirar niki okwo ouwa. Mi saeya ha nouu hiunanainama mi ina ini waisiikaokiya. ¹² Mi saeya ha nini waisiikaokiya mi saeya paekwosim nwis owirarar kigi, yuis whisinankak nii idwodwokaiyo hiya Jisis siir piuis biyieya saiir niohaiginkiya saiir. Mi nwirin yio siir mwoki nwowin hiriir yidwokai mi nwirin yio siir iga owa nwowo hiriir yidwokai. ¹³ Mi saiirin sowa sriigi, wig kira dimusi nouwi? Inkamin krimiir Biyan Inkam Komiiyin siir piuis aiir hainamin, krima ninokninkin tani, sima saiirin ini tari papi yamisi haiginim. ¹⁴ Mi ta saeya boinkiya hiriinan saiir mhoiyyan mi saeya ha kwaeyaeyokaowa mi saeya ini Jisis siirar kwakiga saiir kingiin hirar namikwoniyyin. Mi saeya ha bi naingwoka siya Jisiskin. Nningaka. ¹⁵ Jisis siya saiir srii, wig, kira dimuam nouwi? Mi kira nhiniiram

hansirni? Saiir kwoinin ha naingwoka, siya ti inkamin numir aiir kigriraowiyin siya niuwi. Mi saeya siir boinki, inkam, kira siir piuis biyie aiir hainami mipi kariir boinmauugi. Kira saiirin ini papi haigingigin. Mi saiirin pi kara nini hainakii. ¹⁶ Mi Jisis siya saiir boinki, Maria mi saeya ha haiyug inansiina kaokiya mi ini siirar kigiya. Mi saeya siirin Hibru yaigina saiir boin, Robonai Tiriiginin yi hiniina boinkikin, Inkamin Nowomwarkauiuwiyin. ¹⁷ Jisis siya saiir boinki, kariir kipi nonkwo. Ningaka. Kara pi kariir Adin siiram niki am tani. Kira dam mipi kariir nomiiyauim simiir tini boinmauuu. Kara wi kapi nami siiram, yipiki kariir Adin mi yipiki iriipi kariir Adin. Kariir Adi Komiiyin mi iriipi kariir Adi Komiiyin siiram. ¹⁸ Mi mhoiya Maria om Makdalana ha swoki ama, kimidiniya kamim siir kigna miriiyim simiir ini boinu, hinin, saeya Biyan Inkam Komiiyin siir bidi kignaniya, saeya yayim siya boinmauugiyim saiir simiir ini boinmauuu. Iriig.

Jisis siya kamim siir kigna miriiyim simiir hirir yimbiyam

(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Lk 24:36-49)

¹⁹ Mi Sande niyyaka, kamim siir kigna miriiyim sima omaka iripa hirirar nwomimirkim. Mi simiir anowin haini kimiknam iikamim simiirsi, sima kigisi simiirin. Dimusi rani, sima pi nididgin Isrel simiir inkam komii komiiyim simiirsi, sima pi nonkwonakiisi simiirin sima nisomaowam. Mi sima hirar niki owim mi Jisis siya ha nitin ini simiir bopwonau hirar yamkwoniyin. Mi siya

simiir boŋki, kimiir kwoinim kirie dwoki. ²⁰ Mi siya hiriyyar niki boŋkripkaiyin mi siya siir inao mi siir pris aka ina yisiimauuwɪn simiir. Mi krɪma ti han imiir kigim mi krɪma maɪrgimaɪrga prasae bi kinkim Dimusi rani, krɪma hiriyyar yaingwoki, krɪmiir Biyan Inkam Komiiyin bɪdi swoki insiin idwowɪn ie hirankin. ²¹ Mi Jisis siya krɪmiir boŋki, kimiir mhi kwoinim hiinsima dwoki. Kimiirin wi kara nikropkii, kariir mi aiir miriyyam, kariir Adin siya nikropkiya kariir tiriir nitam, saiir hiriinan. ²² Mi ta siya boŋkiya saiir mhoiyan, siya ha kuugiyin krɪmiir mi ina boŋkiyin, Adi Komii siir naeyu iir haigi. ²³ Mi kɪma dimin biye biyeyim ini hanin inkami kwoin kwirii idwokaiyin wi simiir haiyoprimdiyumiigi. Mi kɪma simiirin haiyoprimdiyumiigi karamae nwowi, sima wi hiriyyar nwokripkaii simiir kwoinawu hirin. Iriig.

Jisis siya Tumas siir hiriir yimbiyam

²⁴ Mi iya Jisis siya nita siyar nini isiimauuniyam siir kigna miriyyim kamim simiir mi inkam nwirin Tumas nikiuwiyin yio simaka hir wara bi nwokin. Siir inig whirin Didimaskin ²⁵ Mi mhoiyya krɪma kamim siir kigna miriyyim, krɪma siir kigim mi krɪma siir boŋ, krɪma Biyan Inkam Komii siir bɪdi kigim. Mi Tumas siya ina yowarkii boŋin mi kara noim siir ina hir nwowim simiir kig karamae nwowi mi kariir ina nowin siir pris aiir nwowin siir mi hopkaigi karam mi owi mi kara pa naingwo tibmii kin tani, siya omwai bɪdi swoki waiyan.

²⁶ Mi ii iriyyar kwisim namkiyim simiir mhoiyan, krɪma iripa maeyau kwira hugripkiya

saiirarar haingiriyu omimirkim mi krɪma anowin ha mi haiginikounam mi yio Tumasɪn yio krimaka hir warar nwokin. Mi krɪma anowin bidiyar mi haiginikouwin mi biri kimiminkikin Jisis siya ha napninopkainaniyin mi siya krimiir bopwoniya ha namikwokainiyin mi ina boinkiyin krimiir, krimiir mhi kwoinim hiinsima dwoki. ²⁷ Mi ta saiir mhoiya siya Tumas siir boinki, kiriir inam tiriir dwoki mi kariir ina owiir kigi mi kiriir ina kariir pris aiir timi hopkaigi. Kira kariirin digumii kipi haimriiyu. Nɪngaka. Kira daingwo tibmii kin. ²⁸ Mi Tumas siya siir boinki, kira kariir Biyan Inkam Komiigin mi kira kariir Adi Komiigin. ²⁹ Mi Jisis siya siir boinki, kira kara swoki insiin idwowa mi ha bi naingwo tibmii kingin. Dimusi rani, kira kariir kigin mi ha naingwo tibmii kingin, aniya? Mi yipiki kariir kig karamae nwowim mi ha naingwo tibmii kinim hinin kara ini omwaiyar swoki waiyan, simiir maigimaigra ini kiriir haiburim. Iriig.

Jon siya ha boinkin siya ta yokwo aiirin dimuam winkikin

³⁰ Jisis siya dimin taemin miyik miyik kasa bi tirkin iikam imiir whinkinsiis haiginuwam. Mi krɪma kamim siir kigna miriyyim ti dimin taeminim simiir kigim mi kara simiirin hiriyyar bi win digim ta yokwo aiirin. Nɪngaka. ³¹ Kara ti dimin taeminim simiirarar kwaowinkikin. Mi ti iikamim yipiki ta yokwo aiir mwainim kima wa nwoki inokninkinim hinin, Jisis siyairgin inkamin Krais nikuwiyin yipikin Adi Komii siya nikropkiyin ti nu iir iikam krimiir whinkinsiis haiginuwam. Siya Adi Komii siir yinisimkin

mi kira siiram naingwo tibmii kñni, kira wi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin wi siir hiranki haii. Iriig.

21

Jisis siya kam iriyyar nwiso siir kigna miriyyim simiir hiriir yimbiyam

¹ Mi mhoyiya igwira Jisis siya kimidiniya krimiir hiriir yimbini, kamim siir kigna miriyyim whii Taibirias kingiin hir. Siya hinina tirkin. ² Saimon Pita mi Tumas, siir inig whirin Didimaskin mi Nataniel om Kena nu haimii Galilianin mi Sebedi siir yinisim nwiso krira mi inkam nwiso Jisis siir kigna mirii iko, krima iripa hirirar haingiriyu omimirkim. ³ Mi Saimon siya krimiir boinki, kara iya kwiriinami, haimna anasu simki niigiyam nitmai. Mi nim krima ina mi boinkiyim, krima pi kinakar nami. Mi krima ha namim mi ina yani kwiriium i aiir. Mi haimnam ina yitmaiym. Mi ni kirieya krima anasu whirmn whirmn sim bi swoki kibokiin miminkim ini ii aeyar yinkiyanonkwokiyakwoka. ⁴ Mi iya bieyin ha kaiidowarkinaniyin, Jisis siya opkamaiga kingiin hirar yokwoyakwok. Mi krima siir kigna miriyyim kamim ha bi ninokninkinkim siya Jisiskin. Krima ha naingwokim siya inkam nwirkin. ⁵ Ti whranim, kima whiruwasin bidi kibokiinim, iyie? Niingaka? Mi krima ina yowarkii boinkiyim, krima anasu bi kibokiingim. Mi siya krimiir boinki, ⁶ kima wari kimiir haimnan inig miya ditmaigi mi kima pi anasu niki kikaiyim. Mi krima krimiir haimnan ha swoki itmaigiyin mi krima siirin kibokiinim dig bi

nwokim. Dimusi rani, siirin anasu kasaki bi niigigin. ⁷ Mi kara, inkamin siir kigna miriyyin Jisis siya naingwokwonanaeyin, kara Pita siir boinki, tiriiginin Biyan Inkam Komii ieyairgin. Mi Pita siya hiriinan wakaeyin, iriiginin hapi nokwowin yio Biyan Inkam Komii ieya mi siya siir yuisa ina iya. [Dimusi rani, siya siir yuisa minsi niki isaigiga, anasu haiyam niki isaigiga.] Mi siya siir yuisa ha niya mi ina yami atamin mi siya ina kiyaidamin Jisis siiram. ⁸ Mi krimiir kam nhirim Jisis siir kigna miriyyim yim igwirni i ailar kignaidam nua hiriirin mi sima haimnan anasugin ninkiniuin siirin warar yinkin kaiginaidam. Krima aruwao bi nwokim, 100 mita nanaigim. ⁹ Mi krima ha namim, nu hir ha nadu okwoiuwim mi krimar kig, paeya hiarar niuwi. Mi anasu, bret minim yim hir warar mi owi. ¹⁰ Mi nu krima nadu kuikwoniya saiir mhoiyan Jisis siya krimiir boin, wara anasu nhirim haimna anki kima niskainam tiriir whainani. ¹¹ Mi ta siya boinkiya hiriinan saiir mhoiyan, Saimon Pita siya ina swoki amin mi siya i hir nani okwokaiyyuin mi siya haimna iirin ina kiwarkinaidniyin nua tiriir. Haimnan anasugi bidi yinkiniuin mi anasum haimnanau hir nwokaiyyim 153 gim mi haimnan bi nimbiryamkin. ¹² Mi Jisis siya kimidiniya krimiir boin, wit kima unkin aeni. Mi krimiir nwirki ha bi srigim siirin, siya yipikin. Dimusi rani, krima omkakar in bidi yinokninkinim, siyairgin Biyan Inkam Komiiyin. ¹³ Mi krima hiarar niki okwowim mi Jisis siya ha nin, bret iir ha nini haiyin mi siya kimidiniya krimiir hauu. Mi siya anasuin ha mi haiyin mi ina mi hauuw in krimiir.

¹⁴ Ya tariigina ya kwoimaka aeya Jisis siya nimbiyama kamim siir kigna miriyyim simiir hiriir ieyanki siya ninsiin idwowa saiir mhoiiyan. Iriig.

Jisis siya dimin taeminim Pita siir srii

¹⁵ Mi ta nae krɪma naeya saiir mhoiiyan, Jisis siya Saimon Pita siir boin, Saimon, Joni yinisimin kira kariiram nhami nhami naingwokwo rani, ini iki nhirim simiiram naingwokwowiya ini saiir haiburin, aniya? Mi Pita siya siir boinki, ihi, Biyan Inkam Komii, kira ina ninokninkinin kara ini kiriiramar naingwokwowin. Jisis siya siir boin, kira iki kamim yipiki kariir siyu napiyim simiir kigrirao, inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan. ¹⁶ Jisis siya siirin ina swoki sriigiyin, Saimon, Joni yinisimin kira kariiram in naingwokwowin? Mi siya siirin ina swoki boinkiyin, ihi, Biyan Inkam Komii, kira ina ninokninkinin ta saiirin, kara kiriiram in naingwokwowin. Jisis siya boinki, iikamim yipiki kariir siyu iir napi, simiirin wi kira kigriraowi, inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan. ¹⁷ Mi Jisis siya ina swoki sriigiyin, Pita, Joni yinisimin kira kariiram in naingwokwowin? Mi Pita siya ini yididin. Dimusi rani, Jisis siya siirin idip idipin kwoima srii mi siya ina yowarkii boinkiyin, Biyan Inkam Komii, kira digworaekwo whiekakim simiirin ina ninokninkinim. Mi kira ta kara mi aingwokwowa kiriiram saiirin ina mi inokninkinin. Mi Jisis siya siirin ina swoki boinkiyin, kira iikamim kariir siyu iir napiyim simiir kigrirao inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan. ¹⁸ Kara kiriirin kaimwovar boinkii. Biya kira whranisimar niki owa, kira kiriir

yíuísím kínakína níinakín kára pí kíriir kwóin
 iírar priiyapriiyapi hinda tindan. Mí mhoíya kára
 waipiú namwoíuwi mí kíriir yíuísím wí inkam
 nwírki níi haigíníuwi mí wí inkam nhírkím
 sím udrímdínuwi, uridni. Mí kíriirín wí aka
 maeyaua kára nam karamae nwowíya wí saíir
 híriir níkiúnami. ¹⁹ [Jísís siya tí dimín iírin mín
 níkri bóinkín, mhoíya Pita siya naowi, siya wí Adi
 Komii síir iníg iíir hainan prapraskii.] Mí ta saíir
 mhoíyan Jísís siya síir bóinki, kariir mhoíyar wít.
 Iriig.

*Jísís siya inkam nwírín síir kíгна míríiyín, yípikín
 siya naíngwokwowíyín síir bóinkín*

²⁰ Mí Pita siya ha níyaeyímyok kaokiyín mí siya
 ini kariirar kaokiyín, inkamín síir kíгна míríiyín,
 yípikín Jísís siya naíngwokwowíyín síir dígiúwa
 nokwowín. Kara tí inkamín síir kíгна míríiyín siya
 yípikín bíya ípiíya saíir níki ídwokaiyín Jísís síir
 kíngiín síir ína ínig máya mí síirín kara sríigin
 Bíyan Inkam Komii, kíriirín wí wír nhínga nap-
 wouwi íki inkam bíyíeyím símiir ín hauugiyámín,
 ha? ²¹ Pita siya kariir kaokiyín mí siya Jísís síir
 sríigiyín mí ína bóinkiyín. Bíyan Inkam Komii,
 mhoíya kríma tí inkam iírin wí paníina tíri? ²² Mí
 Jísís siya síir bóinki mí kara ha naíngwowi ta
 saíirín siya wí híriiyar níki owi mí wí íya karar
 swókí íti wí saíirar nadígni. Yío tíriiginín, yío
 kímiir dimín tani. Wím kíma kariir kíгна ap.
²³ Mí tí yaíyím wí ílkamím yípiki Jísís síir síyíu
 iíir napíyím wí símiiram haigíríríki. Mí kara tí
 inkamín síir kíгна míríiyín wí nao rani. Jísís siya
 híriinan bí bóinkikín, kara wí nao rani, siya ha

boinkin. Mi kara ha naingwowi ti siirin, ti inkamin wi hiriyyar tiki okwokin kariiramar, yio tiriiginin yio kimiir dimin tani. Ningaka.

²⁴ Karaigin ti inkamin siir kigna miriyyin, yipiki ti dimin iir boinin mi simiirin kara winkikim ta yokwo aiirin. Kima ta saiirin ina ninokninkinim ti yayim kara boinkiyim yim yaimwo imairgin, kara bi niksisaekikin.

Mhoigimhoiyan yai aeya.

²⁵ Jisis siya dimin kasa bi tirkin. Mi ikamim sima simiirin yokwoni hiriyyar winswokikiswo kara ha naingwowi, wi maeyau nokiigak di ywowi ti nu iirin, ti hiriinan yokwo imiir nonkwowim. Ningaka. Iriig.

Yai Win Kibiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long
Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f